

AGATHA CHRISTIE

DUPĂ FUNERALII

Capitolul I.

Cora cea naivă.

La Enderby Hall, o vilă mare, din epoca victoriană, construită în stil gotic, se strecura prin camere bătrânul Lanscombe și ridica draperiile grele de brocart și catifea; din când în când privea pe fereastră cu ochii mijiți, înlăcrimați. Curând se vor întoarce stăpânii de la înmormântare; și mai avea încă atât de multe ferestre.

În Salonul Verde, bătrânul majordom contempla tabloul care atârna deasupra căminului. Domnul Richard a fost un om tare bun la inimă. Și totul s-a petrecut atât de brusc, chiar dacă el se afla de mai multă vreme în tratament medical. Omul onest clătină trist din cap, în timp ce trecea grăbit, cu pași mărunți, în Salonul Alb. El zăbovea cu gândul la un timp trecut de mult, pe care-l avea în fața ochilor, clar și deslușit – mult mai clar decât ultimii douăzeci de ani, de care-și amintea doar vag; nu mai știa exact cine a venit și cine a plecat în acest răstimp, nici cum arătau oamenii, însă de timpurile și de oamenii de odinioară își aducea aminte încă foarte bine. Domnul Richard Abernethie a trebuit să țină, pentru frații și surorile sale mai tineri, locul tatălui, care a murit când el avea douăzeci și patru de ani. El a condus mai departe firma, zi de zi pleca punctual și a menținut în casă obișnuitul mod de viață generos. A fost o casă foarte veselă, cât timp au crescut tinerii domni și doamne. Domnul Richard, cel mai în vârstă, a fost totodată și cel mai sănătos și a supraviețuit fraților și surorilor sale, la fel ca și domnul Timothy și mica domnișoară Cora, ce s-a căsătorit cu un pictor dezagreabil. Timp de douăzeci și cinci de ani el nu o văzuse pe Cora; când ea a fugit cu acest bărbat, era o tânără vioaie, acum el abia a mai recunoscut-o, atât de mult se îngrășase și atât de bizar era îmbrăcată. Soțul ei era francez, sau așa ceva, și a te mărita cu un străin n-a fost niciodată de bun augur. Însă domnișoara Cora a fost mereu puțintel naivă, cum s-ar fi spus, dacă ea s-ar fi tras de la țară.

Ea l-a recunoscut imediat pe Lanscombe. „Ah, deci acesta este Lanscombe”! A spus, și părea să fie foarte bucuroasă că-l revede. Copiii l-au iubit; în timpul marilor petreceri, ei se strecurau jos în bucătărie și el le dădea tort de mere cu frișcă. Toți l-au cunoscut bine pe bătrânul Lanscombe și, acum, abia dacă mai era cineva care să-și aducă aminte de el...

Se strecură. El stătea aici și visa la timpurile de odinioară și erau atât de multe de făcut. În orice minut puteau să vină stăpânii; își târî cu înfrigurare picioarele mai departe.

Automobilele traseră la scară, unul după altul; cam șovăitor, cei îndoliați de hainele lor negre au mers prin hol în salonul cel mare, unde, în căminul uriaș era aprins focul. Răcoarea toamnei se făcea deja simțită în mod neplăcut, mai ales că a trebuit să se stea foarte mult timp în cimitir, la înmormântare.

Lanscombe intră și oferi sherry pe o tavă de argint.

Domnul Entwhistle, șeful vechii și prestigioasei firme de avocați „Bollard, Entwhistle, Entwhistle & Bollard”, care se încălzea cu spatele la foc, a luat un pahar de sherry și a examinat critic pe cei prezenți.

Lanscombe s-a ramolit de tot, bietul bătrân, el trebuie să aibă în curând deja nouăzeci de ani, se gândea domnul Entwhistle. Acum primește o rentă frumoasă, nu trebuie să-și mai facă nici un fel de griji, bietul de el. În ziua de azi nu mai există servitori atât de buni. O lume tristă. Poate că a fost chiar bine pentru Richard că a murit atât de curând, nu mai avea prea multe de așteptat de la viață.

Domnul Entwhistle, cu cei șaptezeci și doi de ani ai săi, găsea că Richard Abernethie ar fi murit înainte de vreme la șaiszeci și opt de ani. El, Entwhistle, se retrăsese la pensie în urmă cu doi ani; dar, pentru că Richard era unul din clienții săi cei mai vechi și un prieten personal, a păstrat îndatoririle de executor testamentar și, prin urmare, a trebuit să facă această lungă călătorie.

Îi studia cu atenție pe singurii moștenitori și se gândea la dispozițiile testamentare.

Pe Helen, văduva lui Leo, fratele lui Richard, o cunoștea cel mai bine. Era o femeie încântătoare și rochia cernită îi stătea deosebit de bine. Privirea sa a zăbovit admirativ pe înfățișarea ei încă zveltă. Chipul său bine dăltuit, părul vopsit, încărunțit la tâmpole, și ochii albaștri, plini de viață, care odinioară străluceau ca albăstrița, îl vrăjeau încă și astăzi.

Ce vârstă putea să aibă acum Helen? Aproximativ cincizeci și unu de ani, bănuia el. Curios că nu se recăsătorise după moartea lui Leo. O femeie care arăta bine! Însă cei doi se iubiseră foarte mult.

Privirile sale se îndreptară acum către Maude, soția unicului frate moștenitor al lui Richard, Timothy; n-o cunoștea îndeaproape. Nu-i stătea bine în negru – ei i se potriveau costumele rustice grosolane de tweed. Era o femeie masivă, cu judecată, vrednică și o bună soție care veghea cu grijă la sănătatea lui Timothy; desigur că ea făcea prea mult caz de aceasta, după părerea sa; căci Timothy era, după câte știa el, un ipohondru inveterat. În privința banilor, trebuia să-i meargă bine, căci nu a fost niciodată un risipitor; totuși lui nu i-ar veni peste mână ceea ce moșteneau acum – în aceste vremuri cu impozite mari.

Entwhistle își îndreptă acum atenția către George Crossfield, fiul Laurei, sora decedată a lui Richard; aceasta se căsătorise cu un bărbat dubios, nimeni nu știa ceva sigur despre el, și el însuși se recomandase ca agent de

bursă. Tânărul George lucra într-un birou de avocați - nu foarte cunoscut. Arăta bine, însă părea puțin demn de încredere. Desigur că nu stătea pe roze, căci Laura își plasase averea foarte nechibzuit și nu lăsase aproape nimic la moartea ei, în urmă cu cincisprezece ani. Ea a fost drăguță și romantică, dar fără simțul banului.

Acum iscodi cu privirea pe cele două tinere femei. Una, care tocmai se uita la florile de ceară de pe masa de malachit, era Rosamund, fiica lui Geraldine; o femeie drăguță, aproape frumoasă, dar cu o față de păpușă! Era actriță și se căsătorise cu un actor, pe nume Michael Shane. Și el era aici și părea să fie foarte mândru de înfățișarea sa. Domnul Entwhistle nu dădea prea multă importanță actorilor și îi privea mai degrabă dezaprobator.

Susan, fiica lui Gordon, ar fi arătat mai bine pe scenă decât Rosamund, căci ea avea personalitate - chiar ceva prea multă pentru traiul zilnic. Domnul Entwhistle o urmări pe ascuns cu privirea. Avea părul negru, ochii mari cât alunele, cu sclipiri aurii și o gură îndărătnică, drăguță. Lângă ea stătea bărbatul cu care se căsătorise de curând, pe nume Gregory Banks, de profesie farmacist, după cum i s-a spus.

Tânărul insignifiant părea că nu prea este în apele lui în casa soției sale. Domnul Entwhistle se gândi de ce, și ajunse compătimitor la concluzia că el nu simțea probabil plăcerea să fie împreună cu atât de multe rude ale soției.

În cele din urmă, Entwhistle ajunse cu privirea la Cora Lansquenet. Cora era cea mai tânără dintre frați, un adevărat rod târziu. Când ea a văzut lumina zilei, mama sa avea cincizeci de ani.

Sărmana Cora cea mică! Toată viața a fost nedorită, pretutindeni; cu un fizic nu prea atrăgător și stângace, întotdeauna ea a reacționat greșit și a spus lucruri deplasate.

Nimeni nu a crezut că ea se va căsători. Nu era o frumusețe și avansurile fără tact pe care le făcea bărbaților produceau doar impresii dezastruoase.

Apoi ea a cunoscut la școala de artă, unde a urmat un curs de pictură, pe Pierre Lansquenet, un francez plin de cusururi, și într-o zi a venit acasă cu noutatea că vrea să se căsătorească cu el.

Richard Abernethie nu a fost în nici un caz entuziasmat de Pierre Lansquenet; l-a bănuțit că este un vânător de zestre. Totuși, în timp ce el făcea investigații în legătură cu trecutul acestuia, Cora a fugit cu tânărul. După aceasta, Richard a fixat surorii sale o rentă generoasă din care a trăit împreună cu soțul ei, cum bănuia domnul Entwhistle, căci el nu credea că Lansquenet a câștigat vreodată bani proprii; apoi el a murit, în urmă cu doisprezece ani. Și acum, văduva grăsuță, îmbrăcată în haine de doliu ieftine, gătită cu volănașe și perle de jais, stătea din nou în casa copilăriei sale. Se plimba prin cameră și scotea exclamații de bucurie când redescoperea ceva.

Ea nu lăsa să se vadă mâhnirea pricinuită de moartea fratelui său - niciodată nu i-a stat în fire să se prefacă.

Lanscombe, care intră acum, anunță încet, așa cum se cuvenea în trista împrejurare: „Masa este servită!”

După o excelentă supă de pasăre și friptură rece, într-o cantitate îndestulătoare, împreună cu un Chablis excelent, atmosfera s-a mai înveselit.

Niciunul dintre moștenitori nu era cu adevărat întristat de moartea lui Richard Abernethie, căci niciunul dintre ei nu avusese relații apropiate cu el. Se purtaseră potrivit cu împrejurarea – în afară de Cora, sinceră, care era într-adevăr bine dispusă – dar acum considerau că tradiția fusese respectată de ajuns și că se putea discuta nestânjenit. Domnul Entwhistle încurajă această comportare; el știa precis cum se schimbau manierele la înmormântări.

După masă, Lanscombe a servit cafeaua în bibliotecă, căci el credea că acum ar fi momentul să se treacă la afaceri, adică la deschiderea testamentului și socotea că, în biblioteca cu multe rafturi de cărți și cu draperiile grele, de catifea roșie, ar domni o atmosferă prielnică. După ce a turnat cafeaua în cești și a dispărut, domnul Entwhistle i-a privit pe toți nerăbdător. Și-a scos ceasul și a explicat:

— Trebuie să iau trenul de 3,40. Apoi a reieșit că și alții voiau să plece cu acest tren. După cum știți, continuă domnul Entwhistle, eu sunt executorul testamentar al lui Richard Abernethie...

— N-am știut aceasta, l-a întrerupt Cora Lansquenet, încântată. Mi-a lăsat ceva prin testament?

Bătrânul avocat îi aruncă o privire dojenitoare și vorbe mai departe:

— Acum un an testamentul său era încă simplu; cu excepția unor legate, el lăsa toată averea fiului său Mortimer.

— Sărmanul Mortimer, îl întrerupse din nou Cora, o asemenea paralizie infantilă este ceva îngrozitor.

— Moartea lui Mortimer a fost o lovitură teribilă pentru Richard. El a avut nevoie de mai multe luni pentru a-și reveni întrucâtva. Apoi l-am sfătuit să facă un nou testament și a fost de acord. Însă, mai întâi, a vrut să-și cunoască mai bine rudele sale mai tinere.

— El ne-a lăsat să intrăm aici pentru a ne studia, interveni, zâmbind, Susan. Mai întâi George, apoi Greg și cu mine, și în cele din urmă, Rosamund și Michael.

— Mi-a lăsat ceva? Întrebă din nou Cora.

Domnul Entwhistle tuși și vorbe glacial în continuare:

— Propun să vă trimit tuturor câte o copie dactilografiată a testamentului. Eu aș putea să vi-l citesc acum, dacă doriți, însă terminologia juridică nu va fi deloc pe înțelesul dumneavoastră. Pe scurt, rezultă următoarele: după scăderea unor mici legate și a unei rente viagere considerabile pentru Lanscombe, averea se împarte în șase părți egale. Câte una revine, după plata impozitelor de succesiune, fratelui său, Timothy, nepotului său, George Crossfield, nepoatelor sale, Susan Banks și Rosamund Shane. Celelalte două părți intră sub administrarea juridică; uzufructul acestui capital revine, pe viață, văduvei fratelui său, doamna Helen Abernethie, și surorii sale, doamna Cora Lansquenet. După moartea acestora, întregul capital va fi împărțit celorlalți patru moștenitori sau urmașilor lor.

— Aceasta este extraordinar, declară Cora Lansquenet, mulțumită. O rentă pentru mine! Cât de mare?

— Nu pot să spun încă exact, presupun, trei-patru mii de lire sterline pe an.

— Ce minunat! A exclamat Cora. Atunci plec în Capri.

Helen Abernethie spuse liniștită:

— Câtă generozitate din partea lui Richard. Înțeleg din aceasta că el m-a simpatizat.

— V-a simpatizat mult, consimți Entwistle. Leo a fost fratele său preferat și, după moartea sa, Richard s-a bucurat întotdeauna foarte mult când îi făceați vizite.

— Îmi pare așa de rău, spuse cu regret Helen, că n-am bănuțit cât de bolnav era – am fost încă o dată la el, cu puțin înainte de moartea sa; știam, desigur, că era bolnav, însă nu chiar atât de grav.

— Era grav încă demult, răspunse domnul Entwistle, totuși, el nu voia să se vorbească despre aceasta și nimeni nu credea, bineînțeles, că sfârșitul său este atât de aproape. Chiar și medicul a fost foarte surprins, cum mi-a spus-o.

— Cu totul pe neașteptate a decedat la reședința sa...”, scria în ziar, spuse Cora. Și eu am fost foarte surprinsă.

— A fost o lovitură pentru noi toți, declară Maude Abernethie, sărmanul meu Timothy a fost teribil de nervos. „Așa deodată, spunea el, așa deodată”.

— Dar s-a mușamalizat bine, nu-i așa? Întrebă Cora.

Toți au rămas uimiți, cu privirile ațintite asupra ei, ceea ce o stingheri vizibil, și adăugă agitată:

— Găsesc că ați avut dreptate, perfectă dreptate. Cred că pentru noi toți ar fi fost extrem de neplăcut dacă s-ar fi aflat. Aceasta trebuie să rămână neapărat între noi.

Domnul Entwistle se aplecă.

— Nu înțeleg deloc, Cora, la ce vă referiți?

Ea se uită surprinsă în jur, cu ochii măriți și înclină capul într-o parte, ca o păsărică.

— Dar a fost ucis, totuși, nu? Întrebă în cele din urmă.

În timp ce călătorea spre Londra, într-un compartiment de clasa I, domnul Entwistle se gândea profund indispus la afirmația consternantă a Corei. Desigur că ea era foarte stupidă: încă de când era fată devenise de pomina din cauza adevărilor dezagreabile pe care obișnuia să le scoată la iveală. „Adevăruri” nu era, ce-i drept, expresia nimerită, ci „afirmații lipsite de tact”, se potrivea mai degrabă.

Lăsă să-i treacă prin minte consecințele imediate ale acestei afirmații. Când ea a văzut oroarea nedisimulată întipărită pe fețele celorlalți, i-a devenit clar că spusese ceva îngrozitor.

Maude strigase: „Dar, Cora!”. George: „Dar, te rog, mătușă Cora!”. Un altul: „Ce vrei să spui cu aceasta?”

Drept urmare, ea bâigui jalnic: „Oh, îmi pare rău, natural că eu n-am crezut așa ceva – a fost într-adevăr o prostie din partea mea, însă din ceea ce el îmi spusese, m-am gândit... Da, știu, deja, că totul este în ordine, însă

moartea sa a venit atât de brusc – vă rog să uitați ceea ce am spus – știu, spun mereu enormități”.

Apoi indignarea se potoli și s-a trecut la întrebări practice despre folosirea averii personale a lui Richard Abernethie.

Curând, afirmația nefericită a Corei a fost uitată, căci la urma urmei se știa, deja, că ea, chiar dacă nu anormală, totuși, apelând la un eufemism, era penibil de naivă. Domnul Entwhistle se gândi de ce se simțea atât de neplăcut. Erau remarcile ridicole ale Corei, care îi rămăseseră fixate în subconștient, sursa indispoziției sale, mai ales cele două remarci: „Din ceea ce el îmi spusese, m-am gândit... Și, însă moartea sa a intervenit atât de brusc...”?

Mai întâi puse sub lupă ultima remarcă.

De acord că moartea lui Richard a venit cam brusc. El vorbise cu Richard însuși și cu medicul acestuia și medicul părea să nu se gândească nicidecum la o înrăutățire subită a stării sănătății sale.

Medicul se înșelase. Însă toți medicii spun că tocmai de aceasta este vorba, cât de mult poate rezista un pacient, cât de mare este voința sa de a trăi.

Și Richard Abernethie nu o mai avea, deși era încă energic și viguros. Fiul său mult iubit murise și nu mai exista nici un urmaș care să poarte numele Abernethie. Cine urma să moștenească averea sa? Entwhistle știa că această întrebare neliniștea mult pe bătrânul domn. Unicul său frate în viață era grav bolnav; prin urmare, rămânea doar generația mai tânără. Deși nu vorbise niciodată cu el despre aceasta, Entwhistle știa că Richard căutase în generația mai tânără un moștenitor universal. De aceea au fost la el în vizite succesive, în ultima jumătate de an, nepotul său, George, nepoata sa, Susan și soțul ei, precum și cumnata sa, Helen Abernethie.

Rezultatul a fost testamentul pe care avocatul îl purta în mapa cu acte – o împărțire egală a averii, din care trebuia să reiasă că nu-i făcuseră o impresie deosebită nici nepotul său, nici nepoatele sale sau soții acestora.

După câte își aducea aminte domnul Entwhistle, Cora Lansquenet nu a fost invitată și aceasta reamintea din nou prima ei remarcă bizară: „Din ceea ce-mi spusese, m-am gândit...”

Ce spusese Richard? Și când a spus el? Deoarece Cora nu a fost la Enderby, trebuia ca el să o fi vizitat în satul artiștilor, în Berkshire, unde ea avea o casuță. Sau ea s-a referit la ceva ce-i scrisese Richard?

Domnul Entwhistle s-a încruntat. Cora era o femeie tare naivă; putea ușor să interpreteze greșit o remarcă sau să-i răstălmăcească înțelesul; însă tare mult ar fi vrut să știe despre ce fel de remarcă este vorba...

Într-un compartiment de clasa a III-a al aceluiași tren, Gregory Banks spuse soției sale, Susan:

— Chiar să-și fi pierdut mințile mătușa Cora?

George Crossfield, care stătea în fața lor, interveni tăios:

— Trebuie avut grijă ca o asemenea absurditate să nu fie trântită prea mult. Ea ar putea astfel să iște la oameni idei ridicole.

Rosamund Shane, care-și dădea preocupată cu ruj pe buzele-i frumos arcuite, bombănea:

— Nu cred că cineva, care aude așa ceva, să dea crezare vorbelor unei asemenea babe. Cu haine ridicole și volănașe și mărgelile de jais!

— Așa că sunt de părere că trebuie să i se închidă gura, replică George.

— Bine, dragul meu, încuviință Rosamund, zâmbind, băgă rujul în poșetă și se privi mulțumită în oglindă. Fă-o. Dar dacă unchiul Richard a fost într-adevăr ucis, atunci cine a făcut asta?

Patru chipuri consternate o priveau țintă, în timp ce ea se uita gânditoare în jur.

— Moartea sa a venit pentru noi toți tocmai la timp, a continuat ea prudentă. Michael și cu mine eram cu totul ruinați, acum suntem salvați. Noi am putea chiar finanța o piesă. Știu una cu un rol minunat...

Ceilalți nu ascultau divagațiile înflăcărâte ale Rosamundei, erau adânciți în propriile lor planuri de viitor.

Cât pe-aci s-o încurc, gândea George. Acum pot să duc banii înapoi la bancă și nici un om nu va observa ceva – însă a fost în ultimul moment.

Gregory închise ochii și se rezemă pe spate. Acum sunt independent, se gândea el.

Susan spuse cu vocea ei clară:

— Îmi pare rău pentru bunul unchi Richard, dar era foarte bătrân.

Ochii ei duri se împlânzără în timp ce privea chipul gânditor al soțului. Îl adora pe Greg. Simți vag că el ținea mai puțin la ea decât ea la el – totuși aceasta îi înteți pasiunea. Greg îi aparținea. Ea ar face totul pentru el. Totul...

În timp ce Maude Abernethie se schimba – voia să înnopteze la Enderby, se gândi dacă nu trebuia să se ofere să stea mai mult, pentru a putea să o ajute pe cumnata sa, Helen, în ordonarea moștenirii personale, mai ales diverse acte și corespondență.

Dar ea trebuia, într-adevăr, să se întoarcă cât mai repede posibil la Timothy; el mârâia dacă nu era acolo ca să-l îngrijească. Spera că se va bucura pentru testament și nu se va mai înfuria; oricum, știa că el sperase să devină moștenitor universal, căci, în fond, era unicul Abernethie în viață.

Da, probabil că Timothy se va înfuria și asta i-ar deranja digestia. El putea să-și iasă atât de ușor din fire... Se gândea dacă n-ar trebui să vorbească cu dr. Barton. Aceste somnifere... Timothy luase, în ultimul timp, prea multe, aproape că nu mai erau în cutie.

Helen Abernethie ședea lângă șemineu în Salonul Verde și o aștepta pe Maude. Privi în jur și se gândi la vechile timpuri, când Leo și toți ceilalți încă trăiau. Întotdeauna a fost atât de plăcut la Richard, însă într-o asemenea casă trebuia să fie oameni, copii și mulți servitori; trebuia să se dea mari petreceri; iarna, în șemineuri, focul trebuia să ardă vesel, în toate camerele.

Oare cine va cumpăra casa? Poate că va fi dărâmată și va dispărea sub o altă clădire. Gândul o întrista. Această casă și multele ore fericite, și Richard, și Leo – totul a fost atât de frumos și acum s-a terminat pentru totdeauna. Oricum, cu renta pe care Richard i-a lăsat-o moștenire, avea

posibilitatea să-și păstreze vila din Cipru și-și putea permite tot ceea ce dorea.

Avusese în ultimul timp, de câteva ori, motive de îngrijorare din cauza impozitelor enorme și a unor investiții riscante. Acum totul a trecut datorită banilor lui Richard.

Sărmanul Richard. Dar a muri în somn, ca el, este într-adevăr un mare noroc. „Cu totul neașteptat – în douăzeci și doi...”, scria în ziar, și de aici a răsărit probabil acea idee în mintea Corei. Ea a fost întotdeauna imposibilă. Helen își aminti cum a întâlnit-o odată în Franța, la scurt timp după căsătoria ei cu Pierre Lansquenet. Atunci se comportase insuportabil de stupid, înclina capul într-o parte și spunea lucruri absurde despre pictură.

Privirea Helenei rămase pironită asupra unui buchet de flori de ceară, aflat pe o masă rotundă de malachit. Cora stătuse lângă această masă, când așteptau cu toții să plece la biserică. Din momentul în care intrase în casă, își depănase cu voluptate amintirile și era mereu încântată, de câte ori descoperea vreun vechi obiect de familie, încât, uita tristul prilej care o adusese aici.

„Dar el a fost ucis, totuși, nu?” Cum o priviseră toți pe Cora atunci, îngroziți, ba chiar revoltați! Și totuși, expresii atât de diferite pe chipuri! Și deodată, când Helen retrăi intens această scenă, s-a încruntat.

Ceva nu era în regulă, acolo. Ceva? Cineva? Era modul în care reacționase unul dintre cei prezenți? Încordarea de pe chip, poate, care era – cum ar putea ea s-o descrie – nefirească?

Nu știa ce anume nu-și putea explica – dar ceva, precis ceva nu era în regulă.

În acest timp, o doamnă, într-o haină modestă de doliu și cu un colier de jais în jurul gâtului, mânca în restaurantul gării din Swindon cozonac cu stafide și bea ceai, gândindu-se la viitorul ei. Nu se gândea la o nenorocire iminentă. Era fericită.

Aceste călătorii pe linii secundare erau într-adevăr obositoare. Ar fi fost mult mai ușor să călătorească înspre Lytchett St. Mary prin Londra și nici n-ar fi fost prea costisitor. Ah, acum banii nu mai contează pentru ea! Dar atunci ea ar fi călătorit împreună cu rubedeniile și, probabil că tot drumul ar fi trebuit să vorbească, iar aceasta ar fi fost prea obositor.

— Cât de înfumurați erau acești oameni și cât de fățarnici. Cum se holbaseră la ea, când a vorbit despre crimă! Însă a fost bine că a spus asta. Mulțumită de sine, dădu din cap: Da, ea avusese dreptate.

Se uită la ceas. Încă cinci minute până la plecarea trenului. Bău ceaiul, chiar dacă nu era prea bun. Preț de câteva secunde visă cu ochii deschiși. Minunate imagini ale viitorului îi apăruseră în fața ochilor. Zâmbi ca un copil fericit. În fine, se va mai bucura și ea încă o dată de viață... Făurind planuri cu bucurie nerăbdătoare, ieși pe peron.

Domnul Entwistle avu o noapte neliniștită și dimineța era atât de obosit și se simți atât de rău, că nu se sculă din pat. Sora sa, care-i conducea treburile casnice, îi aduse micul dejun la pat și-l dojeni că făcuse, la bătrânețe și cu o sănătate șubredă, o călătorie din cale-afară de obositoare.

El răspunse numai că Richard Abernethie a fost un bun și vechi prieten al său.

— Însmormântări, a replicat sora sa cu o adâncă dezaprobare.

Înmormântările sunt, evident, dăunătoare pentru un om de vârsta ta. Tu vei muri într-o zi tot așa, deodată, ca și prețiosul tău domn Abernethie, dacă nu ai mai multă grijă de tine însuși.

La cuvântul „deodată”, domnul Entwhistle tresări și tăcu. Știu imediat de ce-l îngrozi cuvântul. Cora Lansquenet! Ce dăduse ea de înțeles era cu totul o idee nesăbuită, însă el voia să știe precis de ce spusese aceasta. Da, el s-ar duce la ea, la Lytchett St. Mary. Putea pretexta că ar trebui să vorbească cu ea din pricina testamentului. Nu ar trebui să observe că el ar acorda vreo atenție vorbelor sale stupide.

Către orele 17,45 a sunat telefonul; a ridicat receptorul. James Parrott, un partener mai tânăr al firmei „Bollard, Entwhistle, Entwhistle & Bollard” era la aparat.

— Auziți, Entwhistle, spuse Parrott, tocmai am primit un telefon de la poliția din Lytchett St. Mary.

— Din Lytchett St. Mary?

— Da. După cât se pare... Parrott tăcu un moment, ca și cum era stânjenit. Este vorba de doamna Cora Lansquenet. Nu este una dintre moștenitoarele lui Richard Abernethie?

— Da. Ieri am fost împreună cu ea la însmormântare.

— Oh, ea a fost la însmormântare?

— Firește. Ce s-a întâmplat cu ea?

— Da... Vocea lui Parrott era și mai nesigură. Ea a fost - într-adevăr, este cât se poate de ciudat, ea a fost... Omorâtă.

— Omorâtă?

— Da, da, din păcate, așa este.

— Cum de și-a permis poliția să ni se adreseze nouă?

— Datorită însoțitoarei sau menajerei ei, domnișoara Gilchrist. Poliția a întrebat-o dacă știe numele rudelor sau al avocatului și atunci ea ne-a numit pe noi.

— Cum de se crede că a fost ucisă? Întrebă domnul Entwhistle.

Din nou vocea lui Parrott tremură.

— Pare să nu existe nici o îndoială. S-a întâmplat cu un topor sau cu ceva asemănător - o crimă oribilă.

— Jaf cu asasinat?

— Așa se presupune. O fereastră a fost spartă, lipsesc câteva bijuterii. Sertarele sunt smulse și așa mai departe.

— La ce oră s-a întâmplat?

— După-masă, între două și patru.

— Unde era menajera?

— La Reading, a schimbat cărțile la biblioteca de împrumut. Când s-a întors, în jurul orei cinci, a găsit-o pe doamna Lansquenet moartă. Poliția vrea să știe de la noi dacă am avea vreo bănuială cine ar fi putut s-o ucidă. Eu le-

am răspuns - vocea lui Parrott era cea a unui om ofensat - că, pornind de la noi, nu s-ar putea afla nici un punct de reper.

— Asta cam așa e, într-adevăr.

— Trebuie să fi fost vreun idiot de prin împrejurimi - care a vrut să comită o spargere, apoi și-a pierdut capul și a ucis-o. Aceasta este singura posibilitate - nu sunteți de aceeași părere, Entwhistle?

— Da - da..., spuse absent domnul Entwhistle.

Parrott are dreptate, își spuse. Unica posibilitate. Însă îi reveni în auz vocea veselă a Corei: „Dar el a fost ucis, totuși, nu?”

Domnul Entwhistle și inspectorul Morton se priviră cu atenție. În felul său clar, precis, domnul Entwhistle i-a comunicat inspectorului tot ceea ce era demn de știut în legătură cu Cora Lansquenet, despre copilărie, căsătorie, văduvie, situația financiară, rude.

— Domnul Timothy Abernethie, unicul frate în viață, este ruda ei cea mai apropiată, însă el trăiește cu totul retras, fiind foarte bolnav și nu în stare să părăsească locuința. El m-a împuternicit să-i rezolv toate chestiunile curente.

Inspectorul dădu din cap. A fost o ușurare pentru el să aibă de-a face cu acest bătrân avocat experimentat.

— Cum am auzit de la domnișoara Gilchrist, spuse el, doamna Lansquenet a luat parte cu o zi înainte de moartea ei, la înmormântarea fratelui?

— Desigur, domnule inspector. Am fost și eu acolo.

— Hm... Comportarea ei n-a avut nimic neobișnuit? Nimic ciudat - nici o tulburare?

Domnul Entwhistle a ridicat, evident uimit, din sprâncene:

— Nu înțeleg deloc, domnule inspector.

— Nici nu este ușor de înțeles, domnule Entwhistle. Cineva trebuie să fi observat cum această domnișoară Gilchrist a părăsit casa către orele 3, a mers prin sat și a luat autobuzul. Respectivul ia apoi toporul din șopron, sparge cu acesta fereastra de la bucătărie, pătrunde în casă, urcă pe furiș scările și o doboară pe doamna Lansquenet cu toporul, lovind-o apoi cu sălbăticie. Ea a primit șase până la opt lovituri.

Domnul Entwhistle tresări.

— Da, este o crimă bestială. Apoi intrusul trage afară câteva sertare, șterpelește niște bijuterii, cel mult în valoare de niscaiva lire, și dispare.

— Ea era în pat?

— Da. S-a întors, se pare, aseară târziu dintr-o călătorie, era obosită și agitată. Tocmai primise o moștenire mai mare, cum am auzit.

— Da.

— Noaptea a dormit rău, dimineața s-a trezit cu o migrenă îngrozitoare, a băut mai multe cești cu ceai, a luat câteva pastile pentru dureri de cap și apoi a rugat-o pe menajeră să n-o deranjeze înainte de prânz. După aceea, fiindcă nu se simțea deloc mai bine, a înghițit două somnifere și a trimis-o pe domnișoara Gilchrist să-i schimbe cărțile la biblioteca din Reading. Ea trebuie să fi fost deja amețită de somn sau să fi dormit buștean când a avut loc

efracția. Individul ar fi putut să ia ce voia, dacă ar fi amenințat-o sau ar fi legat-o de mâini și de picioare. Este ciudat că toporul, după toate aparențele, a fost adus de afară. Totul pare să indice că asasinul a surprins-o în pat, când dormea.

Domnul Entwistle se frământa pe scaun, vădit indispus.

— Se aude adesea de astfel de crime bestiale, absurde, spuse el în cele din urmă.

— Da, se va dovedi și acum o crimă de acest gen. Noi am dat ordine să se caute cu de-amănuntul în toată regiunea; în hanuri au și început investigațiile obișnuite. Cei mai mulți oameni sunt la slujbă în timpul zilei. Desigur, casa este așezată în afara satului, deci se poate veni încoace ușor, fără a fi văzut.

Inspectorul scoase acum pe masa de scris o broșă de forma unei frunze de trifoi cu mici perle, o broșă de ametist, un mic colier de perle și o brățară cu granate.

— Acestea sunt piesele care au fost luate din caseta ei cu bijuterii. Au fost găsite lângă casă, într-un tufiș.

Domnul Entwistle se încruntă.

— Aceasta este foarte curios, spuse el. Poate că ucigașul a fost cuprins de teamă din cauza faptei sale - sau le-a luat doar pentru a induce în eroare.

— Da, există diferite posibilități - chiar și domnișoara Gilchrist ar fi putut s-o facă. Două femei care conviețuiesc singure - nu se știe niciodată ce poate să se iște din invidie, certuri sau Dumnezeu știe ce. Deci noi am avut în vedere și această posibilitate; însă se pare că nu poate fi luată în discuție. Din cele auzite, amândouă s-au împăcat foarte bine.

El se opri o clipă, înainte de-a continua.

— Cum ați spus dumneavoastră, obține cineva un avantaj prin moartea ei?

Avocatul se foia din nou indispus.

— Nu m-am exprimat chiar așa. Ea nu putea dispune de capital, îi revenea uzufructul doar în timpul vieții. După moartea ei, capitalul respectiv se împarte, conform dispozițiilor testamentare, între ceilalți cinci moștenitori. Inspectorul dădu din umeri.

— Nu cred că trebuie căutat aici un motiv. Prin urmare să vedem mai departe.

— Când a găsit domnișoara Gilchrist cadavrul?

— Către ora cinci. Ea s-a întors cu autobuzul de 4,50 de la Reading, a intrat, s-a dus la bucătărie și a pus apă pentru ceai. Apoi a văzut geamul de la bucătărie spart: cioburile erau împrăștiate pe podea, însă s-a gândit că un băiat o fi aruncat o minge sau așa ceva. După aceea s-a dus și a intrat încet în camera doamnei Lansquenet pentru a vedea dacă se sculase. Aproape că a leșinat, apoi a strigat și a alergat la vecinul cel mai apropiat. Istoria ei pare să se potrivească exact și nu s-au găsit urme de sânge nici în cameră, nici în baie sau pe hainele ei. Nu cred că menajera are vreo legătură cu crima. Medicul a venit în jurul orei 6; el spune că moartea s-a produs nu mai târziu

de ora 4, probabil curând după ora 2. Se pare, deci, că făptașul așteptase doar până în momentul în care domnișoara Gilchrist a părăsit casa.

Fața avocatului tresări.

Inspectorul Morton spuse:

— Cadavrul este la morgă, dacă vreți s-o vedeți.

Domnul Entwistle consimți fără entuziasm.

Câteva minute mai târziu văzu resturile pământeste ale Corei Lansquenet. Era mutilată cu sălbăticie, părul vopsit cu Henna era năclăit de sânge. Buzele îi tremurau, privi într-o parte, îngrozit.

Sărmana Cora, necugetată. Ce planuri frumoase și-o fi făcut pentru viitor! Câte lucruri stupide ar fi putut ea face - și cât de bucurătoare ar fi fost de acestea - cu toți banii.

Dar era curios ceea ce spusese ea. Foarte curios! Prea curios pentru a-i comunica inspectorului Morton. Poate, dacă el vorbea cu domnișoara Gilchrist - probabil că ea, deși era nesigur, ar face puțină lumină în legătură cu ceea ce Richard îi spusese Corei... „Din ceea ce el îmi spusese, m-am gândit...” Ce-i spusese Richard?

Trebuie s-o iscodesc imediat pe domnișoara Gilchrist, hotărî domnul Entwistle.

Anne Gilchrist era o fată bătrână, uscățivă, ofilită, cu părul scurt, încărunțit; avea unul din acele chipuri inexpressive, propriu femeilor trecute de cincizeci de ani. Îl salută cordial pe domnul Entwistle.

— Sunt atât de bucurătoare că ați venit, domnule Entwistle. Știu foarte puține despre familia doamnei Lansquenet și n-am avut încă niciodată, firește, de-a face cu o crimă. Este groaznic!

Domnul Entwistle merse cu ea în camera de zi unde miroase tare a vopsele de ulei. Casa era excesiv de plină, nu cu mobilă, ci cu tablouri; picturi în ulei, întunecate, greu de recunoscut din cauza patinei, acopereau pereții.

— Doamna Lansquenet obișnuia să le cumpere la licitație, explică menajera. Se interesa foarte mult de acestea, biata doamnă. Mergea la toate licitațiile. Eu însumi am făcut, de altfel, în tinerețe, acuarele și am o idee vagă despre pictură; aceasta i-a plăcut doamnei Lansquenet, așa că ea putea să vorbească cu mine despre pictură. Sărmana, iubea atât de mult arta.

— Țineți la ea?

— O, da, răspuse Anne. Ne împăcam foarte bine. În multe privințe era ca un copil. Spunea tot ce-i trecea prin minte. Nu știu dacă aceasta este bine întotdeauna.

— Ea nu prea era o intelectuală, opină domnul Entwistle.

— Nu, nu, asta desigur că nu; însă era foarte abilă, domnule Entwistle, într-adevăr, foarte abilă. Adesea eram uimită cât de bine o scotea la capăt.

Domnul Entwistle o privi cu interes pe menajeră. Găsi că nici ea nu era naivă.

— Sunteți deja de câțiva ani la doamna Lansquenet?

— De trei ani și jumătate!

— Dumneavoastră erați însoțitoarea ei și... Și vedeți de gospodărie?

Probabil că atinsese un punct delicat, ea se înroși ușor.

— O, da, firește. Eu găteam aproape mereu - gătesc cu multă plăcere - și ștergeam praful și făceam treburile casnice ușoare. Nu pe cele grosolane, firește.

Tonul ei exprima un principiu ferm. Domnul Entwhistle, care nu bănuia ce poate să însemne „nu o muncă grosolană”, murmură ceva a încuviințare.

— Doamna Panter din sat avea grijă de asta, de două ori pe săptămână. Eu nu aș fi consimțit să vin aici ca fată în casă. După eșecul cu mica mea ceainărie - ce catastrofă!

— A fost de vină războiul. Era atât de încântătoare! O botezasem „La salcia verde”, vesela de porțelan avea imprimată în albastru o salcie, într-adevăr adorabilă, și prăjiturile erau delicioase. De atunci eu mă pricep la fursecuri și budincă de ovăz. Da, mergea într-adevăr bine, dar apoi a venit războiul cu toate restricțiile, și așa s-a dus de râpă. Am pierdut bruma de avere moștenită de la tatăl meu și a trebuit să caut o slujbă. N-am învățat niciodată ceva cu adevărat. Așa am venit la doamna Lansquenet și, de la început, ne-am simpatizat reciproc - soțul ei a fost doar un artist, un pictor.

Cu respirația tăiată, făcu o pauză, și așa putu domnul Entwhistle să strecoare o întrebare:

— Am aflat de la inspectorul Morton faptele cele mai importante. Însă, dacă nu vă obosește prea mult, v-aș fi recunoscător dacă ați mai face o relatare. V-a povestit doamna Lansquenet ceva despre înmormântare?

— Puțin. Mi-a povestit că biserica era arhiplină și că erau multe, multe flori și coroane. Și a spus că a fost foarte tristă fiindcă nu l-a văzut pe celălalt frate al ei - Timothy se numește, nu-i așa?

— Da. Și mai departe - n-a spus ceva care să vă fi atras atenția în mod deosebit?

— Ea n-a bănuțit nimic, domnule Entwhistle, dacă dumneavoastră credeți asta. Sunt sigură în această privință. Era, într-adevăr, într-o uimitoare bună dispoziție, trecând cu vederea peste oboseala și impresia pe care i-o făcuse acest deces. M-a întrebat, ce-aș zice dacă noi am pleca în Capri. În Capri! Firește, am spus că ar fi prea frumos, că n-aș fi îndrăznit să visez așa ceva, și ea a spus: „Vom pleca acolo”. Exact așa. Săraca! Sunt mulțumită că ea a avut cel puțin încă o bucurie anticipată.

Anne oftă și a murmurat cu nostalgie:

— Nu cred că voi ajunge vreodată în Capri.

— Și în dimineața următoare? O întrerupse domnul Entwhistle, prefăcându-se că nu-i aude dezamăgirea.

— În dimineața următoare doamna Lansquenet nu s-a simțit deloc bine. Arăta foarte prost și spunea că s-ar fi chinuit să doarmă. A luat micul dejun în pat și a zăcut toată dimineața, la prânz mi-a spus că încă nu adormise: „Sunt atât de neliniștită. Mă gândesc și-mi bat capul.” Apoi a zis că ar lua câteva somnifere și că va încerca să adoarmă după-amiază, eu trebuia să iau autobuzul către Reading și să schimb două cărți la bibliotecă. Așa că am plecat la puțin timp după ora două și aceasta... Și aceasta... A fost ultima oară...

Începu să plângă cu sughițuri.

— Ea trebuie să fi adormit. Poate să nu fi auzit nimic și inspectorul mă asigură că n-a suferit. El crede că ea ar fi murit deja după prima lovitură. O, Doamne, mă îmbolnăvesc de-a binelea, numai când mă gândesc la aceasta.

— Vă rog, vă rog. Nu vreau să-mi povestiți totul încă o dată.

El făcu o mică pauză, înainte de a pune următoarea întrebare.

— N-a povestit ceva deosebit despre niciuna dintre rudele ei?

— Nu, nu pot să-mi aduc aminte.

— N-a vorbit despre moartea fratelui ei - ce a cauzat-o?

— Nu. El era de mult timp bolnav, răspunse ea vag, chiar dacă trebuie să spun că am fost surprinsă. El arăta așa voinic.

Domnul Entwistle interveni repede:

— L-ați văzut, când?

— Când a venit la doamna Lansquenet. Așteptați puțin - aceasta a fost cam acum trei săptămâni. Ei nu se mai văzuseră de ani de zile, cum mi-a povestit ea. Era emoționată când l-a revăzut și foarte tristă că era atât de bolnav...

— Știați că era bolnav?

— Da, îmi aduc aminte foarte bine. Căci gândeam, numai așa pentru mine, înțelegeți - dacă domnul Abernethie nu se ramolise cumva. O mătușă de-a mea...

Domnul Entwistle dădu cu abilitate mătușa la o parte:

— V-a determinat ceva din ceea ce v-a povestit doamna Lansquenet să credeți că este vorba de un ramolism cerebral?

— Da. Doamna Lansquenet spunea așa ceva ca „Săracul Richard. Moartea lui Mortimer l-a îmbătrânit. El pare să fie complet senil. Toate aceste fantezii despre urmărit și că cineva vrea să-l otrăvească. Bătrânii sunt atât de suspicioși”. Aceasta este, după câte știu, foarte adevărat. Această mătușă despre care tocmai vă povesteam...

Domnul Entwistle ascultă istoria despre mătușa Annei ca un surd. Era consternat. Richard Abernethie nu fusese nicidecum senil, el era în deplinătatea facultăților mintale. Nu era omul care să fi suferit de mania persecuției.

Era uimitor să fi vorbit astfel surorii sale. Eventual Cora, poate ajutată de șiretenia ei puerilă, a sesizat ceva din vorbele lui și apoi le-a potrivit.

El se mulțumi cu cele aflate, dar avea impresia că Anne știa mai multe decât mărturisise. La despărțire, a insistat ca ea să accepte o mică sumă pentru cheltuielile curente și-i spuse că vor păstra legătura; deocamdată putea să rămână în casă, până când își va găsi o nouă slujbă.

Seara, domnul Entwistle primi un telefon de la Maude Abernethie.

— Slavă Domnului că vă găsesc, în sfârșit, domnule Entwistle! Timothy este într-o dispoziție îngrozitoare. Știrea despre uciderea Corei l-a agitat teribil.

— Aceasta este de înțeles, răspunse domnul Entwistle.

— Cu un topor, scriu ziarele. Asta sună totuși incredibil. Sunt, într-adevăr, foarte îngrijorată pentru Timothy. L-am dus acum în pat, dar el cere să vă îndemn să veniți la noi. Vrea să știe o mie de lucruri - dacă are loc

întrunirea comisiei de constatare a decesului, când va fi înmormântarea, dacă sunt bani, dacă Cora trebuie să fie incinerată și dacă există un testament...

Domnul Entwhistle o întrerupse, înainte ca lista să fi devenit prea lungă.

— Da, un testament există. Timothy este executor testamentar, însă firma mea va rezolva toate afacerile curente. Testamentul este foarte simplu: ea își lasă schițele și o broșă de ametist menajerei, domnișoara Gilchrist, și restul lui Susan.

— Susan? Aceasta nu o înțeleg. Ea nu a văzut-o, totuși, pe Susan, chiar niciodată - cel mult, când era în scutece.

— Probabil că ea a decis aceasta, pentru că auzise că familia nu prea era entuziasmată de mariajul lui Susan. Însă eu cred că, după plata datoriilor, nu vor rămâne mai mult de cinci sute de lire. Apoi continuă: Și comisia de constatare a decesului se va întruni, firește. S-a stabilit pentru joia următoare. Mă tem că crima va stârni vâlvă în actualele circumstanțe.

— Cât de neplăcut! Și asta este otravă pentru Timothy! N-ați putea veni încoace, domnule Entwhistle? V-aș fi nespus de recunoscătoare. Cred că Timothy s-ar liniști mult, dacă ar putea vorbi cu dumneavoastră.

Domnul Entwhistle tăcu un moment; invitația nu i se părea inoportună...

— Desigur că aveți dreptate, recunosc eu. Și pentru că Timothy este executor testamentar, am nevoie de semnătura sa pentru unele documente. Da, asta cred că ar fi foarte bine.

— E chiar minunat și o ușurare pentru mine. Mâine? Așadar înnoptați la noi? Cel mai bun tren este cel de la 11,30, din gara St. Pancras.

— Din păcate nu pot veni decât abia după-amiază, răspuse domnul Entwhistle, dimineața încă mai am ceva de lucru.

George Crossfield l-a întâmpinat cordial pe domnul Entwhistle, dar nu putea să-și ascundă uimirea. Domnul Entwhistle spuse clar, chiar dacă aceasta nu lămurea nimic:

— Tocmai vin de la Lytchett St. Mary.

— Mătușa Cora? Ce poveste îngrozitoare! Și totuși, ce s-a furat este ridicol de puțin.

— Valoarea banului este întotdeauna relativă, răspuse domnul Entwhistle, depinde doar de cât de mult se cheltuiește.

— Da... Da... Aici aveți dreptate.

— Dacă aveți nevoie urgent de zece lire, cincisprezece lire sunt mai mult decât suficient, dacă însă vă trebuie o sută de lire, cincizeci de lire sunt cu totul inutile.

George spuse cu o licărire subită în priviri:

— Oricum, astăzi orice sumă este binevenită pentru oricine, căci se obține greu.

— Dar nu nemaipomenit de greu, dădu replica domnul Entwhistle, deznădejdea este hotărâtoare.

Se opri puțin și apoi continuă:

— Va dura un timp până când se va efectua împărțirea moștenirii. Ați primi cu plăcere un avans?

— Tocmai voiam să vă vorbesc despre aceasta. Azi-dimineață am fost la banca mea și m-au trimis la dumneavoastră; oamenii mi-ar acorda un credit.

Din nou îi apăru acea licărire ciudată în priviri și domnul Entwhistle o văzu. Era sigur că George, chiar dacă nu cu disperare, avea totuși urgent nevoie de bani. Situația părea să confirme ceea ce el bănuise tot timpul, că George nu era demn de încredere în privința banilor, și era aproape convins că și bătrânul Richard, ca un bun cunoscător de oameni, remarcase aceasta.

Interpretând vădit greșit tăcerea avocatului, George a explicat cu un zâmbet forțat:

— Pentru a spune adevărul, în ultimul timp nu am avut un noroc deosebit în investițiile mele. Un anumit risc există întotdeauna, dar acum a mers chiar prost. Am fost mai mult sau mai puțin în pană de bani, dar în viitor pot să fac ordine. Cu ceva capital se poate aranja totul.

Domnul Entwhistle se gândi dacă George speculase proprii săi bani sau pe cei ai clienților. Dacă George trebuia să se teamă de procuror...

El spuse:

— Am încercat să vă găsesc în ziua de după înmormântare, dar se pare că nu erați la birou.

— Așa? Nimeni nu mi-a spus nimic. Am fost la curse în Hurst Park. Am pariat pe doi câștigători. Ori totul, ori nimic! Dacă ai noroc, atunci îl ai. Au fost doar cincizeci de lire, dar ajută.

— O, da, a încuviințat domnul Entwhistle, totul ajută. Și acum, de pe urma morții mătușei Cora, mai primiți o sumă în plus.

George privi în jur mâhnit.

— Săraca Cora, spuse el, n-a avut ea oare ghinion? Probabil că tocmai își făcuse planuri cum se va distra cu banii.

— Să sperăm că poliția îl va descoperi pe asasin, a remarcat domnul Entwhistle.

— Cred că-l va găsi. Poliția noastră este plină de zel. Va scoate la iveală pe toți indivizii suspecti din zonă și aceștia trebuie să dovedească ce au făcut în ziua când s-a comis crima.

— Nu e atât de ușor, după un anumit timp, răspunse domnul Entwhistle, zâbind șiret, pregătindu-se astfel pentru o șotie. Eu, de plidă, am fost în jurul orei 3,30, în ziua cu pricina, la librăria Hatchard. Aș mai fi știut eu asta zece zile mai târziu, dacă mă întreba poliția? Mă îndoiesc. Și dumneata, George, ai fost în Hurst Park. Ai mai fi ținut minte - să spunem - după o lună, în ce zi ai fost la curse?

— Oh, aș fi știut din cauza înmormântării - o zi după aceea.

— De acord, de acord. Și apoi ai avut noroc cu două gloabe. Încă un ajutor pentru memorie. Rar se uită numele unui cal care a adus cuiva bani. Care au fost, de altfel?

— Un moment, vă rog... „Gaymarck” și „Frogg II”. Da, nu-i voi uita atât de curând.

Domnul Entwhistle zâmbi sec și-și luă rămas bun.

— Cât de încântată sunt că vă văd, spuse Rosamund, fără a-și arăta entuziasmul. Dar este încă groaznic de devreme, foarte de dimineață. Era ora

11. Aseară am avut o petrecere nebună. Michael are încă o mahmureală cumplită.

Michael Shane apăru în aceeași clipă, căscând, cu o ceașcă de cafea neagră în mână. Era zvelt, purta un halat de casă elegant în care îi stătea bine și făcea, ca-ntotdeauna, o impresie deosebită cu zâmbetul său. Se părea că Rosamund era îmbrăcată doar cu o rochie neagră și un pulover galben, nu prea curat.

Avocatului corect și sobru nu-i plăcea câtuși de puțin felul în care trăia tânăra pereche; locuința destul de veche de la etajul întâi al unei case din cartierul artiștilor, Chelsea, sticlele împrăștiate în jur și paharele pe jumătate pline, podeaua înțesată de mucuri, aerul stătut. Cu toată această ambianță dezordonată, Rosamund și Michael arătau uimitor de înfloritori. Erau, într-adevăr, un cuplu atrăgător și Entwhistle avea impresia că se înțelegeau foarte bine.

— Tocmai vin de la Lytchett St. Mary, le explică domnul Entwhistle.

— Într-adevăr, mătușa Cora a fost cea ucisă, a strigat Rosamund, și a adăugat, aparent veselă: Două crime, una după alta, asta e puțin cam tare.

— Nu fii stupidă, Rosamund, unchiul Richard nu a fost ucis, o dojeni Michael.

— Totuși, Cora credea asta!

Domnul Entwhistle o întrerupse:

— Imediat după înmormântare ați revenit la Londra, nu-i așa?

— Da, în același tren cu dumneavoastră.

— Ah, da, firește, întreb doar, pentru că am vrut să vorbim a doua zi.

Privi către telefon. Am sunat de mai multe ori, dar nu am primit nici un răspuns.

— Oh, dar îmi pare rău. Oare ce-am făcut noi atunci, Michael? Asta a fost alaltăieri - până către amiaza am fost aici, nu-i așa? Și apoi tu ai plecat și ai încercat să găsești Casa Rozelor și ai luat prânzul cu Oscar și eu am plecat la vânătoare după năilane. Trebuia să mă întâlnesc cu Janet, dar n-am reușit. Da, acum știu, toată după-amiaza am făcut cumpărături, apoi am luat cina împreună, la „Căștile”. Cred că în jurul orei zece eram din nou acasă.

— Cam așa, a confirmat Michael, și-l privi gânditor pe domnul Entwhistle.

— De ce ne-ați sunat, sir?

— Ah, trebuie să fie lămurite încă unele mici chestiuni în legătură cu testamentul; am nevoie de câteva semnături și așa mai departe.

Rosmund întrebă:

— Presupun că putem primi un avans, nu-i așa? Este deosebit de important, din cauza noii piese.

— Asta va fi ușor de făcut, atât cât vreți.

— Atunci este bine. Rosamund răsuflă ușurată. Mă tem că nu vreți să-ncepeți ziua cu o înghițitură de șampanie, domnule Entwhistle?

Într-adevăr, domnul Entwhistle nu voia așa ceva.

Domnul Entwhistle o studie pe Susan Banks cum s-a aplecat peste masă și vorbea cu însuflețire. Ea nu avea nimic din drăgălășenia Rosamundei,

Însă chipul îi era atrăgător, a cărui putere de atracție, cum constată bătrânul avocat, iradia din vitalitatea sa. Avea o gură cărnăasă, frumos colorată și mișcări grațioase. Într-o anumită privință îi aducea aminte de Richard Abernethie. Ținuta, pomeții, ochii gânditori, adânciți în orbite. Aceeași personalitate impunătoare, pe care o dovedise excelent și Richard, aceeași energie, clarviziune și prudență.

Descoperise Richard în Susan un spirit înrudit? Domnul Entwhistle credea că trebuie să fi fost așa, dar cu toate acestea el n-a favorizat-o în testamentul său. Neîncrezător față de George – așa bănuia domnul Entwhistle – fără a o simpatiza pe Rosamund, păpușica adorabilă, Richard trebuie să fi descoperit cu adevărat în Susan ceea ce el căuta – moștenitoarea ideală, carne din carnea lui, sânge din sângele lui.

Dacă nu, trebuia să existe un motiv care... Da, firește, soțul! El tocmai stătea în spatele ei și ascutea, aparent absent, un creion. Un bărbat tânăr, slab, palid, șters, cu părul de un roșu spălăcit, care era atât de umbrit de personalitatea plină de viață a soției, încât abia se putea constata că există și el. Înfrățirea anodină a lui Gregory Banks avea ceva neobișnuit de neliniștitor. Era o partidă cu totul nepotrivită, dar Susan a insistat atât ca să se căsătorească cu el, încât a înlăturat orice împotrivire din partea familiei. Era evident că pentru ea lumea se învârtea în jurul lui Greg.

Ea vorbea apăsător și cu indignare.

— Ce spuneți? Poliția să nu aibă nici o bănuială cine este asasinul?

— Nu susțin asta, a replicat Entwhistle blajin, dar dacă ar ști ceva, foarte greu mi-ar comunica cele aflate, de-abia au trecut două zile.

— Poate să fi fost doar un anumit individ, se gândi Susan. Un om brutal, probabil debil mintal – tipul trebuie să aibă totuși un motiv pentru crima sa, sau este un idiot.

Domnul Entwhistle zâmbi ușor.

— Atât cât se știe până acum, dumneavoastră sunteți singura persoană care are un motiv, dragă Susan.

— Ce înseamnă asta? Greg păși brusc înainte, de parcă abia atunci se trezise. Ochii îi sclipeau răutăcioși; dintr-o dată el nu mai era un figurant în culise. Cum poate Sue să aibă de-a face cu așa ceva? Cum puteți să spuneți asta?

Susan se răsti la el:

— Ține-ți gura, Greg. Domnul Entwhistle nu crede, totuși, în mod serios...

— Doar o mică glumă, se dezvinovăți domnul Entwhistle, nu prea agreabilă, trebuie să recunosc. Cum știți și dumneavoastră, Cora v-a lăsat toată averea ei, Susan. Dar pentru o tânără doamnă, care tocmai a moștenit câteva sute de mii de lire sterline, abia dacă poate să fie un motiv pentru o crimă moștenirea unei sume ridicole de câteva sute.

— Mă voi duce acolo, spuse ea, și voi vedea ce există. Este cineva în casă?

— Am convenit cu domnișoara Gilchrist, menajera, ca să rămână acolo, până una alta, răspunse domnul Entwhistle.

El părea că vrea să plece și privea în jur, în strâmta cameră de zi a micii locuințe. Evident, Greg și Susan nu stăteau pe roze.

— Am pus ochii pe un magazin din Cardigan Street. Mă gândesc că ați putea să-mi avansați ceva bani, dacă este nevoie? Probabil că trebuie să dau un acont.

— Asta se poate face, spuse domnul Entwhistle. Pentru că m-am gândit la așa ceva, v-am sunat de mai multe ori, a doua zi după înmormântare, dar n-am primit nici un răspuns.

— Nu înțeleg asta, răspunse iute Susan, am fost acasă toată ziua, amândoi. N-am ieșit deloc din casă.

Greg spuse prietenos:

— Știi, Susan, cred că telefonul nostru a avut ceva în neregulă în ziua aceea. Nu-ți amintești că n-am putut să obținem legătura, după-masă, cu Hard & Co.? Am vrut să anunț serviciul de deranjamente, dar în dimineața următoare aparatul funcționa din nou.

— Telefonul este foarte nesigur, câteodată, a remarcat domnul Entwhistle.

Când domnul Entwhistle a urcat în taxi, puse cu grijă în minte un semn de bifare în dreptul numelor lui Susan și Greg. Acum trebuia să-i mai viziteze pe Helen - doamna Leo Abernethie - Timothy și Maude. A doua zi el voia să se ducă la Timothy, din nou o călătorie lungă, prea mult pentru un om în vârstă.

Când ajunse în cele din urmă acasă, se duse la telefon și formă un număr. La început dorise să mai aștepte cu acest apel telefonic, până ar fi vorbit cu toate părțile implicate, dar acum își zise iarăși, ca și în taxi, că lunga călătorie până la locuința lui Timothy ar fi prea obositoare pentru un om în vârstă ca el, și de aceea voia să mai răsuflă puțin.

— Alo, a strigat el, pot să vorbesc cu monsieur Hercule Poirot?

Capitolul II.

Timothy și Maude

— Mulțumesc foarte mult că ați făcut această călătorie lungă, spuse Maude în felul ei cam repezit, când îl luă pe domnul Entwhistle de la gara din Bayham Compton. Este extrem de important pentru Timothy ca el să poată vorbi cu dumneavoastră. Moartea lui Richard a fost cea mai grea lovitură pe care a putut-o primi. Știți, el era atât de atașat de fratele său și, în afară de asta, acum se teme mereu că și moartea sa ar putea să se apropie. Greu bolnav cum este, asta-l face, firește, deosebit de nervos.

Merse cu el la un automobil hodorogit, de o vechime respectabilă, lesne de ghicit.

— Acest hârb este îngrozitor, a explicat ea. De ani de zile trebuia să avem un automobil nou, dar n-am putut să ne permitem. Sper numai că va porni, câteodată trebuie să folosesc manivela.

Maude apăsă de câteva ori pe demaror, totuși motorul n-a pornit. Domnul Entwhistle, care nu șofase niciodată, era destul de îngrijorat, însă Maude coborî imperturbabilă, luă manivela și trezi motorul prin câteva

învârtituri puternice, smucite. Ce noroc, se gândi domnul Entwhistle, că Maude este atât de viguroasă.

— S-a făcut și asta, mârâi ea. Tărăboanța îmi face adesea asemenea feste. Când am venit de la înmormântare, am pățit la fel. A trebuit să merg pe jos trei kilometri până la cel mai important garaj și oamenii n-au putut găsi nimic, mult timp; era un garaj tipic de țară. A trebuit, deci, să înnoptez la han, în timp ce ei meștereau la mașină; am dat telefon lui Timothy și i-am spus că voi putea veni acasă abia a doua zi. Asta, firește, l-a scos și mai mult din fire, s-a înfuriat; totul trebuie ținut la distanță de el – dar câteodată, asta nu se poate, pur și simplu. Uciderea Corei, de pildă. A venit doctorul Barton să-i dea un calmant. Eu aș putea, măcar, să mai ascund ziarele, dar el insistă să le citească și după aceea își iese din fire.

Acum treceau prin poarta de la Stansfield Grange, proprietatea lui Timothy Abernethie și au pătruns într-o vastă grădină, desigur, altădată frumoasă, dar care acum, făcea o impresie cu totul dezolantă.

Maude a explicat oftând:

— În timpul războiului totul a fost neglijat. Cei doi grădinari au trebuit să se înroleze și avem doar un bătrân, care este aproape neputincios. Salariile au crescut, și așa, enorm. Este o adevărată binecuvântare că acum vom fi în stare să cheltuim ceva bani și pentru refacerea proprietății. Suntem foarte atașați de ea și am fi fost foarte amărâți dacă trebuia s-o vindem... Firește că n-am vorbit niciodată cu Timothy în legătură cu aceasta, l-ar fi iritat îngrozitor.

Opriră în fața portalului cu coloane al unei case vechi, construită într-un fermecător stil georgian, dar care avea nevoie urgentă de un strat nou de zugrăveală.

Maude îl conduse pe domnul Entwhistle în camera de zi, unde, lângă cămin, era o masă pentru servirea ceaiului, acoperită, și dispăru după ce el luase loc.

Reveni imediat cu ceainicul și samovarul de argint; ceaiul era excelent, ca și prăjiturile, făcute de ea.

La întrebarea adresată de domnul Entwhistle: Unde este Timothy? Ea răspunse scurt că Timothy și-a primit ceaiul înainte ca ea să plece la gară. Trebuie să fi tras puiul său de somn de după-amiază, încât acum ați putea vorbi cel mai bine cu el. Să sperăm că nu se va enerva prea mult.

Domnul Entwhistle îi promise că va fi atent să nu se întâmple asta. Pe când o studia cu privirea în lumina pâlpâitoare a focului, simți că o compătinea. Această femeie impunătoare, vrednică, cumpătată, care este atât de energică, cu un deosebit bun-simț, avea însă o mare slăbiciune: dragostea sa devotată pentru soțul ei! Era o dragoste maternă; fiindcă ea nu avea copii, soțul bolnav devenise copilul ei, pe care-l îngrijea și-l apăra. Și probabil că exagera, fără să-și dea seama, gravitatea bolii lui.

Biata Maude, se gândea domnul Entwhistle.

Timothy s-a ridicat pe jumătate din fotoliul său și-i întinse mâna.

— Drăguț din partea dumneavoastră că ați venit, domnule Entwhistle.

Timothy era un bărbat masiv, care semăna uimitor cu fratele său, Richard; numai că tot ce era viguros la Richard, la el era lipsit de vlagă; gura era mai puțin energică, bărbia ușor teșită, ochii erau mai puțin adânciți în orbite și fruntea era brăzdată de cute adânci, care la mânie se închideau.

Boala sa era vădită de pătura pe care o pusese peste genunchi și de farmacia alcătuită din sticlute și cutii, de pe măsuta din dreapta sa.

— N-am voie să mă enervez, se plânse el. Medicul mi-a interzis categoric să mă enervez. A nu te enerva! A spus bine el. Dacă ar avea o crimă în familie, s-ar enerva și el. Vă rog! Totuși, într-adevăr este prea mult pentru un om... Mai întâi moartea lui Richard, apoi relatările despre înmormântarea sa și testamentul. Și ce fel de testament! Și ca un moment culminant, sărmana Cora este ucisă cu un topor! Cu un topor! Doamne! În ziua de azi nici un om nu mai este sigur pe viața sa, peste tot mișună doar gangsterii. Departamente am mai ajuns! Unde va ajunge nefericita noastră țară?

Domnul Entwistle cunoștea acest refren. Aceeași întrebare i-au pus-o și lui, cel puțin o dată, mai devreme sau mai târziu, de douăzeci de ani, toți clienții săi, și el își făcuse o obișnuință din a răspunde cu vorbe evazive, liniștitoare.

Dar Timothy nu se lăsă atât de ușor liniștit.

— Priviți și dumneavoastră unde am ajuns: Nu se mai poate găsi nici un grădinar onest, nici un servitor! Săraca Maude trebuie să se chinuie de moarte în bucătărie... De altfel, acum mi-a venit în minte, dragă Maude, că astăseară s-ar potrivi bine la limbă-de-mare o budincă cu frișcă. Eu trebuie să-mi păstrez forțele, spune doctorul Barton. Unde am rămas? Ah, da... la Cora. Este groaznic pentru un om, când trebuie să audă că sora sa... Draga sa soră... A fost ucisă. Timp de douăzeci de minute am avut palpitații. Trebuie să rezolvați totul pentru mine, domnule Entwistle. Nu pot să asist la întrunirea comisiei de constatare a decesului sau să mă interesez de ceea ce a rămas moștenire de la Cora. Cel mai bine ar fi să uit toată povestea. Ce se întâmplă, de altfel, cu partea de moștenire a Corei? Totuși îmi revine mie?

Maude a murmurat ceva despre strângerea mesei și a părăsit camera.

Timothy se întinse pe spate în fotoliu și spuse:

— Întotdeauna este bine dacă nu-s de față femeile. Acum putem vorbi despre afaceri fără întreruperi deranjante.

— Capitalul al cărui uzufruct trebuia să-l primească Cora, a explicat avocatul, se va împărți în mod egal între dumneavoastră, nepoții și nepoatele pe care îi aveți.

— Dar cum de este posibil așa ceva? Timothy se înroșise, ca un curcan, de mânie. Eu îi eram ei cel mai apropiat, totuși, ca unicul frate rămas în viață.

Domnul Entwistle i-a explicat pe îndelete dispozițiile testamentului lăsat de Richard și îi reaminti că el îi trimisese deja o copie a testamentului.

— Ah, nu înțeleg nicidecum acest jargon juridic, a ripostat Timothy morocănos. Voi, avocații! N-a vrut să-mi intre în cap, când Maude a venit acasă și mi-a explicat testamentul în linii mari. Am crezut că ea a auzit greșit. Și așa, femeile nu pot gândi clar. Maude este cea mai bună femeie din lume, dar nu înțelege mai nimic când este vorba de bani. Cred că nu i-a fost

niciodată clar că noi ar fi trebuit să părăsim această proprietate, dacă Richard n-ar fi murit acum. Obligatoriu! Însă acum totul este bine... Asta e o mare ușurare. Putem să renovăm casa, putem să angajăm doi grădinari cu adevărat vrednici – cu bani suficienți, se găsesc ei – și să plantăm grădina de trandafiri. Și... Unde am rămas?

— La planurile de viitor.

— Ah, da... Da, firește, dar nu vreau să vă plictisesc cu acestea. Ceea ce m-a îmbolnăvit cu adevărat – chiar grav, au fost dispozițiile testamentului lui Richard.

— Așa? N-au corespuns așteptărilor dumneavoastră?

— Asta pot s-o spun, desigur! Considerasem firesc, ca după moartea lui Mortimer, Richard să-mi lase totul mie.

— V-a sugerat el vreodată așa ceva?

— Nu în mod expres. Richard a fost întotdeauna foarte rezervat. Totuși, el a venit aici din proprie inițiativă, la puțin timp după moartea lui Mortimer, pentru a discuta cu mine chestiuni de familie. El vroia să audă părerea mea despre tânărul George, cele două nepoate ale noastre și soții lor... N-am putut să-i spun multe. Sunt un om foarte bolnav și deja de mult nu mai ies din casă; Maude și cu mine nu vizităm pe nimeni. Aceste tinere doamne! Nu înțeleg cum se poate face o căsătorie în chip atât de nesăbuit! Și firește, am crezut că el o să-mi transmită, în calitate de cap de familie, după moartea sa, dreptul de a dispune de avere. La urma urmelor, sunt totuși un Abernethie... Ultimul Abernethie!

Din cauza enervării, Timothy a aruncat pătura și s-a ridicat în picioare, drept ca o lumânare. Toate semnele de slăbiciune și de boală dispăruseră și domnul Entwistle găsi că el era sănătos tun, chiar dacă din cale-afară de nervos. Mai mult, avocatului experimentat i se păru că Timothy, dintotdeauna, a nutrit o invidie ascunsă față de fratele său, Richard. Tocmai pentru că amândoi semănau atât de mult, Timothy s-a simțit mereu ofensat de tăria de caracter și de priceperea în afaceri a fratelui său. Când Richard a murit, Timothy a triumfat la gândul că el acum, în fine, putea să hotărască asupra destinului altor oameni.

Totuși Richard Abernethie i-a refuzat această putere. Intenționase Richard aceasta de la început sau s-a răzgândit mai târziu?

Se auzi un miorlăit sonor de pisică și Timothy sări brusc de pe scaun, se repezi la fereastră, o deschise cu furie și strigă:

— Încetați, bestiilor! Apoi luă o carte groasă și o aruncă după ele. Dobi-toace oribile, a mormăit el, întorcându-se lângă vizitatorul său. Distrug straturile de flori și nu pot să suport deloc acest mieunat afurisit!

Maude se întoarse în cameră și declară energică:

— Cred, dragule, că domnul Entwistle a stat suficient cu tine, acum trebuie să te odihnești. Dacă ai discutat totul cu dânsul...

— Da, am discutat. Deci, las totul în seama dumneavoastră, Entwistle. Comunicați-mi, vă rog, dacă a fost găsit individul... la momentul potrivit!

Hercule Poirot, arătă, invitându-l, un fotoliu așezat lângă cămin. În cealaltă parte a camerei era o masă acoperită, pentru două persoane. Domnul Entwhistle se așeză, oftând.

— V-ați întors azi-dimineață din călătorie? Întrebă Poirot.

— Da. Deja v-am spus la telefon toată chestiunea; din păcate, este o poveste încurcată.

— Atunci așteptăm cu aceasta până după masă... Georges!

Vrednicul Georges aduse într-un șervețel pateu de ficat de gâscă cu felii de pâine prăjită.

— Pateul îl mâncăm aici, lângă cămin, propuse Poirot. După aceea ne așezăm la masă.

După mai bine de o jumătate de oră, domnul Entwhistle se lăsă să cadă într-un scaun confortabil, cu spetează și oftă mulțumit:

— Știți să trăiți, Poirot, spuse el. Cu adevărat franțuzește.

— Eu sunt belgian, dar în ce privește remarca dumneavoastră este justă. Unuia ca mine, aflat la această vârstă, bucuriile culinare au rămas cam unica plăcere. Și din fericire, eu am un stomac excelent.

Începură cu o „Sole Véronique”, apoi au mâncat „Escalope de veau à la Milanaise” și au trecut la „Poire flambée” cu înghețată. La toate acestea au băut un Pouilly-Fuisé și un Corton, iar apoi a fost așezat lângă domnul Entwhistle un pahar cu un excelent vin de Porto, căruia nu-i plăcea vinul de Porto, dar sorbea încetișor dintr-o cremă de cacao.

— Nu știu, șopti domnul Entwhistle, încă savurând amintiri, cum de reușiți să aveți un asemenea șnițel. Pur și simplu se topește în gură.

— Am un prieten, un măcelar din Franța, căruia i-am putut fi de ajutor într-o mică chestiune familială. Din recunoștință, el are de atunci grijă de stomacul meu.

— O chestiune familială, oftă domnul Entwhistle. Doream să nu-mi fi adus aminte de asta... Tocmai mă simțeam atât de bine.

— Savurați plăcuta senzație încă puțin, dragă prietene. Bem mai întâi încă o ceșcuță de Mokka, la aceasta un coniac, și apoi, dacă digestia vă priește, puteți să-mi povestiți totul.

Bătea de 9,30, când domnul Entwhistle s-a mișcat în fotoliul său. Sosise momentul psihologic. Nu-i mai era neplăcut să vorbească de grijile sale; dimpotrivă, acum ardea de dorința de-a o face.

— Nu știu, începu el, dacă nu trebuie să mă consider eu însumi un nepriceput. În orice caz, chiar că nu văd nici o soluție. Vă voi relata în amănunt întreaga chestiune și aș vrea să aflu părerea dumneavoastră. Ca jurist bătrân și experimentat, nu i-a fost deloc greu să redea evenimentele clar și deslușit; n-a uitat nici un amănunt important și nu a adăugat nimic inutil.

Domnul în vârstă, mic de statură, cu capul în formă de ou, care ascultase atent, știa să aprecieze just această manieră de relatare, și, mai întâi, nu puse nici o întrebare, când avocatul a terminat; părea a se gândi la cele auzite.

În cele din urmă spuse:

— Înțeleg. Bănuți că prietenul dumneavoastră, Richard Abernethie, a fost ucis. Această bănuială sau presupunere se bazează doar pe o observație... pe remarcă făcută de doamna Cora Lansquenet după înmormântare. Dacă este lăsată la o parte această remarcă, atunci într-adevăr, nu mai rămâne nimic. Faptul că doamna Cora a fost ucisă a doua zi, după ce a făcut această remarcă, poate fi o pură întâmplare. De acord că domnul Richard Abernethie a murit subit, însă un medic renumit, care-l cunoștea bine, l-a tratat și acest medic nu a avut nici o bănuială, el a eliberat fără ezitare certificatul de deces. Încă ceva: Richard Abernethie a fost incinerat sau înmormântat?

— Incinerat, după dorința sa.

— Asta înseamnă că un al doilea medic trebuia să semneze certificatul de deces... Ceea ce n-a fost greu de fel. Și așa ajungem la cel mai important aspect, la ce-a spus Cora Lansquenet. Ați fost acolo și ați auzit. Ea a spus: „Dar el a fost ucis, totuși, nu?”

— Da.

— Și hotărâtor este faptul că dumneavoastră credeți că ea ar fi spus adevărul?

Avocatul a ezitat o clipă, apoi răspunse:

— Da, cred.

— De ce? Poate că ați avut în adâncul sufletului un sentiment nesigur, din pricina morții lui Richard?

Avocatul dădu din cap.

— Nu, câtuși de puțin.

— Atunci este doar din cauza ei... Din cauza Corei. Ați cunoscut-o bine?

— N-am mai văzut-o deloc de... de peste douăzeci de ani.

— Ați fi recunoscut-o, dacă ați fi întâlnit-o pe stradă?

Domnul Entwistle se gândi.

— Cred că pe stradă aș fi trecut pe lângă ea fără s-o recunosc. Când am văzut-o ultima dată, era o fetișcană zveltă și acum era o bătrână corpolentă. Cum a stat în fața mea la înmormântare, am recunoscut-o imediat; își aranjase părul la fel ca înainte, lăsat pe frunte și tăiat în linie dreaptă, și te privea de sub acest breton ca un animal sfios. Avea și un fel agitat, caracteristic de a vorbi, obișnuind să lase capul într-o parte, înainte de-a debita idei bizare.

— Și pentru că ea credea că Richard Abernethie ar fi fost ucis... Și-a făcut imediat cunoscută această părere.

Domnul Entwistle întrebă surescitat:

— Deci credeți că el a fost ucis?

— Nu, nu, dragă prietene, atât de departe nu putem merge. Noi am căzut de acord că doamna Cora credea că el ar fi fost ucis; ea era sigură că el a fost omorât. Acum spuneți, vă rog: când ea a rostit asta, a existat printre cei prezenți așa ceva, ca o indignare generală?

— Da.

— Și apoi ea s-a fâstâcit, s-a încurcat, s-a dezis de versiunea ei și a spus, atât cât vă amintiți, ceva cam așa: „Însă, m-am gândit... Din ceea ce-mi spusese el...”

Avocatul aprobă, dând din cap:

— Am dorit să-mi aduc aminte cât mai bine, totuși sunt destul de sigur că ea a folosit cuvintele „el mi-a spus...”

— Și cu aceasta, chestiunea a fost aplanată și toți vorbeau despre altceva? Vă puteți aminti dacă, după remarca făcută de Cora, cineva dintre cei prezenți s-a schimbat la față în vreun fel... Sau să spunem... Arăta neobișnuit?

— Nu.

— Și în ziua următoare Cora a fost ucisă și dumneavoastră v-ați gândit dacă aici n-ar exista ceva ca o cauză și efect?

Avocatul răspunde cu o întrebare:

— Presupun că aceasta vi se pare de necrezut?

— Deloc, a replicat Poirot. Dacă prima presupunere este justă, atunci este logic. Richard Abernethie a fost ucis, totul a mers minunat... Deodată, însă, se află că cineva știe adevărul. Deci este cu totul firesc și necesar ca acest cineva să fie adus cât mai repede cu putință la tăcere.

— Atunci considerați că este vorba de o crimă?

Poirot răspunde gânditor:

— Mon cher, la fel ca și dumneavoastră sunt de părere că acest caz trebuie cercetat. Ați făcut deja pași în această privință? V-ați adresat cumva poliției?

— Nu. Domnul Entwhistle clătină din cap. Consider că aceasta nu ne-ar fi fost de prea mare folos. Eu sunt reprezentantul familiei. Dacă Richard Abernethie a fost ucis, atunci aceasta putea să se întâmple doar într-un fel.

— Cu otravă?

— Desigur. Și cadavrul a fost incinerat. Deci nu mai este posibilă nici o dovadă. Și de aceea am venit la dumneavoastră, Poirot.

— Cine era în casă când a murit?

— Un servitor bătrân care era de ani de zile în serviciu la el, apoi o bucătăreasă și o fată în casă. Prin urmare, ar fi trebuit ca unul dintre aceștia să...

— Oh, nu mă zăpăciți! Chiar dacă Cora știa că Richard Abernethie a fost ucis, ea și-a retras imediat vorbele, spunând: „Cred că aveți perfectă dreptate.” Astfel ea trebuie să fi vizat pe cineva din familie; cineva pe care chiar și cel ucis n-ar fi vrut să-l învinovățească. Altminteri, Cora, care-și iubea fratele foarte mult, n-ar fi fost de acord ca asasinul să fie lăsat în pace. Nu sunteți de aceeași părere?

— Și eu am bănuțit asta... Mărturisi domnul Entwhistle. Dar cine din familie ar fi avut posibilitatea...

Poirot îl întrerupse:

— Dacă este vorba de otravă, există multe posibilități. S-ar putea să fi fost un narcotic, dacă el a murit în somn și n-au existat nici un fel de

simptome suspecte. Probabil că lui i s-au recomandat de către medic anumite narcotice.

— În orice caz, spuse domnul Entwistle, „acest cum” abia dacă mai este hotărâtor, nu-l vom putea dovedi niciodată.

— În cazul lui Richard Abernethie nu, însă uciderea Corei Lansquet este cu totul altceva. Dacă noi știm mai întâi „cine”, atunci ar urma să obținem și dovada. Îl privi pătrunzător pe domnul Entwistle și adăugă: Și dumneavoastră i-ați întrebat pe toți...?

— Am vrut mai întâi să stabilesc cine nu intră în discuție. Mă înfior la gândul că un membru al familiei Abernethie ar putea fi asasinul. Pur și simplu nu vreau să concep așa ceva. Am sperat că printr-o serie de întrebări, aparent întâmplătoare, să scot de sub bănuială câțiva membrii ai familiei. Cine știe, poate chiar pe toți. În acest caz, Cora n-ar fi avut dreptate cu presupunerea și ucigașul ei ar putea să fie o haimana. Prima întrebare pe care mi-am pus-o a fost: „Ce-au făcut unii membrii ai familiei în ziua în care a fost ucisă Cora Lansquet?”

— Eh bien, întreabă Poirot, ce au făcut?

Domnul Entwistle își drese glasul.

— George Crossfield a fost la curse în Hurst Park. Rosamund Shane a făcut târguieli în oraș, soțul ei a avut o întâlnire de afaceri în legătură cu drepturile de reprezentare a unei piese. Susan și Gregory Banks au stat toată ziua acasă. Timothy Abernethie, care este bolnav, a fost la reședința sa din Yorkshire și soția sa a condus singură automobilul de la Enderby către casă.

Hercule Poirot dădu din cap meditativ.

— Și totul se confirmă?

— Nu știu, Poirot. George poate să fi fost la curse, dar nu cred. El se lăuda că a câștigat la doi cai. Când l-am întrebat de numele lor, mi i-a numit imediat, fără să ezite. Cum am aflat ulterior, s-a mizat foarte mult pe cei doi cai în ziua aceea și unul, într-adevăr, a ieșit învingător, celălalt însă, deși un favorit, nu s-a clasat nicidecum.

— Foarte interesant. Avea mare nevoie de bani acest George în momentul morții unchiului său?

— După părerea mea, foarte urgentă. N-am nici o dovadă în acest sens, dar sunt aproape convins că el a pierdut prin speculații banii clienților și că descoperirea acestei situații era iminentă.

— Și ceilalți? Întreabă Poirot.

— Rosamund este o păpușă fără minte. Nu pot să-mi închipui că ea putea s-o lovească pe Cora în cap cu un topor. Soțul ei, actorul Michael Shane, fără să fie un cetățean ireproșabil, este desigur foarte ambițios și exagerat de vanitos, dar, în fond, știu puține despre el. N-am avut nici o ocazie de a-l bănuși de vreo crimă violentă sau de o omucidere prin otrăvire, pusă la cale cu grijă. Însă, înainte de a mă convinge că el a făcut în acea după-amiază ceea ce susține, nu pot să-l șterg de pe lista suspectilor.

— Și sigur că soția sa nu intră în discuție?

— Nu, nu. Ce-i drept, ea este de o placiditate uimitoare – dar agitând un topor, nu pot să mi-o închipui, cum am mai spus – este o ființă deosebit de delicată!

— Și frumoasă! Intervenii Poirot, zâmbind cinic. Și cealaltă nepoată?

— Susan? Ea este cu totul altfel decât Rosamund – este foarte dinamică. Ea și soțul au fost toată ziua acasă. Am susținut, ceea ce nu este adevărat, că aș fi încercat în după-amiaza respectivă să vorbesc cu ei la telefon, după care Gregory a declarat cu o grabă nefirească că aparatul ar fi fost defect.

— Va să zică, tot nici o dovadă. Nu puteți să-i excludeți pe cei cinci, cum ați sperat. Și cum s-a desfășurat vizita dumneavoastră la generația mai vârstnică?

Avocatul descrie amănunțit vizita sa la Timothy și Maude și Poirot a prezentat concis rezultatul:

— Doamna Abernethie are, prin urmare, înclinații pentru tehnică și se pricepe la motoare de automobil, iar domnul Abernethie nu este atât de bolnav, cum pretinde. Face plimbări și este capabil de fapte energice, așa cum ați constatat. Este un tip egoist și l-a invidiat pe fratele său din cauza succeselor sale și a caracterului său superior. Și ce este cu cea de-a șasea moștenitoare?

— Helen? Este văduva lui Leo Abernethie și pe ea n-am bănuțit-o nici un moment. În afară de aceasta, nevinovăția sa este ușor de dovedit: ea era la Enderby și trei servitori se aflau acolo, în casă.

— Eh bien, dragă prietene, spuse Poirot. Prin urmare, ce doriți de la mine?

— Aș vrea să aflu adevărul, Poirot. Știu că dumneavoastră nu mai acceptați nici un caz, dar vă rog să faceți o excepție. Socotiți aceasta, vă rog, doar ca o afacere, voi avea grijă să primiți onorariul.

Poirot se apără zâmbind.

— Bani... Dar trebuie să mărturisesc că mă interesează cazul. De aceea mă voi ocupa de el. Doar un lucru, dragă prietene, puteți să-l faceți mai bine decât mine, anume să-l căutați pe medicul care l-a tratat pe domnul Richard Abernethie; cred că el vă va vorbi mai deschis decât mie. Întrebați-l despre boala pe care a avut-o domnul Abernethie, încercați să aflați ce medicamente a luat când a murit și cu puțin mai înainte. Mai aflați dacă Richard Abernethie și-a mărturisit vreodată în fața lui teama că ar putea fi otrăvit. De altfel, este oare domnișoara Gilchrist foarte sigură că el a folosit în discuția cu sora sa cuvântul „otrăvit”?

Domnul Entwistle se gândi.

— Ea folosea cuvântul... Dar seamănă acelor martori care încurcă adesea cuvintele rostite, de fapt pentru că este convinsă că a reținut sensul corect. Să zicem că Richard ar fi spus că el s-ar teme să nu fie ucis, iar domnișoara Gilchrist putea să se fi gândit la otrăvă, numai pentru că o mătușă de-a ei credea că ar fi fost gata să moară din cauza mâncării otrăvite. Dar eu pot să mai discut încă o dată cu ea despre aceasta.

— Da, sau o voi face eu, spuse Poirot și apoi adăugă cu vocea schimbată: De altfel, v-ați gândit măcar o dată, dragă prietene, că domnișoara Gilchrist a dumneavoastră ar putea fi în vreo primejdie?

— Domnișoara Gilchrist în primejdie? Doamne! Agitat, domnul Entwistle se înclină puțin. Credeți cu adevărat?

Poirot dădu din cap necăjit.

— Și încă cum. Cora și-a exprimat bănuiala ei în ziua înmormântării. Asasinul se va întreba dacă ea a mai vorbit cu cineva despre aceasta. Și omul cu care ea ar fi putut să discute este domnișoara Gilchrist, mai ales. Cred, mon cher, că ar fi mai bine să nu fie lăsată singură în casă.

— Susan voia să plece acolo pentru a arunca o privire printre lucrurile Corei.

— Ah, așa... Ah, așa... Acum, dragă prietene, faceți ce v-am spus. Și comunicați-i, vă rog, doamnei Helen Abernethie că poate voi veni la Enderby. De acum încolo mă ocup eu însumi de toate.

Și Poirot își răsuci mustața foarte energic.

Domnul Entwistle îl observă gânditor pe dr. Larraby.

— Aș dori să discut cu dumneavoastră într-o chestiune foarte delicată, începu el. Poate că veți fi jignit, dar sper că nu. Totuși sunteți un om inteligent. Este vorba de clientul meu, de domnul Abernethie, care a murit, și îmi permit a vă întreba foarte deschis dacă sunteți absolut sigur că a avut o moarte naturală.

Dr. Larraby întoarse surprins fața lui roșie, blajină, către avocat.

— Ce înseamnă asta? Desigur că el a avut o moarte naturală. Din moment ce am eliberat certificatul de deces! Dacă aș fi avut vreo îndoială...

Domnul Entwistle îl întrerupse politicos:

— Bineînțeles, bineînțeles. Vă asigur că nu mi-aș fi permis niciodată să presupun contrariul. Însă mi-ar place - având în vedere zvonurile care circulă - să am confirmarea dumneavoastră categorică...

— Zvonuri? Ce fel de zvonuri?

— Nu se știe niciodată, cum și unde se nasc asemenea clevetiri, minți domnul Entwistle. După părerea mea, ar trebui să se pună capăt pentru totdeauna unor asemenea zvonuri, printr-o lămurire competentă.

— Abernethie a fost un om bolnav. El avea o afecțiune care, credeam eu, îi va provoca moartea în cel puțin doi ani. Mărturisesc că nu m-am așteptat să moară atât de curând, sau mai corect spus, nu așa subit. Dar întotdeauna există factori individuali care nu pot fi anticipați.

— Înțeleg și desigur că nu mă mai îndoiesc de diagnosticul pe care l-ați pus. Domnul Abernethie era - s-o spunem ca într-o dramă - condamnat la moarte. Aș vrea să-mi confirmați, dacă ar fi posibil ca un om, care știe sau bănuiește că zilele îi sunt numărate, să-și scurteze viața din proprie inițiativă? Sau dacă altcineva ar putea să facă asta pentru el?

Dr. Larraby s-a încruntat.

— Credeți că a fost o sinucidere? Richard Abernethie nu era un asemenea om.

— Înțeleg. Deci, puteți să mă asigurați, din punct de vedere medical, că o asemenea bănuială este nefondată?

Medicul se frământă, vădit indispus.

— N-aș vrea să folosim cuvântul „nefondat”. El a murit în somn, ceea ce se întâmplă adesea. Nu a existat nici un motiv pentru a presupune sinuciderea. Dacă, de fiecare dată, când un om grav bolnav moare în somn, s-ar dori efectuarea unei autopsii...

Fața medicului se înroși intens și domnul Entwistle se grăbi să-l liniștească:

— Bineînțeles. Dar dacă ar exista dovezi, dovezi de care nu aveți cunoștință? Dacă el, de pildă, ar fi spus cuiva...

— Să fi făcut vreo aluzie că el era obsedat de ideea sinuciderii? Să fi făcut el aceasta? Ar fi extrem de surprinzător!

— Dar dacă el ar fi... Eu vorbesc pur ipotetic - ce-ar fi putut să-i provoace moartea? Ce medicament, adică?

— Mai multe. Ar fi fost posibil vreun narcotic. El nu prezenta nici un simptom de otrăvire cu acid prusic.

— Lua somnifere?

— Da, i-am prescris Sedormid, o substanță inofensivă și cu efecte verificate. Nu lua în fiecare seară și primea la momentul respectiv doar o mică cutie cu tablete.

— Și ce i-ați mai prescris?

— Diverse: un medicament care conține în doză mică morfină, pe care îl luă când avea dureri mari; apoi capsule cu vitamine... Un preparat pentru digestie...

Domnul Entwistle îl întrerupse.

— Capsule cu vitamine? Cred că și mie mi-au fost prescrise o dată; capsule gelatinoase, mici, rotunde?

— Da, ele conțin adexolină.

— S-ar putea introduce în aceste capsule și altceva?

— Vreți să spuneți, ceva cu efect mortal? Medicul era tot mai uimit. Dar la aceasta nu s-ar fi gândit niciodată, totuși, un om... Ce vreți să spuneți de fapt, domnule Entwistle? Vă gândiți la crimă?

— La ce mă gândesc nu este așa de important - aș vrea să știu doar ce a fost posibil, îl lămuri domnul Entwistle, obosit. Eu nu am nici o dovadă. Domnul Abernethie este mort - și omul cu care el a vorbit este de asemenea mort. Totul este doar un zvon... Un zvon vag, și eu aș vrea să-i pun capăt. Dacă îmi dați asigurări că a fost imposibil ca Abernethie să moară otrăvit, atunci ar fi pentru mine de-a dreptul o satisfacție, v-o spun, mi-ați lua o povară grea de pe suflet.

Medicul se ridică și se plimbă de colo până colo prin cameră.

— Din păcate, nu vă pot face pe plac, spuse el în cele din urmă. Aș vrea, aș putea. Uleiul de ricin se poate extrage cu ușurință din capsulă și înlocui cu nicotină pură sau altceva. Sau cineva ar fi putut să-i introducă ceva în mâncare sau în băuturile sale. Deci, chestiunea se pune cam în felul

următor, domnule Entwistle: cineva afirmă - o femeie, probabil - că Abernethie ar fi spus că s-ar urmări uciderea sa. Am dreptate?

Încolțit, domnul Entwistle dezvălui, în cele din urmă, ceea ce spusese Cora la înmormântare. Fața doctorului Larraby se lumină.

— Dar, dragă prietene, asta poate, totuși, să nu însemne chiar nimic. Femeile la o anumită vârstă sunt dornice de senzațional, schimbătoare, nu prea de nădejde, vorbesc cât e ziua de lungă.

Domnul Entwistle îl luă pe medic în nume de rău că voia să termine atât de superficial cu această chestiune și spuse, ridicându-se:

— Se poate să aveți dreptate, dar din păcate noi nu mai putem s-o îndreptăm, pentru că a fost omorâtă.

— Ce? Omorâtă? Dr. Larraby avea aerul că s-ar îndoii de judecata avocatului.

— Probabil că ați citit în ziare: Doamna Lansquenet din Lytchett St. Mary, în Berkshire.

— Am citit asta, dar n-am bănuțit că ea se înrudea cu Richard.

Dr. Larraby era profund neliniștit.

Când domnul Entwistle s-a întors la Enderby, a vorbit cu Lanscombe. Mai întâi îl întrebă pe bătrânul majordom de planurile sale.

— Doamna Helen m-a rugat să rămân aici până când se vinde casa, sir, și o fac, firește, cu cea mai mare plăcere. Noi toți o prețuim pe doamna Helen tare mult. El oftă. Sunt foarte trist, dacă pot să spun asta, sir, că vila va fi vândută. Am stat aici cu domnul Richard de la...

— Știu, îl întrerupse domnul Entwistle, această lume nouă nu mai înseamnă nimic pentru noi, holteii bătrâni. Am dorit ca măcar să-l fi văzut mai des pe vechiul meu prieten înainte de moarte. Oare ce-a făcut în ultimele luni?

— Nu mai era cel de dinainte, sir. De la moartea domnului Mortimer s-a schimbat complet.

— Da, era distrus. Și apoi, era atât de bolnav și oamenii bolnavi au câteodată idei ciudate. Aș putea să-mi imaginez că domnul Abernethie suferea o asemenea transformare în ultima perioadă, cu puțin înaintea morții. N-a vorbit vreodată de dușmani și că cineva i-ar fi vrut răul? N-a crezut chiar că i s-ar fi pus ceva în mâncare?

Bătrânul Lanscombe îl privi uluit - uluit și ofensat.

— Nu pot să-mi aduc aminte de așa ceva, sir.

Fără a lăsa să se observe ceva, domnul Entwistle a schimbat tema.

— Cu puțin înainte de moartea sa, au fost aici în vizită nepotul său și cele două nepoate cu soții lor, nu-i așa?

— Desigur, sir.

— S-a bucurat de aceste vizite, sau era dezamăgit?

Lanscombe deveni circumspect, în ținuta sa era vizibilă o crispare.

— Aceasta nu pot s-o spun cu adevărat, sir.

— Cred că puteți, zău, îl contrazise prietenos domnul Entwistle. Vreți să spuneți, desigur, că nu aveți căderea de-a vă exprima părerea despre aceste chestiuni. Dar există situații deosebite, când trebuie să se reprime

întrucâtva simțul bunei-cuviințe. Am fost unul din cei mai vechi prieteni ai stăpânului dumneavoastră. De aceea, vă rog să răspundeți la întrebările mele ca persoană privată, pur personal, nu ca majordom.

Lanscombe tăcu un moment, apoi zise:

— Este doar părerea mea strict personală.

— Da, da, pe aceasta aș dori s-o ascult.

— Stăpânul meu era foarte dezamăgit de domnul George... El sperase, cred, ca domnul George să semene cu domnul Mortimer. Dar domnul George nu aduce, dacă pot să spun așa, în nici o privință cu domnul Mortimer.

Lanscombe se opri o clipă, apoi continuă:

— După aceasta au venit tinerele doamne cu soții lor. De doamna Susan i-a plăcut imediat - o tânără drăguță și spirituală, dar, după părerea mea, stăpânul meu nu-l putea suporta pe soțul ei. Tinerele fac adesea, în zilele de azi, o alegere curioasă.

— Și celălalt cuplu?

— Despre acesta nu pot să spun prea multe. O pereche tânără, simpatică și plăcută la înfățișare. Cred că stăpânului meu îi plăcea să-i vadă aici... Dar...

Bătrânul ezita.

— Înțeleg. După aceste vizite, domnul Abernethie a călătorit... Întâi la fratele său și apoi la sora sa, doamna Lansquenet.

— N-am știut asta, sir. Cred că vă referiți la ceea ce el a pomenit doar, că ar pleca la domnul Timothy și apoi într-o localitate cu numele St. Mary, cu încă un cuvânt după acesta.

— Exact. Vă amintiți ceva din ce-a spus după reîntoarcerea sa?

Lanscombe se gândi.

— Nu, sir. Firește, el era bucuros să fie din nou acasă. Călătoriile și vizitele l-au istovit... Asta a spus el, asta o știu încă.

— Și altceva nimic?

Lanscombe își încreți fruntea.

— Stăpânul meu obișnuia... Da, să vorbească cu el însuși... Înțelegeți ce vreau să spun... El vorbea către mine și, totuși, mai mult lui însuși, adesea, abia observa că eram acolo, pentru că mă cunoștea așa de bine.

— Vă cunoștea și avea încredere în dumneavoastră.

— Dar îmi aduc aminte doar vag, ce rostea... Ceva cam așa, că el n-ar pricepe ce-ar face acesta cu banii, făcând aluzie, cu aceste vorbe, la domnul Timothy, bănuiesc. Și apoi spunea ceva despre femei, care pot fi în nouăzeci și nouă de cazuri stupide, dar în cei de-al o sutălea deosebit de abile. Ah, da, și apoi spunea: „Se poate discuta ceea ce într-adevăr gândești doar cu oameni din aceeași generație, căci ei nu se gândesc, cum fac cei tineri, doar să contrazică”. Și mai târziu zicea, dar nu știu în legătură cu ce: „Nu este cuviincios să atragi în cursă semeni de-ai tăi, dar nu știu ce altceva ar trebui să fac”. Este posibil, sir, să se fi gândit în acest caz la ajutoarele grădinarului - tocmai se furaseră piersici din grădină.

Domnul Entwhistle nu credea că Richard se gândise la ajutoarele grădinarului. După ce puse alte câteva întrebări lui Lanscombe, îi dădu voie

să plece și căzu pe gânduri. Nu aflase nimic, căci nimic înseamnă ceea ce nu introdusese încă în înșiruirea deducțiilor sale. Dar existau, oricum, unele puncte relevante: Nu era cumnata sa, Maude, ci sora sa, Cora, cea la care se referise Richard, când a făcut remarcă despre femeile care pot fi stupide, dar și abile. Și ei îi mărturisise ceva ce ea numise „a face aluzie”. Și cui, oare, i-a întins el o capcană? După ce reflectă un timp la cât de multe trebuia să-i spună Helenei, se hotărî să-i destăinuie totul.

Se plimbau agale pe terasă și el îi mulțumi mai întâi pentru faptul că ea a făcut ordine printre lucrurile personale ale lui Richard și a avut grijă de gospodărie. Apoi îi spuse:

— Aș vrea să vă întreb dacă ați putea să rămâneți aici până se vinde casa. Sau v-ar fi prea incomod?

— Nu, chiar îmi convine foarte mult. N-aș putea să plec înainte de luna mai în Cipru și aici mă simt mai bine decât la Londra. Cum știți, iubesc această casă. Și Leo a iubit-o, pentru noi a fost o perioadă fericită, când eram aici, împreună.

— Am un motiv precis pentru a vă ruga să rămâneți aici: un prieten de-al meu, Hercule Poirot...

Helen îl întrerupse tulburată:

— Hercule Poirot? Atunci credeți că...

— Știți cine este?

— Da. Prieteni de-ai mei... Dar am crezut că a murit.

— O, nu, este foarte viu. Firește, nu cu tinerețea de altădată.

— Nu, nu mai poate fi tânăr.

Ea vorbea mecanic. Fața îi era palidă și crispată, și cu vizibilă dificultate, adăugă: Dumneavoastră credeți, prin urmare, că... Cora a avut dreptate? Că Richard... A fost ucis?

Domnul Entwistle își ușură inima. Era o plăcere de a face asta față de Helen, cu judecata ei limpede, liniștită.

— Poirot, îi povesti el, este un om foarte original, aproape un geniu. El înțelege exact ce vrem noi: certitudinea că toată chestiunea este o poveste stupidă.

— Și dacă nu este?

— Cum puteți spune asta? Întrebă domnul Entwistle cu severitate.

— Nu știu. Ceva mă neliniștește... Nu ce a spus Cora atunci... Altceva. Am simțit la deschiderea testamentului că... Ceva nu este în regulă.

— Că ceva nu este în regulă? În ce privință?

Ea dădu din cap.

— Tocmai asta este, că nu știu.

— Credeți, cumva, că această senzație viza pe vreunul din cei prezenți?

— Da... Cam așa ceva, dar nu știu, cine sau ce... Ah, sună atât de ridicol!

— Deloc. Este interesant... Foarte interesant. Nu sunteți naivă, Helen. Dacă observați ceva, atunci acest „ceva” este foarte important.

— Da, dar nu-mi pot aduce aminte ce era. Cu cât mă gândesc mai mult...

— Nu vă gândiți! Este complet greșit când cineva vrea să-și aducă aminte de ceva cu tot dinadinsul. Mai devreme sau mai târziu vă va veni în minte, sigur. Însă atunci să-mi aduceți la cunoștință imediat, vă rog.

— Da.

Capitolul III.

Susan trage la locuința Annei Gilchrist.

Anne Gilchrist își apăsă energic pe cap pălăria neagră, de fetru, și-și ascunse sub bor, cu grijă, o șuviță de păr cărunt. Întrunirea comisiei de constatare a decesului fusese fixată pentru ora 12 și era abia 11,20. I se părea că bluza neagră, recent cumpărată, se potrivea bine cu rochia și pardesiul ei de culoare gri. Desigur că ar fi plecat cu plăcere complet îmbrăcată în negru, dar nu și-ar fi permis așa ceva.

Se uită în micul dormitor pus în ordine, pe ai cărui pereți se aflau acuarele care înfățișau Brixton Harbour, Polflexan Harbour și alte peisaje engleze; toate cu semnătura, arcuită cu eleganță, „Cora Lansquenet”; privirile ei poposiră cu deosebită plăcere asupra acuarelei „Polflexan Harbour”.

Soneria de la intrare o trezi din reverie.

„Doamne, murmură ea, cine poate să fie?”

Părăsi dormitorul și coborî treptele destul de șubrede. Soneria se auzi din nou, urmată de ciocănituri puternice.

Era nervoasă. Se opri o clipă, apoi își spuse să nu fie stupidă și deschise ușa. O tânără doamnă, îmbrăcată elegant în negru, cu un mic geamantan în mână, stătea pe treptele de la intrare. Când văzu expresia de teamă împietrită pe fața Annei, se prezentă repede:

— Eu sunt nepoata doamnei Lansquenet... Susan Banks.

Dumneavoastră sunteți probabil domnișoara Gilchrist?

— Doamne, nici n-am bănuț. Intrați, vă rog, doamnă Banks. Să nu vă loviți de cuier, ocupă cam mult loc. Aici, înăuntru, vă rog. N-am știut că veți veni la întâlnirea cu comisia de constatare a decesului, altfel v-aș fi pregătit ceva... Cafea sau altceva.

Susan spuse cu însuflețire:

— Mulțumesc, dar nu este nevoie. Îmi pare rău că v-am speriat așa tare.

— Da, într-adevăr. Este o prostie din partea mea, altfel nu sunt nervoasă și nici acum nu sunt, de fapt, doar... Poate din cauza convocării în fața comisiei de constatare a decesului și a faptului că mă gândesc la atâtea; și așa, toată dimineața, am fost atât de neliniștită. Chiar cu o jumătate de oră mai înainte a sunat cineva și abia m-am putut hotărî să deschid. Era o călugăriță care strângea donații pentru copiii orfani. Am fost atât de mulțumită că i-am dat doi șilingi. Dar, vă rog, luați loc doamnă... Doamnă...

— Banks.

— Da, firește, Banks. Ați călătorit cu trenul?

— Nu, cu automobilul. Însă șoseaua spre casă mi s-a părut atât de îngustă, că am luat-o pe un drum de țară care duce la o carieră părăsită, în care am intrat în marșarier.

— Șoseaua este desigur îngustă, pe aici circulă doar puține mașini, este o regiune izolată. Anne se înfioră puțin când spuse aceasta.

Susan examinează camera.

— Draga de ea, biata mătușă Cora, zise Susan. Mi-a lăsat totul. Știți asta, nu?

— Da, domnul Entwistle mi-a spus. Bănuiesc că vă veți bucura de mobilă, totuși sunteți de curând căsătorită, cum am auzit, și mobila este atât de scumpă în zilele de azi. Doamna Lansquenet are unele lucruri foarte drăguțe.

Susan nu era de aceeași părere.

— Nu vreau mobila, răspunse ea, o am pe a mea. Voi lăsa să fie pusă la licitație – adică, dacă n-ați dori să luați vreo piesă de mobilier – eu cu plăcere v-aș...

Se opri o clipă, puțin stânjenită, totuși Anne Gilchrist nu era nicidecum încurcată, ea iradia de bucurie.

— Asta, într-adevăr, este foarte drăguț din partea dumneavoastră, doamnă Banks, foarte drăguț! Dar eu am propriile mele lucruri la o firmă de expediție. Și unele tablouri pe care mi le-a lăsat tatăl meu se află printre acestea. Eu am avut o mică ceainărie, dar apoi a venit războiul și a trebuit, din păcate, să renunț la ea. Dar n-am vândut întreg mobilierul, pentru că am sperat mereu că, într-o zi, voi avea din nou propria mea căsuță. Dacă, într-adevăr, nu v-ar deranja cu nimic, mi-ar face o plăcere teribilă să am această măsuță decorată. Este atât de plăcută și buna doamnă Lansquenet servea mereu ceaiul împreună cu mine, la această măsuță.

Susan privi cu ușoară emoție masa verde pe care era pictată o bogată viță de vie sălbatică, de un verde deschis, și spuse iute că ar fi foarte bucuroasă dacă domnișoara Gilchrist ar accepta-o.

— Vă mulțumesc, doamnă Banks. Mi se pare că sunt pur și simplu lacomă. Am primit toate tablourile frumoase ale doamnei Lansquenet, știți, și o minunată broșă de ametist, dar poate că ar trebui să v-o dau înapoi?

— Cum puteți să vă gândiți la așa ceva! În nici un caz!

— Vreți să vă uitați la lucruri? Poate după ce venim de la comisie?

— Aș vrea să rămân două zile pentru a mă uita printre lucruri și a face ordine.

— Vreți să înnoptați aici?

— Da. Deranjez?

— Dar nu, doamnă Banks, bineînțeles că nu. Schimb așternutul în patul meu și pot să dorm bine aici, pe sofa.

— Nu pot să dorm în camera mătușii Cora?

Anne Gilchrist făcu ochii mari.

— Aceasta... Aceasta nu v-ar supăra cu nimic?

— Credeți asta pentru că ea a fost ucisă acolo? Dar nu, nu mă deranjează. Sunt rezistentă, domnișoară Gilchrist. Camera este totuși – cred – este, totuși, din nou în deplină ordine?

Anne înțelese.

— O, da, doamnă Banks. Am dat așternutul la curățat iar doamna Parker și cu mine am făcut o curățenie temeinică în cameră. Avem și destule alte așternuturi. Vreți să mergeți cu mine sus și să vă uitați?

Începu să urce pe scări; Susan o urmă. Camera în care Cora Lansquenet și-a găsit sfârșitul era curată și aerisită; și, în mod ciudat, aici nu stăpânea nicidecum vreo atmosferă sinistă. În cameră exista, ca și în salonaș, un amestec de mobilă modernă utilitară și obiecte de lux, decorate cu măiestrie. Era tipic pentru firea veselă a Corei și lipsa ei de gust. Deasupra căminului atârna o pictură în ulei înfățișând o fată planturoasă, care tocmai se pregătea să coboare în baie. Susan tresări când o privi cu atenție și Anne Gilchrist îi explică:

— Aceasta este o lucrare a soțului doamnei Lansquenet; jos, în sufragerie, sunt multe tablouri de-ale lui.

— Și unde sunt tablourile personale ale mătușii Cora?

— În camera mea. V-ar face plăcere să le vedeți?

Plină de mândrie, Anne își arată comorile.

Susan constată că mătușa Cora trebuie să fi avut o preferință pentru stațiunile balneare de pe malul mării. O, da. Ea a locuit chiar mulți ani, cu domnul Lansquenet, într-un mic sat de pescari din Bretania. Bărcile pescarilor sunt atât de pitorești, nu sunteți de aceeași părere?

— Evident, murmură Susan. Și gândea în sine sa: Mătușa Cora picta doar într-un stil de carte poștală, penibil de exact, fotografic și nu s-ar fi mirat dacă totul ar fi fost copiat, de fapt, de pe cărți poștale.

Totuși, când a îndrăznit să-și exprime această bănuială, Anne o contrazise indignată; doamna Lansquenet ar fi pictat „întotdeauna” după natură. O dată chiar a făcut insolație pentru că voia să picteze neapărat un subiect atât timp cât lumina era favorabilă.

— Doamna Lansquenet a fost o adevărată artistă, a declarat ea dojenitoare.

Se uită la ceas și Susan spuse repede:

— Da, acum trebuie să mergem la comisia de constatare a decesului. Este departe de aici? Trebuie să aduc mașina?

Deoarece Anne Gilchrist o asigură că ar fi doar la cinci minute de casă, pleacă pe jos.

Domnul Entwistle, care venise cu trenul, îi ieși în întâmpinare și o conduse într-o sală mare a primăriei. Acolo erau prezenți mulți străini; dar nu era nimic senzațional. Identitatea decedatei a fost stabilită, medicii au constatat rănilor mortale. Decedata, care probabil era sub influența narcoticului, ar fi fost complet amețită; moartea n-ar fi survenit mai târziu de 4,30. S-a acceptat fără dubii intervalul cuprins între 2 și 4,30. Anne Gilchrist declară cum găsise cadavrul. Un polițist și inspectorul Morton au dat de asemenea declarații. După ei a vorbit concis medicul legist și curând a urmat verdictul comisiei de constatare a decesului: „Crimă comisă de una sau mai multe persoane necunoscute”.

Totul s-a terminat. Când ieșiră afară, la soare, țăcăniră vreo jumătate de duzină de aparate de fotografiat.

Domnul Entwistle le conduse pe Susan și Anne Gilchrist la „King's Arms”, cel mai bun han din sat, unde comandă, într-un separeu, trei prânzuri.

— N-am bănuț că veți veni, Susan, spuse el. Am fi călătorit împreună.

— De fapt, nici n-am vrut să vin, totuși am considerat că nu este corect ca nimeni din familie să nu fie prezent. Am telefonat lui George, dar el pretindea că ar fi foarte ocupat; Rosamund are o probă și unchiul Timothy este prea bolnav. Prin urmare, nu mi-a rămas nimic altceva de făcut.

— Soțul n-a venit?

— El trebuie să verifice niște socoteli în trista sa prăvălie, pe care acum, slavă Domnului, o poate abandona, răspunse ea și explică, când văzu privirea mirată a Annei Gilchrist: Soțul meu lucrează într-o farmacie.

Un bărbat care stătea, ca să spunem așa, în spatele unei tejghele, i se părea lui Anne că nu se potrivea cu eleganța vădită a Susanei, dar nu-și pierdu cumpătul și spuse:

— Ah, așa! Ca marele nostru romantic, Keats.

— Doar că Greg nu este poet, dădu replica Susan. Avem mari planuri de viitor: un elegant salon de cosmetică și de înfrumusețare cu un laborator pentru rețete speciale.

— Asta va fi mult mai drăguț, spuse Anne aprobator. Așa ceva ca Elizabeth Arden, care este o contesă autentică, după cum am auzit - sau e vorba de Helen Rubinstein?

Domnul Entwistle căzu pe gânduri și Susan îl întrebă ceva de două ori, fără să primească vreun răspuns, după care el se grăbi să-i explice:

— Nu fiți supărată pe mine, Susan, dar tocmai mă gândeam la unchiul Timothy; îmi fac griji din pricina sa.

— Pentru unchiul Timothy? Eu nu mi-aș face. Nu cred că este într-adevăr bolnav, este pur și simplu ipohondru.

— Da... Poate să fie așa. Dar nu din cauza sănătății lui îmi fac griji. Este vorba de soția sa. Se pare că a căzut pe scară și și-a fracturat piciorul. Ea trebuie să stea în pat și unchiul dumneavoastră este disperat.

— Pentru că trebuie și el măcar o dată, acum, pe neașteptate, să vadă de ea. Asta-i prinde foarte bine, declară Susan.

— Da... Da... Aici aveți multă dreptate. Dar va avea biata mătușă parte de o brumă de îngrijire? Asta este întrebarea.

— Viața este, într-adevăr, pentru oamenii mai în vârstă, un iad, fu de părere Susan.

Apoi părăsiră prudenți hanul, dar reporterii păreau să se fi retras. Abia la intrarea în locuința Corei, Susan a fost oprită de mai mulți reporteri și a dat, asistată de domnul Entwistle, declarații neutre și evazive. Apoi, ea și Anne au intrat în casă, iar domnul Entwistle s-a întors la „King's Arms” unde-și luase o cameră. În mormântarea urma să aibă loc a doua zi.

— Mașina mea se află încă în carieră, spuse Susan, uitasem complet; o voi aduce în sat mai târziu.

Anne îi atrase atenția îngrijorată:

— Dar nu prea târziu. Totuși nu veți ieși, dacă este întuneric?

Susan o privi zâmbitoare.

— Doar nu credeți că mai dă târcoale pe aici vreun asasin?

— Nu... Nu, nu cred, răspuse Anne, stânjenită.

Cu toate acestea, Susan era convinsă că Anne credea așa ceva.

— Sigur n-ați vrea mai curând să beți un ceai? Se interesă Anne. V-ar conveni într-o jumătate de oră, doamnă Banks?

Susan consideră exagerat să bea ceai la 2,30, dar îi făcu pe plac, deoarece sesiză că o ceașcă de ceai însemna pentru Anne un remediu pentru liniștea nervilor. De aceea răspuse:

— Când vreți, domnișoară Gilchrist.

Curând răsună din bucătărie un clinchet vioi de vase, în timp ce Susan se plimba prin salonaș. Câteva minute mai târziu se auzi soneria. Susan merse în hol și Anne apăru în ușa bucătăriei; avea un șorț pe care-și ștergea mâinile pline de făină.

— Doamne, oare cine poate să fie?

— Probabil încă niște reporteri, răspuse Susan.

— Doamne, și tocmai voiam să fac prăjituri pentru ceai.

Susan deschise ușa de la intrare și Anne rămase șovăind în spate, ca și când se temea că un bărbat cu un topor ar sta în fața ușii.

Vizitatorul era totuși un domn în vârstă, care-și scoase pălăria, și întrebă zâmbind ca un unchiaș:

— Doamna Banks?

— Da.

— Numele meu este Guthrie... Alexander Guthrie. Eu am fost un prieten... Un foarte vechi prieten al doamnei Lansquenet. Sunteți probabil nepoata ei, fosta domnișoară Susan Abernethie?

— Exact.

— Deoarece acum știu cine sunteți, pot, oare, să intru?

— Vă rog.

Își șterse cu grijă pantofii de covorașul de papură, intră, își dădu jos pardesiul, îl așeză împreună cu pălăria pe o mică comodă de stejar și o urmă pe Susan în salonaș.

— Este o ocazie tristă, declară domnul Guthrie, care mai degrabă părea de la natură dispus să zâmbească radios decât să fie mohorât. O ocazie foarte tristă. Am trecut întâmplător pe aici și am considerat că măcar aș putea să asist la întrunirea comisiei de constatare a decesului și, firește, la înmormântare. Biata Cora... Am cunoscut-o la scurt timp după nuntă. Era o femeie plină de viață, capabilă să se entuziasmeze și ea l-a luat, într-adevăr, în serios pe Pierre Lansquenet, ca artist, este părerea mea. Nu avea nici cea mai vagă idee despre artă, sărmana Cora, deși în unele privințe, asta pot să vă asigur, dovedea în mod uimitor multă înțelegere.

— Toți spun asta despre ea, încuviință Susan. Eu însămi abia am cunoscut-o.

— Știu, s-a ținut departe de familia ei pentru că aceasta nu știa să-l prețuiască pe mărețul ei Pierre. N-a fost niciodată drăguță... Dar avea un „ceva” anume și era întotdeauna veselă și vivace. Desigur, nu se știa niciodată ce ar fi putut să spună în clipa următoare, și la fel de puțin, dacă

naivitatea ei era autentică sau simulată. Noi am râs adesea cu poftă de ea. Copilul etern... Așa ni s-a părut nouă, tot timpul.

Susan îi oferi o țigară, dar bătrânul domn clătină din cap.

— Nu, mulțumesc, nu fumez. Vă mirați, desigur, de ce am venit? Ca să vorbesc pe șleau: pentru că am o mustrare de conștiință. Am promis Corei înainte cu câteva săptămâni că o să-i fac o vizită. Marota ei era, totuși, de a cumpăra tablouri la licitațiile din provincie și vroia să apreciez unele dintre ele. Eu sunt de profesie critic de artă. Cele mai multe dintre achizițiile Corei erau tablouri mari și proaste, dar per total nu este o speculație rea. La aceste licitații rustice se poate pune mâna, pentru nimica toată, pe tablouri și, de cele mai multe ori, doar ramele singure prețuiesc mai mult chiar decât tabloul cumpărat. Ea mi-a scris foarte entuziasmată despre un primitiv italian pe care-l cumpărase și i-am promis să vin încoace și să-l examinez.

— Probabil cel de acolo, spuse Susan și arătă către un tablou de pe peretele din spatele ei.

Domnul Guthrie se ridică, își puse ochelarii și privi tabloul.

— Sărmana, buna Cora! Spuse după un timp.

— Acolo sunt încă și mai multe, explică Susan.

Domnul Guthrie supuse comorile de artă, pe care doamna Lansquenet le cumpărase plină de speranță, unei examinări încete. Din când în când făcea „țț, țț, țț”, uneori ofta.

În cele din urmă băgă ochelarii din nou în buzunar și zise:

— Murdăria este ceva minunat, doamnă Banks. Dă și cârpăcelilor oribile din pictură o patină romantică.

— Și în sufragerie sunt tablouri, îl încurajă Susan, dar acestea provin, cred, toate, de la soțul ei.

Domnul Guthrie se scutură ușor și ridică mâna ca pentru a se apăra.

— Nu mă siliți, vă rog, să le văd din nou. Clasele „nud” din academiile de artă au multe pe conștiință. M-am străduit mereu să menajez simțămintele Corei. O soție devotată, o soție afectuoasă... Dar, dragă doamnă Banks, n-aș vrea să vă rețin acum mai mult.

— Oh, rămâneți totuși și beți cu noi o ceașcă de ceai, trebuie să fie gata imediat.

— Foarte amabil, răspunse domnul Guthrie și se așeză din nou.

— Scuzați-mă un moment, vreau să văd doar dacă ceaiul este deja pregătit.

În bucătărie, Anne tocmai scotea din cuptor ultima tavă cu prăjituri. Serviciul era deja aranjat pe platou și capacul samovarului sălta sprinten.

— Dincolo este un domn, Guthrie, l-am invitat să bea ceai cu noi.

— Domnul Guthrie? Ah, da, era un bun prieten al dragei doamne Lansquenet. Este renumitul critic de artă. Asta chiar că se potrivește de minune; aici sunt multe prăjituri și am, de asemenea, dulceață de căpșuni făcută de mine. Mai trebuie doar să opăresc ceaiul, cana este deja încălzită dinainte... Dar, vă rog, doamnă Banks, nu duceți dumneavoastră tava aceasta grea? Pot face restul singură!

Așadar Susan luă tava și Anne Gilchrist o urmă cu ceainicul și samovarul. Ea îl salută pe domnul Guthrie și apoi se așează.

— Prăjituri calde, dar asta este un deliciu! Strigă domnul Guthrie, și ce dulceață minunată! În zilele noastre primești, când cumperi, chiar numai lucruri oribile.

Fața Annei se luminează la acest compliment. Prăjiturile erau, într-adevăr, excelente și tustrei se serveau cu râvnă. Atmosfera de la „Salcia verde”, mica ceainărie pe care Anne o avusese înainte de război, îi învăluiseră. Anne era în elementul ei.

— Mulțumesc mult, mă servesc, spuse domnul Guthrie, când ea îi oferă ultima bucată de prăjitură. Dar am conștiința încărcată să savurez aici delicatessuri, când, totuși, săraca Cora a fost ucisă atât de îngrozitor.

Anne reacționează pe un neașteptat ton victorian:

— Oh, doamna Lansquet ar fi dorit sigur ca dumneavoastră să primiți un ceai de calitate. Trebuie să rămâneți în puteri!

— Da, da, aici aveți desigur dreptate. Dar nu se poate concepe, pur și simplu, pentru ce un om cunoscut, prea bine cunoscut, să fi fost ucis.

— Adevărat, aprobă Susan, mi se pare de-a dreptul incredibil.

— Și s-o ucidă vreo haimană ordinară, care de fapt voia doar să comită o spargere. Îți pot trece prin minte anumite motive pentru care Cora s-ar putea să fi fost ucisă...

— Cum? Îl întrerupse brusc Susan. Ce fel de motive?

— Ea n-a fost discretă, explică el. Cora n-a fost niciodată discretă. Îi făcea plăcere... Cum să mă exprim...? Să spunem, să-și arate dinții. Era ca un copil care a aflat o taină. Dacă Cora afla de un secret, ea trebuia să-l povestească peste tot. Chiar dacă promitea că nu face asta, totuși o făcea; nu putea să țină nimic pentru sine.

Susan tăcu, la fel și Anne. Domnul Guthrie spuse:

— Da, o mică doză de arsenic în ceai... Asta nu m-ar fi surprins, sau o cutie cu praline prin poștă. Dar o crimă, cu jaf... A sfârși așa, nu era pentru ea. Se poate să mă înșel, dar m-am gândit că ea nu o fi fost așa bogată ca să merite o spargere; totuși nu avea mulți bani ghiață în casă, nu-i așa?

— Doar puțin, confirmă Anne.

Domnul Guthrie se ridică oftând.

— De la război înapoi a crescut criminalitatea. Totul s-a schimbat.

Apoi mulțumi pentru ceai, se despărți politicos și Anne îl însoți afară. De la fereastra salonașului, Susan îl văzu cum mergea cu elan către poarta de la grădină.

Anne veni înapoi cu un pachet mic în mână.

— Poștașul trebuie să fi fost aici, când noi eram la comisie. El l-a împins prin deschizătura cutiei poștale și a căzut într-un colț, în spatele ușii. Sunt tare curioasă... Arată ca... Un tort de nuntă!

Cu fața radioasă rupse hârtia... Un carton mic, alb, legat cu o bandă argintie ieși la iveală: Așa este! Îndepărtă banda și ridică capacul. Se putea vedea un tort cu migdale, pudrat cu zahăr: Adorabil! Dar de la cine? Luă în

mână cartea de vizită. „John și Mary!” strigă ea. Cine poate să fie? Ce prostie să nu scrie ciumele de familie!

Susan se smulse din meditațiile ei și răspunse distrată:

— Este cam neplăcut că astăzi oamenii își scriu doar prenumele. Recent am primit o carte poștală cu semnătura „Joan”. Am numărat pe degete opt persoane cu acest nume, pe care le cunosc... Măcar dacă ar da telefon, căci scrisul de mână al prietenilor se recunoaște mult mai greu.

Anne înșiră dintre cunoștințele sale, cu plăcere, pe cei cu numele de John și Mary.

— Ar putea fi fiica lui Dorothy... Ea se numește Mary, dar n-am auzit despre o logodnă și încă mai puțin despre o nuntă. Apoi este micul John Banfield care s-ar putea, la urma urmei, să fi atins vârsta suficientă pentru a se căsători. Sau tânăra Enfield... Nu, aceea se numește Margaret. Nici o adresă, nimic. Ah, o să mă lămuiesc eu...

Luă tava și se duse la bucătărie.

Ridicându-se în grabă, Susan spuse:

— Va trebui acum, în fine, să-mi garez automobilul undeva.

Îl scoase din carieră și-l aduse în sat, unde exista o benzinărie, dar nici un garaj; a fost sfătuită să-l ducă la „King's Arms”. Acolo era loc în garaj; ea îl trase lângă un automobil mare, „Daimler”, al cărui șofer tocmai avea intenția de a ieși. În spate stătea un domn mai în vârstă, străin după înfățișare, cu o mustață mare. Mecanicul foarte tânăr, cu care Susan vorbea despre automobilul ei, o privea atât de intens, că părea să înțeleagă doar pe jumătate din ce-i spunea ea.

În cele din urmă, el reuși să rostească cu vocea tremurândă de admirație:

— Dumneavoastră sunteți, așadar, nepoata ei?

— Ce?

— Nepoata celei ucise! Preciză el entuziasmat.

— Ah, așa - da - eu sunt aceea.

— Aha! Parcă v-am mai văzut o dată!

„Palavre” se gândi ea, când se întoarse.

— Slavă Domnului că sunteți din nou aici, nevătămată, o salută Anne, atât de vizibil ușurată că Susan se supără, drept care Anne o întrebă apoi îngrijorată: Mâncăți totuși macaroane? M-am gândit, pentru astă-seară...

— Da, mulțumesc, mi-e indiferent, nu am nici o poftă de mâncare.

— Sunt mândră în special de faptul că prepar minunat macaroane au gratin.

Asta nu era o lăudăroșenie. Anne era, constată Susan, într-adevăr o excelentă bucătăreasă. Susan se offeri să-i ajute la spălatul vaselor, dar Anne o asigură, deși era evident onorată de propunere, că ea singură va termina treaba cu bine.

Ceva mai târziu, a venit cu cafeaua - care nu era pe măsura mâncării, fiind prea slabă - și-i offeri zadarnic lui Susan din tortul de nuntă.

— Este, într-adevăr, excelent, îi aduse la cunoștință domnișoara Gilchrist.

Între timp ea se liniștise cu explicația că tortul trebuie să vină de la fiica prietenei sale dragi, Ellen, de a cărei logodnă auzise, dar nu putea să-și aducă aminte de numele ei.

Susan o lăasă încă un timp să ciripească despre aceasta până când reuși să conducă discuția acolo unde vroia, și întrebă:

— Unchiul meu Richard a fost, totuși, aici, cu puțin înainte de moartea sa?

— Da.

— Când?

— Cam cu două-trei săptămâni înainte de a muri.

— Lăsa impresia unui om bolnav?

— Nu, dimpotrivă, părea să fie sănătos și vesel. Doamna Lansquenet a fost foarte uimită, când a venit așa, pe neașteptate, și a strigat. „Nu, chiar așa ceva, Richard! După atâția ani!” El a spus doar: „Am vrut să mă conving personal cum îți merge”. Și doamna Lansquenet a zis: „Îmi merge bine”. Cred că era puțin ofensată că a venit așa, ca din întâmplare – după atâta timp. Dar domnul Abernethie a continuat: „Totuși, hai să îngropăm vechile noastre certuri. Tu, eu și Timothy, noi suntem singurii supraviețuitori și cu Timothy nu se poate vorbi despre nimic altceva decât despre sănătatea lui”. Și apoi a adăugat: „Pierre pare să te fi făcut fericită, înseamnă că m-am înșelat. Acum, tu ești mulțumită?” El s-a exprimat foarte drăguț. Era un domn foarte prezentabil, în ciuda vârstei sale.

— Cât timp a stat aici?

— A rămas până la prânz. Eu pregătisem carne de vită cu măslina. Din fericire, tocmai în ziua aceea a venit măcelarul.

Memoria Annei părea să se orienteze exclusiv către plăceri culinare.

— Ați avut impresia că se înțeleg bine?

— O, da.

După o mică pauză, Susan întrebă din nou:

— Și părea mătușa Cora a fi uimită, când el a murit?

— O, da, asta a survenit așa pe neașteptate.

— Da, el nu făcuse nici o aluzie la boala sa?

— Înțeleg ce vreți să spuneți. Ea mi-a spus că el ar fi îmbătrânit foarte mult, cred că a spus senil...

— Dar dumneavoastră personal l-ați găsit senil?

— Nu făcea impresia asta, după cum arăta. Dar n-am vorbit mult cu el, i-am lăsat singuri, firește.

Susan o privi gânditoare pe menajeră. A auzit ea de femeii care trag cu urechea pe la uși? Era cinstită, Susan era sigură de asta, ea nici n-ar fi furat, nici n-ar fi trișat la cheltuielile curente din gospodărie, nici n-ar fi deschis scrisorile. Dar curiozitatea se poate ascunde sub mantaua onestității. Putea să fi găsit de cuviință să lucreze în grădină, în apropierea unei ferestre, sau să deretice prin hol și apoi, ea ar fi putut să audă ceva „fără să vrea”.

— N-ați auzit nimic din conversația lor? Întrebă Susan.

Era clar. Anne părea indignată și se înroșise:

— Firește că nu, doamnă Banks. Nu-mi stă deloc în obișnuință să ascult pe la uși.

Asta înseamnă că a făcut-o, se gândi Susan, altfel ar fi spus simplu „Nu”.

Rosti cu glas tare:

— Scuzați-mă, vă rog, domnișoară Gilchrist, n-am vrut să afirm așa ceva. Dar, câteodată, este inevitabil în aceste căsuțe, construite din materiale ușoare, să auzi totul chiar fără să vrei și acum, fiindcă amândoi sunt morți, pentru familie ar fi foarte important să se știe ce-au discutat ei.

Casa părea să fie ușoară din construcție, ca toate celelalte – dar era dintr-o epocă în care lucrurile se făceau temeinic – însă Anne mușcă din momeală.

— Aveți multă dreptate, doamnă Banks, este o casă foarte mică și reușesc să înțeleg că ați dori mult să aflați ce s-a petrecut între cei doi, dar, din păcate, nu știu nimic. Cred că au vorbit despre sănătatea domnului Abernethie și despre ceea ce, cum spunea ea, devenise o obsesie pentru el. Nu arăta, dar trebuie să fi fost bolnav și cum se întâmplă frecvent în asemenea cazuri pune starea șubredă a sănătății sale pe seama unor influențe din afară. Asta se întâmplă des. Mătușa mea...

Anne o descrie amănunțit pe mătușa sa, dar Susan îndepărtă cu dibăcie discuția despre mătușă și spuse:

— Da, chiar așa ne-am gândit și noi. Servitorii unchiului meu erau foarte atașați de el și sunt descumpăniți de faptul că el se gândea...

Se opri.

— Firește, servitorii sunt, într-un asemenea caz, foarte sensibili. Îmi amintesc că mătușa mea...

Susan o întrerupse din nou.

— Îi suspecta pe servitori că voiau să-l otrăvească?

— Aceasta, știu eu... de fapt, nu...

Susan sesiză zăpăceala ei.

— Prin urmare, nu servitorii. Atunci cine?

— Nu știu, doamnă Banks. Zău, nu știu...

Dar își ferea privirea și Susan era sigură că aflase mai multe decât mărturisise. Poate cunoștea chiar destul de multe. Dar Susan nu mai voia acum să se țină de capul ei și, prin urmare, o întrebă:

— Ce planuri de viitor aveți, domnișoară Gilchrist?

— Tocmai voiam să vă vorbesc în această privință, doamnă Banks. I-am făgăduit domnului Entwistle că voi rămâne aici până când casa va fi în ordine.

— Știu asta și vă sunt foarte recunoscătoare.

— Atunci aș vrea să vă întreb, cam cât va dura, pentru că trebuie, firește, să-mi caut altă slujbă.

Susan se gândi.

— Nu este foarte mult de făcut. În două zile voi pune totul în ordine și pot să-l chem pe agentul care conduce licitația. Totuși nu va interveni nici o dificultate pentru a închiria casa?

— Deloc, oamenii vor sta la coadă, cu siguranță. Căci există atât de puține case mici, ca aceasta, de închiriat, aproape întotdeauna se vând rapid.

— Deci, aceasta este simplu de făcut, spuse Susan și a ezitat un moment, înainte de a continua: Sunteți de acord, dacă vă dau salariul pe trei luni?

— Este foarte generos din partea dumneavoastră, doamnă Banks, desigur, țin să apreciez acest gest. Și dacă ați... Vreau să spun, pot să vă rog, să mă... Dacă va fi nevoie... Recomandați? Să spuneți că am fost la o rudă a dumneavoastră și că a fost mulțumită de mine.

— Bineînțeles.

— Nu știu dacă mi-este permisă această rugămintă. Mâinile Annei începură să tremure și ea se străduia să-și stăpânească vocea. Dar, dacă ar fi posibil, să nu fie menționate împrejurările... Și, de asemenea, nici numele?

Susan o privi cu uimire.

— Nu vă înțeleg deloc.

— Pentru că nu v-ați gândit la asta, doamnă Banks. A avut loc o crimă, o crimă despre care ziarele au scris și despre care au citit toți. Înțelegeți? Oamenii se vor gândi: Din două femei care au conviețuit, una a fost ucisă, poate că a făcut-o chiar menajera. Nu înțelegeți, doamnă Banks? Sunt sigură că eu, dacă aș vrea să angajez pe cineva, m-aș gândi de două ori, dacă pricepeți ce vreau să spun. Totuși, nu se știe niciodată! Asta-mi provoacă o mare îngrijorare, doamnă Banks. Noaptea nu pot să dorm, când mă gândesc că poate n-o să-mi găsesc niciodată vreo altă slujbă - în orice caz, nu una ca aceasta. Și ce-aș putea să fac altceva?

Susan era foarte impresionată. Întrebarea suna a dezamăgire și ea ajunse să-și dea seama de situația acestei fete bătrâne prietenoase, a cărei existență depindea de sentimentele și capriciile stăpânilor. Și ce spunea ea era adevărat. Oricine ar evita pe cât posibil să ia o femeie în casă care, deși nevinovată, era amestecată într-un caz de crimă. Spuse:

— Dar dacă s-ar descoperi asasinul...

— Oh, atunci firește, atunci totul este în ordine. Dar va fi el descoperit? Cred că poliția bâjbâie cu desăvârșire în întuneric. Și dacă nu-l prinde atunci asta rămâne agățată de mine - nu chiar ca în cazul oamenilor cei mai suspecti, dar, oricum, ca de un om care ar fi putut s-o facă.

Susan dădu din cap, gânditoare. Într-adevăr, Anne nu era avantajată de moartea Corei Lansquet - dar cine mai știa asta? Și mai există atât de multe istorioare.

— Istorioare dezgustătoare - despre ura care se poate naște între două femei care conviețuiesc - despre motive patologice, bizare ale unor brutalități neașteptate. S-ar putea imagina că între Cora și Anne Gilchrist ar fi existat asemenea relații.

— Nu vă mai faceți griji, domnișoară Gilchrist, spuse ea, binevoitoare și decisă. Sigur o să vă găsesc o slujbă la prietenii mei, asta se va face fără nici o dificultate.

— Îmi pare rău, răspunse Anne, din nou pe tonul ei firesc, că nu pot face nici o muncă grea. Doar gătitul și treburi casnice ușoare...

Telefonul sună și Anne sări de pe scaun:

— Doamne, oare cine să fie?

— Probabil soțul meu, răspuse Susan, ridicându-se și ea, voia să mă sune astă-seară.

Se duse la telefon.

— Da, da, aici este doamna Banks...

Apoi făcu o pauză și vocea ei s-a schimbat, deveni blândă și tandră:

— Bună seara dragule, da, eu sunt, mulțumesc, foarte bine... Crimă comisă de o persoană necunoscută - ca de obicei - numai domnul Entwhistle... Cum? Este greu de spus, dar cred... Da, exact, cum ne-am gândit. Voi vinde totul. Aici nu este nimic care ne-ar putea folosi... Cam într-o zi, două... Dar nu face nimic. Știu ce am de făcut... Greg, cum poți... Măcar ai fost atent? Nu, nu este nimic, absolut nimic. Noapte bună, dragule.

Puse receptorul în furcă. Anne o cam deranjase, căci probabil ea a putut să audă convorbirea și din bucătărie, unde se retrăsese discret. L-ar mai fi întrebat pe Greg cu plăcere și altele, dar a trebuit să renunțe.

Preocupată și încruntată, stătea lângă telefon.

Apoi fața ei se lumineă brusc; îi venise o idee strașnică. Firește, murmură ea, asta trebuie făcut.

A ridicat iar receptorul și a cerut o convorbire interurbană. Cam după un sfert de oră, domnișoara de la centrală a explicat obosită:

— Îmi pare rău, abonatul nu răspunde.

Susan spuse energic:

— Vă rog, insistați.

Auzi țârâitul îndepărtat în aparat. Apoi în receptor o voce de bărbat, morocănoasă și ușor iritată:

— Da, da, dar ce este?

— Unchiul Timothy?

— Ce? Cum? Nu înțeleg.

— Unchiul Timothy? Aici este Susan Banks, nepoata ta, Susan.

— Oh, Susan, tu ești? Dar ce s-a întâmplat? De ce mă suni în toiul nopții?

— Dar este încă foarte devreme.

— Nu. Eram deja în pat.

— Dar te duci devreme la culcare. Ce face mătușa Maude?

— M-ai sculat din pat ca să mă întrebi asta? Mătușa ta are mari dureri și nu poate să facă chiar nimic. Nimic. Este complet neajutorată. Aici totul este o harababură. Medicul ăsta este un măgar, pretinde că nu poate aduce nici o soră. A vrut s-o ducă pe Maude la spital. N-am acceptat. Acum încerc să găsesc pe cineva. Eu nu pot să fac nimic, nu vreau să mă expun pericolului unui surmenaj. O femeie neroadă din sat rămâne aici peste noapte, dar vrea înapoi la bărbatul ei. Nu știu ce trebuie să facem.

— Chiar de aceea îți dau telefon. N-ai vrea s-o iei pe domnișoara Gilchrist?

— Cine-i asta? N-am auzit de ea niciodată.

— Menajera mătușii Cora. Este foarte drăguță și vrednică.

— Știe să gătească?

— Foarte bine și ar putea s-o îngrijească pe mătușa Maude.

— Ar fi chiar prea bine, dar când poate veni? Sunt aici singur-singurel și o am doar pe această nevastă de țăran neroadă, care vine și pleacă, după cum îi convine. Și asta e rău pentru mine, am palpitații teribile.

— Voi avea grijă ca ea să vină cât mai curând posibil. Poimâine ar fi bine?

— Da, mulțumesc, răspuse el, dar încă ușor iritat. Este drăguț din partea ta, Susan, mulțumesc mult.

Susan lăsă receptorul jos și se duse în bucătărie.

— Ați merge în Yorkshire pentru a avea grijă de mătușa mea? Și-a fracturat glezna și unchiul meu este complet neajutorat. Este cam supărăcios, dar mătușa Maude este o femeie bună. Au o servitoare din sat, dar dumneavoastră ar trebui să gătiți și s-o îngrijiți pe mătușa Maude.

De emoție, Anne era cât pe-aici să scape ibricul de cafea din mână.

— Vă mulțumesc, vă mulțumesc din inimă, este, într-adevăr, minunat din partea dumneavoastră. Pot să afirm, fără ca să mă laud, că sunt o bună infirmieră, și cu unchiul mă voi înțelege, desigur. Îi voi găti mâncăruri apetisante. Este foarte drăguț din partea dumneavoastră, doamnă Banks, sunt recunoscătoare pentru acest gest.

Noaptea, Susan se culcă în pat și așteaptă să adoarmă. Fusese o zi grea și era atât de obosită încât crezuse că va adormi imediat, ea dormea întotdeauna bine. Dar acum stătea întinsă acolo, oră după oră, lucidă, învăluită în gânduri.

Spusese că n-ar deranja-o să doarmă în această cameră, în care mătușa ei, Cora - nu, nu, nu are voie să se gândească la asta. A fost mereu mândră de nervii ei de oțel. De ce să se gândească la crima care fusese comisă cu câteva zile în urmă? Ea trebuia să se gândească la viitor, la viitorul ei și al lui Greg. Acest magazin din Cardigan Street era exact de ce aveau ei nevoie - spații pentru activitatea zilnică la parter și o locuință adorabilă la etaj. Camera cea mare din spate era laboratorul ideal pentru Greg. Greg și-ar reveni și s-ar simți bine. Nu va mai avea acele izbucniri de furie îngrozitoare și nici acele accese, când se uita fix la ea, fără a o mai recunoaște. Și șeful său, bătrânul farmacist, Cole, dăduse de înțeles, amenințase: „Dacă asta se mai întâmplă o dată...” Și asta s-ar mai putea întâmpla o dată, sigur s-ar mai fi întâmplat o dată, dacă unchiul Richard n-ar fi murit chiar la momentul potrivit.

Unchiul Richard - da - dar viața nu mai avea pentru el chiar nici un sens, era bătrân și obosit și fiul său era mort. De fapt, asta a fost pentru el o salvare. Să mori în somn, complet liniștit - în somn - dacă ar putea și ea măcar să adoarmă! Era o prostie să stai așa întinsă, fără să dormi, să auzi mobila scârțâind, să tragi cu urechea la foșnetul copacilor și la un țipăt, răsunând din când în când, probabil al unei bufnițe. Cât de straniu este aici la țară, cu totul altfel decât în marile orașe, zgomotoase, impersonale. Acolo te simți atât de sigur, în mijlocul oamenilor nu ești niciodată singur. Dar aici...

În casele în care a avut loc o crimă umblă câteodată stafii. Poate să fi devenit și această casă o locuință a fantomelor, în care bântuia spiritul Corei Lansquenet. Mătușa Cora! Curios, de când a venit aici a avut senzația că mătușa Cora ar fi în preajma ei – de vină erau, însă, doar nervii ei. Cora Lansquenet este moartă, mâine va fi înmormântată. Și aici în casă, se află doar ea și Anne Gilchrist. De ce avea atunci senzația că ar fi cineva în cameră, foarte aproape de ea? Aici, în acest pat a stat ea, când toporul a căzut... Dormea liniștită, nu presimțea nimic, până când toporul a căzut și acum ea n-o lăsa pe Susan să doarmă.

Din nou scârțâi mobila. Nu era cumva un pas ușor? Susan se ridică în capul oaselor și-și încordă auzul – nimic! Nervii, nimic altceva decât nervii. Relaxează-te, închide ochii! Dar acum se auzi un geamăt – un geamăt sau un vaiet ușor. Un om în chinuri, în luptă cu moartea... „N-am voie să cred în nimic, n-am voie, n-am voie!” își șopti Susan.

Moartea este definitivă, nu există nici o viață după moarte. Nici un mort nu se întoarce înapoi pe pământ. Sau ea trăia o scenă din trecut: o femeie muribundă, care geme?

Ascultă din nou, gemetele erau mai clare, se auzeau de parcă un om se zvârcolea în chinuri.

Dar – dar chiar asta era, sigur! Aprinse lumina, se ridică în pat și ascultă cu atenție – auzea geamătul prin perete, venea din camera alăturată.

Susan sări din pat, aruncă pe ea halatul de casă, se duse grăbită în hol, ciocăni la ușa Annei și intră în cameră.

Capitolul IV.

O ambulanță pentru Anne Gilchrist.

În camera Annei lumina era aprinsă; ea stătea dreaptă în pat și arăta îngrozitor, fața îi era descompusă de durere. Susan strigă:

— Domnișoară Gilchrist, ce aveți? Sunteți bolnavă?

— Da, nu știu ce, eu...

Încercă să se ridice, dar fu cuprinsă de greață și căzu înapoi pe pernă.

— Vă rog chemați medicul, șopti ea, trebuie să fi mâncat ceva...

— Vă dau bicarbonat. Dacă nu vă va fi mai bine putem să-l aducem mâine pe medic.

Anne dădu din cap.

— Nu, chemați-l imediat, vă rog. Îmi este groaznic de rău.

— Știți numărul său? Sau trebuie să mă uit în cartea de telefon?

Anne abia îi dădu numărul de telefon, că fu cuprinsă din nou de un acces de greață.

La apelul lui Susan răspunse o voce de bărbat, somnoroasă.

— Cine? Gilchrist? În Mead's Lane? Da, cunosc. Vin imediat.

Când Susan auzi, zece minute mai târziu, mașina în fața casei, coborî și deschise ușa. În timp ce urcau scara, ea explica:

— Cred că trebuie să fi mâncat ceva ce nu-i priște. Pare să-i fie foarte rău.

Medicul lăsase la început impresia că nu prea credea în gravitatea cazului – sigur că noaptea el fusese chemat adesea inutil, dar, după ce a

consultat-o pe bolnava care gema, atitudinea lui s-a schimbat. Îi dădu lui Susan unele scurte indicații și coborî la telefon. Apoi veni în salonaș:

— Am cerut o ambulanță, trebuie dusă imediat la spital.

— Prin urmare, este ceva serios?

— Da. I-am făcut o injecție cu morfină. Dar arată... Se opri o clipă. Ce a mâncat?

— Noi am avut macaroane au gratin la cină și o budincă cu vanilie, apoi cafea.

— Ați mâncat și dumneavoastră același lucru?

— Da.

— Și vă simțiți bine. Nici o indispoziție?

— Nu.

— Ea n-a consumat și altceva? Nici o conservă de pește? Sau cârnăciori?

— Nu. La prânz am mâncat la „King's Arms” - după întrunirea comisiei de constatare a decesului.

— Ah, da, sunteți nepoata doamnei Lansquenet? Sper să-l prindă pe făptaș.

— Și eu sper asta.

Ambulanța sosi. Anne a fost dusă pe targă la mașină, medicul plecă cu ea și Susan se duse la culcare. De data aceasta, de cum se întinse în pat, și adormi.

La înmormântarea Corei au venit mulți oameni, aproape întreg satul. Domnul Entwistle s-a interesat de Anne și Susan i-a relatat în șoaptă întâmplarea.

— Foarte curios, spuse el încruntat.

— Acum îi este mai bine. De la spital s-a dat telefon mai înainte.

Asemenea crize biliare au loc frecvent.

Domnul Entwistle tăcu. Intenționa ca imediat după înmormântare să se întoarcă la Londra.

Susan plecă singură către casa mătușii sale, unde bătu câteva ouă și-și pregăti o omletă. Apoi începu să facă ordine printre lucrurile Corei. După un timp apăru medicul. El spuse că Anne ar fi mult mai bine, dar părea încă neîngrijorat.

— În câteva zile se va putea scula. Noroc că am fost chemat atât de repede, altfel ar fi putut lua o turnură tragică.

Susan întrebă mirată:

— Era, cu adevărat, chiar așa rău?

— Doamnă, n-ați dori să-mi mai spuneți o dată, vă rog, ce a mâncat și ce a băut domnișoara Gilchrist ieri?

Susan se gândi și spuse tot ce au servit, dar medicul clătină neîncrezător din cap.

— N-a luat ea nimic altceva, din care dumneavoastră n-ați mâncat?

— Nu cred - prăjituri, pâine prăjită, dulceață, ceai - și cina. Nu, nu pot să-mi aduc aminte de altceva, din care ea să fi mâncat, ceva alterat?

Medicul o privi pătrunzător și declară în cele din urmă:

— Este o otrăvire cu arsenic!

— Arsenic? Susan îl privi țintă. Cineva i-a dat arsenic?

— Așa se pare... Nu poate să fi luat chiar ea arsenic? De bună voie, vreau să zic?

— Sinucidere? Ea neagă și ar trebui să știe asta. Dar dacă ea voia să se sinucidă, probabil că n-ar fi fost nevoie să procure arsenic. În casă există somnifere, ar fi trebuit să ia doar o doză mare. Nu s-ar fi putut aduce otrava în ceva, așa din nebăgare de seamă?

— Tocmai asta aș dori să știu. Este foarte improbabil, dar există asemenea cazuri. Însă, dacă dumneavoastră și domnișoara Gilchrist ați mâncat aceleași feluri...

Susan plecă capul și spuse:

— Asta așa e, dar...

Se opri un moment și apoi strigă deodată:

— Desigur, tortul de nuntă!

— Ce fel de tort?

Susan explică și doctorul o ascultă cu încordare.

— Curios. Și ea nu a știut cine a trimis tortul? A mai rămas ceva din el? Sau cartonul o fi aruncat pe undeva?

— Nu știu, mă uit îndată.

Căutară împreună și găsiră, în cele din urmă, în bucătărie, cartonul alb, în care se mai aflau câteva firimituri. Medicul îl împachetă cu grijă.

— Îl iau. Aveți vreo bănuială unde ar putea fi hârtia în care era împachetat?

De asta n-au avut noroc să dea și Susan își exprimă părerea că Anne, desigur, o fi ars-o.

— Încă nu plecați, doamnă Banks?

Puse întrebarea pe un ton neutru, dar Susan se simți cam stânjenită.

— Nu, trebuie să mă uit printre lucrurile mătușii mele. Mai stau câteva zile.

— Bine. Probabil că poliția vă va pune unele întrebări. Nu știți, cine... cine i-ar fi putut trimite domnișoarei Gilchrist tortul?

Susan scutură din cap.

— Eu de-abia o cunosc. A fost mai mulți ani la mătușa mea - asta este tot ce știu despre ea.

— Așa, deci! Oricum, pare să fie o domnișoară bătrână foarte amabilă, modestă - foarte discretă. Nu pot să-mi închipui că are dușmani. Un tort de nuntă prin poștă! De asta ar putea fi capabilă o femeie geloasă, dar cine ar putea fi în stare să o invidieze pe domnișoara Gilchrist? Asta este greu de crezut. Dar acum trebuie să plec. Nu știu ce se întâmplă de la o vreme aici, în micul și liniștitul nostru Lytchett St. Mary? Întâi o crimă oribilă și apoi o încercare de otrăvire prin poștă. Curios, și una după alta, la un interval atât de scurt.

Se despărți de Susan. În casă era zăpușeală și Susan lăsă ușa casei deschisă, înainte de a urca la etaj pentru a-și continua treaba.

Cora Lansquenet nu fusese o femeie ordonată. În dulapurile și comodele ei era o harababură de neînchipuit. Într-un sertar stăteau obiecte de toaletă alături de scrisori, batiste vechi, pensule. Între desuuri Susan a găsit un teanc de scrisori vechi și facturi, iar într-un alt sertar, sub puloverele de lână, o cutie cu zuluși falși. Ceva mai încolo, un alt sertar plin până la refuz cu fotografii vechi și carnete de schițe. Susan privi îndelung o fotografie în grup, care, evident, fusese făcută cu mulți ani înainte, undeva în Franța, și care arăta o Cora mai tânără, zveltă, braț la braț cu un bărbat masiv, cu o barbă stufoasă, îmbrăcat într-o haină de velur. Ea bănuia că era Pierre Lansquenet, cel decedat.

Fotografiile o interesau, ce-i drept, dar le puse de-o parte și începu să citească scrisorile cu luare-aminte. După un timp descoperi o scrisoare pe care o citi de două ori; pe când privea preocupată această scrisoare, o voce răsună în spatele său. Speriată de moarte, sări în sus și scoase un țipăt.

— Oare ce ai așa grozav acolo, Susan?

Ea se înroși de mânie. Țipătul îi scăpase involuntar și-i era neplăcut să dea o explicație pentru aceasta.

— George! Dar m-ai speriat!

Vărul ei zâmbi.

— Așa mi se pare și mie.

— Dar cum ai intrat aici?

— Ușa de la intrare era deschisă și atunci m-am plimbat puțin pe aici.

De altfel am venit pentru a asista la înmormântare.

— Dar nu te-am văzut.

— Tărăboanța mi-a jucat o festă, conducta de benzină era înfundată.

Am meșterit mult la ea și în cele din urmă a funcționat din nou, dar pentru înmormântare era prea târziu și atunci m-am gândit că aș putea veni încoace. Știam că ești aici. Greg mi-a spus când i-am dat telefon.

— Totuși, spune drept, de ce ai venit aici, George? Întrebă ea.

— Poate pentru a jucă puțin rolul detectivului. Am meditat mult la înmormântarea unchiului Richard. Mătușa Cora ne-a pus pe gânduri, Dumnezeu știe. Nu mi-e clar, dacă ea a spus asta din pură prostie și din dorința de palavre băbești sau într-adevăr știa ceva. Ce scria, de altfel, în scrisoarea pe care o citeai cu atâta râvnă, când am intrat?

Răspunse încet:

— Este o scrisoare pe care unchiul Richard a trimis-o mătușii Cora, după ce a vizitato.

Cât de negrii erau ochii lui George! Ea crezuse întotdeauna că sunt căprui, dar erau negri și ochii negrii au ceva adânc, ascund gândurile care sunt în spatele lor.

— Este ceva interesant în ea? Întrebă George, cu o voce tăgănată.

— Nu, nu direct...

— Pot s-o văd?

Întinse mâna. Ea ezită un moment, apoi îi dădu scrisoarea. El citi cu jumătate de voce: „M-am bucurat mult să te revăd după atâția ani... Tu arăți

foarte bine... La întoarcere a fost plăcut și nu eram prea obosit când am sosit acasă.”

George citi deodată mai tare: „Te rog să nu spui nimănui nici un cuvânt din ceea ce ți-am încredințat. Poate să fie o greșeală. Al tău frate iubitor, Richard”.

George o privi întrebător pe Susan.

— Ce înseamnă asta?

— Tot felul de lucruri. Poate să fie vorba de sănătatea sa, sau poate să fie o bârfă despre o cunoștință comună.

— Da, poate să însemne multe... Ce i-a spus Corei? Știe asta vreun om?

— Poate Anne Gilchrist, răspunse Susan, care căzuse pe gânduri. Cred că ea a tras cu urechea.

— Ah, da, menajera. Dar ea unde este?

— La spital, a fost otrăvită cu arsenic.

George o privi uimit, cu gura căscată.

— Dar este imposibil!

— Și totuși! Cineva i-a trimis un tort de nuntă otrăvit.

George se așeză pe scaun și scoase un fluierat.

— Situația arată ca și când unchiul Richard nu s-ar fi înșelat.

În dimineața următoare veni inspectorul Morton. Era un om liniștit, de vârstă mijlocie, care vorbea cu un accent cam rustic; comportarea sa era calmă și potolită, dar ochii săi priveau pătrunzător.

— Vă este clar ce înseamnă asta, doamnă Banks? Întrebă el. Doctorul Barton v-a comunicat deja ce s-a întâmplat cu domnișoara Gilchrist? Câteva firimituri din tortul de nuntă pe care le-a luat cu sine au fost analizate, ele prezintă urme de arsenic.

— Deci cineva a vrut s-o otrăvească?

— Așa se pare. Puteți să faceți lumină în această afacere?

Ea dădu din cap.

— Mă aflu în fața unei enigme, a ripostat. Nu se poate descoperi nimic cu ajutorul ștampilei poștale sau al scrisului de mână?

— Ați uitat că hârtia în care era învelit pachetul a fost probabil arsă. Și nu se știe precis dacă pachetul a sosit într-adevăr cu poșta. Tânărul Andrews, care conduce mașina poștală, nu poate să-și aducă aminte dacă a dus pachetul la destinație.

— Atunci ce s-ar mai putea lua în discuție?

— Se presupune că a fost folosită o coală veche de hârtie maronie, pe care se aflau adresa domnișoarei Gilchrist și un timbru poștal imprimat și că cineva a aruncat acest pachet în cutia poștală sau l-a pus în spatele ușii pentru a da impresia că a sosit cu poșta.

Susan răspunse calm:

— Domnișoara Gilchrist s-a tot gândit cine să-i fi trimis pachetul, dar nu manifesta nici cea mai mică neîncredere. Era încântată și chiar... Da... se simțea măgulită. Era suficientă otrăvă în acest tort pentru a o... omorî?

— Asta este greu de spus, înainte de a ști cât de mult a consumat din tort, dacă l-a mâncat pe tot sau doar o parte. Nu vă puteți aduce aminte?

— Nu, nu știu precis. Mi-a oferit o bucată, am refuzat, apoi ea a mâncat din aceasta și a spus că ar fi excelentă, dar nu știu dacă a consumat tot tortul.

— Aș dori mult să văd camera domnișoarei Gilchrist, dacă nu aveți nimic împotriva, doamnă Banks.

— Dar, vă rog.

Ea îl conduse în camera Annei și explică, scuzându-se:

— Arată rău, dar m-am gândit că ar fi mai bine să las totul așa cum a fost.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră, doamnă Banks.

El s-a apropiat de pat, luă perna, ridicând-o prudent, și spuse cu multă satisfacție: Bună treabă! Pe cearșaf era o bucată de tort, turtită binișor.

— Ce curios! Exclamă Susan.

— Nicidecum. Generația dumneavoastră nu mai cunoaște, probabil, acest obicei; dacă se pune o bucată din tortul de nuntă sub pernă, apare în vis viitorul soț.

— Dar, Anne Gilchrist este...

— N-a vrut să ne spună nici nouă, pentru că ar fi părut ridicolă la vârsta ei, totuși am avut imediat senzația că acesta ar putea fi motivul. Fața sa deveni din nou gravă. Și datorită acestei superstiții stupide, domnișoara Gilchrist a scăpat cu viață.

— Dar cine ar putea să aibă interes s-o ucidă?

Privirile li se întâlniră și căutătura ciudat de scrutătoare a inspectorului îi trezi un sentiment neplăcut.

— Nu știți? Întrebă el.

— Nu, firește că nu.

— Atunci noi trebuie să descoperim, fără îndoială, a declarat el.

Doi domni în vârstă stăteau într-o cameră mobilată într-un stil de ultimă oră. Nu exista nimic rotund în acest spațiu, totul era în unghiuri. Unica excepție o reprezenta Hercule Poirot însuși, care era numai rotunjimi: abdomenul său era agreabil bombat, capul său în formă de ou, mustața sa se arcură în sus într-un superb elan. El își muia buzele într-o ceașcă de sirop și-l privea gânditor pe domnul Goby.

Acesta era scund, uscățiv, smochinit. Dintotdeauna el a fost insignifiant, dar acum era atât de insignifiant, de parcă, într-adevăr, nici nu mai exista. El nu-l privea pe Poirot, el nu privea niciodată în ochii cuiva, părea că ar vorbi către colțul stâng, de jos, al căminului acoperit cu un strat subțire de crom.

Domnul Goby era renumit pentru abilitatea sa de a obține informații, rapid și prompt. Doar foarte puțini oameni îl cunoșteau și doar foarte puțini apelau la serviciile sale, însă aceștia erau deosebit de bogați.

De fapt el se retrăsese din afaceri și manifesta bunăvoință doar ocazional față de clienții vechi. Hercule Poirot era unul dintre aceștia.

— Am făcut ce-am putut, spuse Goby către cămin, pe un ton șoptit, intim, blând. Mi-am trimis băieții pe teren. Ei fac tot ce le stă în putință – băieți buni, toți băieți buni, dar nu mai sunt ce au fost înainte. Nu vor să mai

învețe, asta este. Cred că știu totul, dacă au lucrat doi ani. Și își încetează lucrul seara, punctuali. Nu este groaznic?

Clătină trist din cap și-și îndreaptă privirea către o priză electrică.

— Asta este vina guvernului, explică el. Totul este organizat. Desigur, trebuie să recunosc – domnul Goby se lăasă acum în fotoliul său și vorbea către abajur – că ei nu trebuie să fie certați. Ce ne-am face fără ei! Azi se poate merge pretutindeni, înarmat cu un carnet de însemnări și un creion, bine îmbrăcat, și se poate invoca că cei de la radio te-ar fi trimis și oamenii pot fi întrebați despre cele mai intime amănunte ale vieții lor, prezente și trecute, de pildă, ce au mâncat ei la prânz, la 23 noiembrie, pentru că este ultima zi a unui sondaj în legătură cu situația veniturilor păturii mijlocii a populației... Să întrebî orice din ceea ce vrei să afli.

Vorbind întruna către abajur, domnul Goby a continuat:

— Pot să vă asigur, monsieur Poirot, aceasta este cea mai bună și cea mai potrivită metodă pe care noi am folosit-o vreodată; mult mai bună decât citirea contorului electric, verificarea cablului telefonic sau intrarea într-o locuință ca o călugăriță, cercetaș ori cercetașă, cu o listă de subscripție. Vechile metode le mai folosim, ce-i drept, dar curiozitatea guvernului este pentru noi un adevărat dar ceresc.

Poirot tăcea. Domnul Goby devenise cu vârsta ceva mai vorbăreț, oricum el, avea să ajungă, la momentul potrivit, și la chestiunea care-l interesa.

— Aha, se tânguie domnul Goby acum, scoase un carnetel de însemnări uzat din buzunar, umezi degetul și-i răsfoi filele. Aici: domnul George Crossfield. Hai să-l luăm pe el, mai întâi, la rând. De mai mult timp are dificultăți financiare. Se află în această situație mai ales din cauza cailor și apoi a jocului preferat... Femeile îl interesează mai puțin. Că el ar fi fost în ziua respectivă în Hurst Park, nu este adevărat. El depune bani mereu la două persoane cunoscute că țin registrele de pariuri la curse și care nu l-au văzut la față în acea zi. După toate probabilitățile, el a plecat din gara Paddington într-o direcție necunoscută. Un șofer de taxi, care în acea zi a circulat în zona gării Paddington, crede că-l recunoaște după fotografie, dar nu este sigur. La hamalii din Paddington sau din gara Cholsey, care este cea mai apropiată de Lytchett St. Mary, n-am avut nici un succes. El poate să fi coborât la Reading și să fi luat autobuzul. N-a fost văzut la Lytchett St. Mary.

Domnul Goby își umezi din nou degetul și răsfoi în continuare: Domnul Michael Shane, actor. Ar putea deveni un star și chiar într-un timp scurt. lubește banul și are nevoie de mulți. Are mare succes la femei. Acum umblă cu Sorrel Dainton, interpreta rolului principal în ultima piesă în care a apărut el. Soția sa nu știe nimic. Se pare că, într-adevăr, nu știe prea multe despre el. O actriță fără vocație, cum aud, dar atractivă. Este nebună după soțul ei. Au circulat zvonuri că între ei s-ar fi terminat totul, dar se pare că neînțelegerile au fost îndepărtate... de la moartea domnului Richard Abernethie. Domnul Goby accentuă ultimele cuvinte, dând din cap cu înțeles către o pernă de pe sofa.

În ziua cu pricina, domnul Shane dorește să se știe că el a avut convorbiri cu un domn Rosenbaum și un domn Oscar Lewis, în legătură cu finanțarea unei piese. Dar el n-a fost împreună cu ei, ci le-a telegrafiat că nu poate veni. În schimb, a închiriat, către ora 12, un automobil și a venit acasă abia pe la ora 6. După kilometraj, el a străbătut o distanță care ar confirma ipoteza noastră. Nici o semnalare la Lytchett St. Mary, dar pe acolo sunt unele locuri unde el, ar fi putut parca neobservat.

Domnul Goby își frecă nasul. Doamna Shane pretinde că ar fi făcut cumpărături. N-a fost în magazinele de unde ia de obicei.

Domnul și doamna Banks spun că ar fi stat toată ziua acasă. În orice caz, la ei nu se potrivesc vorbele cu faptele! Ea s-a dus la garaj, și-a scos automobilul și a plecat în jurul orei 1. Direcție necunoscută. A revenit către ora 5. Numărul de kilometri n-a putut fi aflat pentru că în ziua aceea a circulat mereu cu automobilul și nimeni nu poate să mai verifice odată kilometrajul.

Despre domnul Banks noi am aflat ceva ciudat. Mai întâi trebuie, desigur, să amintesc că nu știu ce-a făcut în ziua respectivă. Nu s-a dus la farmacie, după cât se pare; și-a luat două zile libere din cauza înmormântării. Și după aceea a renunțat la slujbă. La farmacie, colegii nu-l prea agreează. Căci are, din când în când, stări ciudate. Accese de furie. Trecutul său este deosebit de interesant. Domnul Goby îl privi acum drept în față pe Poirot, ceea ce el făcea doar foarte rar. Până acum circa patru luni – cu puțin înainte de a face cunoștință cu soția sa – s-a aflat într-un sanatoriu de boli nervoase. N-a fost declarat nebun – el avusese o așa numită criză de nervi. Se pare că făcuse o gravă greșeală în prepararea unei rețete. Atunci lucra la o farmacie din Mayfair. Femeia a scăpat cu viață, dar el, după aceea, a căzut într-o stare deplorabilă. S-a spus că ar fi vinovat, că a făcut-o premeditat. Femeia ar fi fost, în farmacie, impertinentă și arogantă față de el, a reclamat că ultima ei rețetă ar fi fost preparată prost. El i-ar fi luat asta în nume de rău și de aceea i-ar fi dat, intenționat, o doză aproape mortală dintr-un alt medicament. El a spus: „Trebuia pedepsită pentru că a îndrăznit să mă trateze așa”. Apoi a plâns și a zis că ar fi prea rău să mai trăiască și încă multe asemenea istorii. Medicii folosesc o denumire lungă pentru această stare – complex de vinovăție sau cam așa ceva – ei nu cred că a fost vreo intenție, doar neglijență și că el ar dori să se remarce.

— Ța se peut, spuse Hercule Poirot.

— Cum, vă rog? În orice caz s-a aflat sigur în acest sanatoriu, a fost îngrijit și apoi i s-a dat drumul ca vindecat. La scurt timp, a cunoscut-o pe domnișoara Abernethie și a primit o slujbă în această farmacie respectabilă, dar complet anodină. Acolo nu există nimic împotriva lui, dar se povestește o istorie despre un client care i-a spus în glumă: „Aș vrea un medicament cu care să-mi pot otrăvi soția”, la care Banks a răspuns domol și liniștit: „Aș putea să fac asta, v-ar costa două sute de lire”. Omul s-a indispus vădit și el a râs. Firește, asta poate să fi fost o glumă, dar Banks mi se pare că nu prea are mult umor.

Poirot spuse recunoscător:

— Mon ami, din nou sunt uimit, ca-ntotdeauna, cum ați obținut aceste informații. Cele mai multe sunt de natură strict confidențială.

Domnul Goby privea împrejur în cameră și trăgând cu coada ochiului la ușă, parcă așteptând ceva, mormăia că ar exista posibilități...

— Acum ajungem la zona rurală. Domnul și doamna Timothy Abernethie. Au o casă frumoasă, dar au nevoie urgent de bani pentru a o întreține. Par să fie în mare jenă financiară. Din cauza impozitelor și a investițiilor nenorocoase. Domnul Abernethie se complăce în a face pe bolnavul, dar are un apetit binecunoscut și pare să fie foarte viguros, când vrea.

Domnul Goby făcu o pauză și își studie notițele: El era într-o foarte proastă dispoziție în dimineața aceea de după înmormântare. A urlat la doamna Jones, femeia angajată cu ziua la curățenie. A mâncat doar puțin la micul dejun și a precizat că n-ar vrea să servească prânzul. A doua zi era într-o dispoziție și mai proastă, a spus că cina ar fi fost execrabilă și încă multe asemenea lucruri. A rămas singur în casă, dar nimeni nu l-a văzut de la 9,30 dimineața până a doua zi.

— Și doamna Abernethie?

— Ea a plecat cu automobilul din Enderby la ora indicată de dumneavoastră. A venit pe jos la un mic garaj din Cathstone și a explicat că automobilul ei ar fi în pană la o depărtare de trei kilometri. A luat cameră la un han și a cerut doar câteva sandvișuri, căci spunea că ar vrea să vadă regiunea - satul se află la marginea unor întinderi necultivate. A revenit la han abia seara, târziu.

— La ce oră?

— A primit sandvișurile la ora 11 dimineața. Dacă a mers la șoseaua aflată la o distanță de un kilometru și a făcut autostopul până la Wallcaster, ar fi putut prinde expresul de sud care oprește la Reading West. S-ar fi putut afla în Lytchett St. Mary tocmai la ora crimei.

— Medicul a indicat un interval care nu trece de ora 4,30, spuse Poirot. Domnul Goby dădu din umeri.

— Se înțelege, n-am pretins că așa a fost. Ea pare o doamnă amabilă, îndrăgită de toți, și soțul reprezintă tot ce are mai scump pe lume. Îl tratează ca pe un copil. Este vrednică și puternică ca un urs, taie lemne și le cară adesea înăuntru în coșuri mari. Este foarte pricepută la motoare de automobile și așa mai departe.

— Tocmai la asta voiam să ajung. Ce s-a întâmplat de fapt cu automobilul?

— Se pare că a fost greu de stabilit cauza defecțiunii și depanarea s-a dovedit la fel de dificilă, dar putea fi provocată și de cineva care se pricepe la automobile.

— C'est magnifique! Spuse Poirot cu amărăciune. Totul se potrivește atât de bine, totul este posibil. Bon dieu, oare nu putem să scoatem pe nimeni de sub acuzare? Și doamna Helen Abernethie?

— Cel decedat, Richard Abernethie, o aprecia foarte mult. Ea l-a vizitat cu circa două săptămâni înainte de moartea sa.

— După ce el a fost la sora sa, în Lytchett St. Mary?

— Nu, cu puțin înainte. Fiindcă veniturile i-au scăzut simțitor după război, a renunțat la casa ei de la țară și a luat o mică locuință la Londra. Mai are o vilă în Cipru, unde locuiește câteva luni pe an. Are un nepot tânăr, de educația căruia se ocupă, și susține unul sau doi pictori tineri.

— St. Helena imaculată”, spuse Poirot. Și îi era cu totul imposibil să părăsească Enderby în ziua respectivă, fără știrea personalului? Spuneți da, vă conjur!

Din nou domnul Goby privi împrejur prin cameră și apoi fixă pantofii de lac strălucitori ai lui Poirot.

— Îmi pare rău că nu pot să spun asta, monsieur Poirot. Doamna Abernethie a plecat cu automobilul la Londra pentru a-și mai aduce niște îmbrăcăminte și alte lucruri, căci se înțeleșese cu domnul Entwistle să mai rămână o perioadă pentru a face ordine.

— Il ne manquait que ça! Izbucni Poirot iritat.

Când i se aduse cartea de vizită a inspectorului Morton de la poliția din comitatul Berkshire, Hercule Poirot își ridică mirat sprâncenele.

— Conduceți-l înăuntru, Georges, conduceți-l înăuntru. Și aduceți... Ce preferă poliția?

— Aș spune bere, sir.

— Ce oroare! Dar tipic englezesc! Deci, aduceți bere!

Inspectorul Morton trecu direct la scopul vizitei sale.

— Am avut de lucru prin Londra, a explicat el și mi-am procurat adresa dumneavoastră, monsieur Poirot. Spre marea mea surpriză v-am văzut joi la o ședință a comisiei de constatare a deceselor.

Monsieur Poirot încuviință.

— Nu vă mai aduceți aminte de mine, monsieur Poirot, dar eu vă țin minte bine. De la cazul Pangbourne.

— Ah, ați avut de-a face cu acest caz?

— Într-o funcție minoră, eram încă foarte tânăr. Este deja mult de atunci, dar nu v-am uitat niciodată.

— Și m-ați recunoscut imediat deunăzi?

— N-a fost greu, sir. Inspectorul Morton își reținu un ușor zâmbet.

Apariția dumneavoastră este destul de neobișnuită. Privirea sa examină ținuta lui Poirot, îmbrăcat impecabil, și poposi, în cele din urmă, pe mustața sa răsucită. La țară atrageți atenția.

— Se poate, consimți Poirot, mulțumit de sine.

Inspectorul a continuat:

— Aș vrea să aflu de ce ați fost acolo. Delicte ca jaf și crimă nu vă interesează, așa în general.

— A fost o crimă ordinară, brutală?

— Asta mă întreb și eu.

— V-ați întrebat de la început, nu-i așa?

— Da, monsieur Poirot. Nu în legătură cu ceea ce s-ar putea caracteriza ca o crimă „ordinară, brutală”. Criminalul a vrut să lase această aparență. Ar putea fi această Gilchrist, dar nu văd nici un motiv și, de asemenea, nu a

existat nici un factor afectiv pentru aceasta. De altfel, s-a încercat otrăvirea ei.

El relatează în detaliu tentativa de otrăvire cu un tort de nuntă.

Poirot respiră șuierând:

— Foarte debaci... Da... Foarte dibaci... Îl avertizasem pe domnul Entwistle, îi recomandasem să aibă grijă de domnișoara Gilchrist. Un atentat la viața ei era posibil. Dar trebuie să recunosc că nu mă gândisem la otrăvă, ci că se va recurge din nou la topor. Credeam doar că n-ar fi bine pentru ea să meargă pe întuneric, singură, pe drumuri pustii.

— Cum de-ați prevăzut un atentat la viața ei, monsieur Poirot?

Poirot nu răspunse, căci Georges intrase cu un pahar mare cu bere.

— O mică înviorare, domnule inspector? Nu, nu, eu nu servesc.

— Nu vreți să-mi țineți companie?

— Nu beau bere, dar aș dori un păhărel cu lichior de coacăze... Englezii nu agreează această băutură, cum am constatat.

Inspectorul Morton se uita mulțumit la berea sa.

Poirot, care bea încet din păhărelul său un lichid roșu întunecat, a început să explice:

— Cazul a început cu o înmormântare sau mai corect spus, după o înmormântare.

Expresiv, cu multe gesturi, el a repetat ceea ce-i relatase domnul Entwistle, dar cu înflorituri, pe măsura firii sale exuberante.

Când a terminat, inspectorul Morton a întrebat:

— Acest domn Abernethie, deci, poate să fi fost otrăvit?

— Poate.

— Și corpul neînsuflețit a fost incinerat, așa că nu mai există nici o posibilitate de a dovedi ceva?

— Exact.

Inspectorul se gândi.

— În afară de aluzia pe care se pare că o făcuse doamna Cora Lansquenet - și ea este moartă.

— Așa este, a confirmat Poirot domol. Nu știm cu cine a putut ea să discute despre aceasta și poate că nici asasinul nu știe.

— Apoi este încercarea de ucidere a domnișoarei Anne Gilchrist...

— Asta era de așteptat. După ce Cora a fost redusă la tăcere, probabil că asasinul s-a temut că menajera ei ar fi putut să afle ceva. Dacă asasinul ar fi fost inteligent, s-ar fi limitat, în ciuda acestei îndoieli, doar la o crimă, dar asasinii nu sunt decât rareori inteligenți. Ei urzesc, se simt în nesiguranță, ar dori să fie siguri, foarte siguri. Sunt entuziasmați de propria lor inteligență și așa își bagă singuri, în cele din urmă, capul în laț.

Inspectorul zâmbi.

Poirot a continuat:

— Încercarea de a o reduce pe domnișoara Gilchrist la tăcere a fost deja o greșală. Căci acum ar exista două posibilități de a continua investigațiile. Este scrisul de pe cartea de vizită trimisă împreună cu tortul de nuntă. Păcat că ambalajul a fost ars.

— Da, atunci s-ar fi știut dacă pachetul a fost trimis cu poșta sau nu.

— Aveți motive de a accepta ultima variantă amintită?

— Doar din ceea ce spune poștașul - el nu este sigur. Am verificat memoria sa și nu este deloc demnă de încredere. Dacă el a dus pachetul la destinație; mi se pare curios că pachetul a fost observat doar după ce acest domn - care era numele său?

— Guthrie.

— Da... Doar după ce a fost acolo domnul Guthrie. L-am luat sub observație, monsieur Poirot. Firește că este ușor, cu o explicație plauzibilă, să te prezinți ca un prieten al doamnei Lansquenet și să intri în casă. Doamna Banks, desigur, că n-a știut dacă așa este. Făcu o pauză și apoi adăugă: Și există încă alte posibilități.

Poirot dădu din cap.

— Credeți...

— Domnul George Crossfield a fost de asemenea în regiune, dar abia în ziua următoare. El a vrut să asiste la înmormântare, dar pe drum a avut o mică pană. Știți ceva despre el, monsieur Poirot?

— Am strâns unele informații despre el și ceilalți membri ai familiei care vă stau la dispoziție. Firește că n-am nici un drept să pun întrebări domniilor lor și n-ar fi inteligent din partea mea.

— Voi proceda cu băgare de seamă. Trebuie să-ți dai cărțile pe față doar atunci când ești sigur pe situație.

— Asta sună așa de tehnic. Dragă prietene, cu experiența de care dispui și cu întreg angrenajul poliției la dispoziție, aveți deja toate posibilitățile. Merge încet, dar sigur. Eu...

— Da, monsieur Poirot?

— Eu călătoresc către nord. Mă voi deghiza puțin și apoi mă îndrept spre Enderby - am intenția să achiziționez o casă pentru refugiații străini. Eu reprezint „UNARCO”.

— Și ce este UNARCO?

— United Nations Aid for Refugee Centres Old Age” - Asistența ONU pentru Azilele de Refugiați Bătrâni. Sună bine, nu? Voi interpreta rolul excelent.

Inspectorul Morton rânji. Era sigur că Poirot va face asta și ar fi vrut tare mult să-l vadă în acțiune.

Capitolul V.

Alias Pontarlier.

Hercule Poirot îi spuse lui Janet, care arunca priviri furioase:

— Mulțumesc mult, într-adevăr ați fost foarte amabilă, după care Janet părăsi camera cu un zâmbet acru.

Acești străini! Și întrebările pe care le punea acest om! Ce impertinență! Vine și spune că el ar fi un specialist și că l-ar interesa mai ales ciudatele dureri de inimă pe care trebuie să le fi avut domnul Abernethie. S-ar putea, ce-i drept, să fie ceva în toate astea - el a murit subit, stăpânul. Chiar și doctorul a fost surprins. Dar ce-i pasă de asta unui medic străin? Cum de apare așa, deodată, și-și bagă nasul în toate? Și doamna Helen a spus pur și

simplu: „Vă rog, răspundeți-i la întrebări, este foarte important ca el să obțină informații”.

Întrebări, întrebări! Ce fel de medicamente a luat domnul! Unde erau păstrate! Ca și cum ai mai ține minte toate aceste amănunte! Domnul știa ce face. Și ce întrebare stupidă, dacă aceste medicamente s-ar mai afla în casă! Firește că ei au aruncat totul. Dureri de inimă – și cuvintele străine lungi, comice, pe care le folosea! Ah, acești medici!

Cel care se autointitula medic practicant începu să-l caute, oftând, pe Lanscombe, majordomul. De la Janet n-a reușit să scoată multe, desigur că nici nu se așteptase la așa ceva. Intenția sa era doar să compare informațiile obținute de la ea cu cele care i le oferise Helen Abernethie.

De fapt, el constatase că se putea bizui pe declarațiile Helenei, dar din fire și în urma unei bogate experiențe, nu avea încredere în nici un om, înainte ca acesta să-l fi convins temeinic. Oricum, informațiile erau neînsemnate și nesatisfăcătoare. Doar un singur fapt era cert, că Richard Abernethie luase vitamine în capsule cu ulei de ricin, dintr-un mic flacon, care, în momentul morții sale subite era pe terminate. Oricine ar fi putut să injecteze otravă într-una sau mai multe capsule și să dozeze conținutul flaconului astfel ca până la îngurgitarea capsulei fatale de către pacient să fi trecut câteva săptămâni. Pe de altă parte, cineva putea să se strecoare în casă în ziua dinaintea morții lui Richard Abernethie și să pună la cale crima prin otrăvire.

Hercule Poirot făcu experiențe pe cont propriu. Ușa de la intrare era, ce-i drept, mereu închisă, dar o ușă din spate care ducea în grădină, era închisă, de obicei, abia seara. În jurul orei două fără un sfert, în timp ce personalul era la masă, el a intrat din grădină în casă pe această ușă și s-a strecurat neobservat la etajul întâi, în dormitorul lui Richard Abernethie.

Deci era posibil ca cineva, venit din afară, să ajungă la etajul întâi. Dar s-a întâmplat aceasta? Foarte greu se putea stabili dacă a fost așa. Poirot nu căuta doar dovezi – el voia să fie sigur de toate posibilitățile. Dacă Richard Abernethie într-adevăr a fost ucis, era deocamdată doar o ipoteză, dar în legătură cu moartea Corei Lansquenet era nevoie, totuși, de dovezi. În acest scop dorea să studieze oamenii la fața locului, adică pe cei care se adunaseră aici după înmormântare. Pregătise în această privință un plan, dar mai întâi voia să vorbească încă o dată cu Lanscombe.

Bătrânul majordom a fost politicos, dar rezervat. Chiar dacă mai puțin reticent decât Janet, el îl privea pe străinul sosit val-vârtej cu adâncă neîncredere. El puse deoparte bucata de piele cu care curățase afectuos o cană de ceai din epoca georgiană și se ridică ceremonios.

— Da, vă rog, sir, spuse el politicos.

Poirot se așeză prevăzător pe un scaun de bucătărie.

— Doamna Abernethie mi-a spus că ați vrea să vă mutați în casa portarului de la intrarea dinspre nord, atunci când vă veți retrage la pensie?

— Da, sir. Desigur că acum a intervenit o schimbare, căci dacă proprietatea se vinde...

Poirot îl întrerupse repede:

— Asta n-ar schimba nimic. Pentru grădinari există deja căsuțe. Noii locatari și personalul lor de îngrijire n-or să aibă nevoie de casa portarului. S-ar putea ajunge la o înțelegere în privința dumneavoastră.

— Mulțumesc foarte mult pentru oferta amabilă, sir, dar cred... Cei mai mulți locatari vor fi străini?

— Da. Printre refugiații de pe continent există mulți care sunt bătrâni și bolnavi. Organizația internațională de asistență pe care o reprezintă în Anglia a procurat banii necesari pentru a achiziționa unele reședințe de țară, potrivite pentru cămine de bătrâni și aceasta de aici este tocmai ideală în acest scop. Cumpărarea s-a perfectat deja.

Lanscombe oftă.

— Gândul că locuința stăpânului meu nu va mai fi în proprietate particulară mă întristează, mă înțelegeți, sir, chiar dacă știu că urmează să servească unui scop benefic. Noi am acordat întotdeauna în țara noastră azil celor persecutați, sir, suntem mândri de asta; vom trăi în continuare după acest principiu.

— Mulțumesc, Lanscombe, răspunse Poirot prietenos. Moartea stăpânului trebuie să fi fost o grea lovitură.

— Desigur, sir. Am fost în serviciul său din primii ani ai tinereții. Am avut mare noroc, sir, deoarece nu a existat un alt stăpân mai bun decât el.

— Am discutat cu prietenul și... Colegul meu, doctorul Larraby. Ne-am întrebat dacă nu cumva domnul Abernethie nu a avut o emoție deosebită în preziua morții sale... Vă mai amintiți, dacă el a primit pe cineva în vizită în acea zi?

— Nu cred, sir... Lanscombe se gândi. Cu o zi înainte pastorul a venit la ceai, apoi au sosit câteva călugărițe, care făceau o colectă în vreun scop de binefacere, și la intrarea din spate, un tânăr ținea cu orice preț să vândă perii și spălătoare de tigăi; Marjorie abia a putut scăpa de el, era foarte insistent. Asta este tot.

Bătrânul avea lacrimi în ochi și Poirot nu-l mai deranjă cu întrebările. Își îmbracă mantaua, aruncă în jurul gâtului un fular gros și apoi ieși, astfel înarmat împotriva vântului aspru de nord, pe terasă, unde Helen Abernethie tăia trandafiri de toamnă.

— Ați aflat ceva nou? Întrebă ea.

— Nimic, dar nici nu m-am așteptat la altceva.

— Știu. De când domnul Entwistle mi-a spus că veți veni încoace, eu însămi am adulmecat în jur ca un copoi, dar n-am putut descoperi nimic. Se opri o clipă și apoi adăugă cu speranță în glas: Poate că totul este doar o vorbărie fără rost?

— Să fie ucisă cu toporul?

— Nu mă gândeam la Cora.

— Însă eu da. De ce cineva a crezut necesar ca ea să fie ucisă? Domnul Entwistle mi-a spus că ați avut senzația că ceva n-ar fi fost în regulă atunci când Cora a făcut acea remarcă conștientă. Așa este?

— Da, da... Dar nu știu...

Poirot o întrerupse.

— Ce nu era în regulă? Ce fel de senzație ați avut? Ați fost surprinsă? Sau - cum să spun - ați avut presimțiri rele... Ați crezut că ceva straniu, primejdios plutea în aer?

— Nu, asta nu. Doar ceva... Ah, nu știu. Nu pot să-mi aduc aminte, dar nu era important.

— Cum de nu puteți să vă aduceți aminte? Poate că v-a descumpănit altceva? Ceva mai important?

— Da, da, cred că aveți dreptate. A fost remarcă Corei că ar putea fi vorba de o crimă, bănuiesc. Aceasta i-a descumpănit pe toți.

— Poate a fost reacția unuia dintre cei prezenți la cuvântul „crimă”?

— Poate, dar nu pot să-mi aduc aminte dacă cineva mi-a atras atenția în mod deosebit. Noi toți o priveam pe Cora consternați.

— Poate că a fost ceva care v-a izbit auzul - ceva ce a căzut cu zgomot sau s-a spart?

Helen s-a încruntat, încordată și preocupată.

— Nu, nu cred asta...

— Bine. Într-o zi vă veți aduce aminte. Și poate că n-o să vi se pară atât de important. Acum, vă rog, să-mi spuneți ceva, madame: după câte știu doamna Timothy Abernethie a rămas aici peste noapte, după înmormântare. A comentat remarcă făcută de Cora?

— Da, a spus că era revoltător și tipic pentru Cora.

— N-a luat în serios remarcă ei?

— Nu, nu, sunt sigură că n-a luat-o în serios.

Poirot găsi că al doilea „nu” a sunat cam îndoielnic.

— Și dumneavoastră madame, ați luat-o în serios?

Helen Abernethie, ai cărei ochi de un albastru limpede aveau de sub șuvițele de păr cărunt, ondulate, un efect uimitor de tineresc, răspunse gânditoare:

— Da, monsieur Poirot, cred că am luat-o în serios.

— Pentru că ați avut senzația că ceva n-ar fi în ordine?

— Poate.

El așteaptă. Deoarece ea nu mai spunea nimic, o întrebă:

— Doamna Lansquenet se afla de mulți ani în relații reci cu rudele sale?

— Cu toții nu puteam să-l suportăm pe soțul ei; din această cauză ea era foarte afectată și așa înstrăinarea s-a accentuat.

— Și apoi cumnatul dumneavoastră a mers așa deodată în vizită la ea.

De ce?

— Nu știu. Cred că el a știut sau a simțit că nu va mai trăi mult și atunci a vrut să se împace cu ea.

— El nu v-a spus nimic?

— Mie?

— Da. Erați doar aici, când s-a dus la ea. Nu v-a vorbit despre intenția sa?

Lui Poirot i se păru că ea ar fi devenit ceva mai reținută.

— Mi-a spus că ar vrea să-i facă o vizită cumnatului meu, Timothy – ceea ce a și făcut. De Cora n-am pomenit deloc. Vreți să intrăm în casă? Este vremea prânzului.

Merseră împreună înăuntru; Helen luase cu sine și trandafirii tăiați.

Poirot întrebă la ușă:

— Sunteți sigură, absolut sigură că domnul Abernethie nu v-a spus nimic despre vreun membru al familiei, în timpul șederii dumneavoastră aici, ceva care ne-ar putea oferi o rază de lumină?

Când intrară în Salonul Verde, Helen zise oftând:

— Richard a fost dezamăgit de nepoatele și nepotul său. Și-a exprimat opinia nefavorabilă despre ei, dar n-a spus nimic, chiar absolut nimic – înțelegeți – care să poată indica un motiv de comitere a crimei. Luă o vază de porțelan și aranjă trandafirii cu tandrețe.

— Așezați florile minunat, madame. Sunt sigur că tot ce faceți este desăvârșit.

— Mulțumesc. Iubesc florile foarte mult. Cred că vor arăta bine dacă le așez pe masa verde de malachit.

Pe masă se afla un buchet de flori de ceară protejate de un glob de sticlă. Când ea l-a ridicat, Poirot întrebă brusc:

— I-a spus cineva domnului Abernethie că soțul nepoatei sale, Susan, era cât pe-aici să otrăvească o clientă din cauza unei rețete preparate greșit... Oh, scuze...

El sări în sus. Obiectul din epoca victoriană a alunecat din mâinile Helenei, Poirot nu putu să-l prindă, acesta căzu pe podea și se sparse. Helen scoase un strigăt de supărare.

— Ce prostie din partea mea! Dar cel puțin florile au rămas întregi. Le voi băga în dulapul cel mare de sub scară și voi comanda un nou glob de sticlă.

Dar după ce Poirot i-a ajutat să ducă florile în dulap și au revenit în salon își ceru scuze:

— A fost vina mea. N-ar fi trebuit să vă sperii așa tare.

— De fapt ce m-ați întrebat? Am uitat complet.

— Oh, nu era important, nici nu mai știu.

Helen își așeză mâna pe brațul său.

— Monsieur Poirot, există oare vreun om a cărui viață să reziste la cercetarea cea mai amănunțită? Trebuie implicați în această afacere oameni, chiar dacă n-au nimic de-a face cu ea, vreau să spun, cu...

— Cu moartea Corei Lansquet? Da. Pentru că trebuie cercetat totul, nimic trecut cu vederea. Sigur că sunt de acord – este un vechi adevăr – că orice om are ceva de ascuns. Asta este valabil pentru noi toți, chiar și pentru dumneavoastră, madame. De aceea prietenul dumneavoastră domnul Entwistle, mi s-a adresat, căci eu nu sunt de la poliție. Eu sunt discret și ceea ce obțin în urma investigațiilor nu mă interesează personal. Trebuie doar să știu tot. Și pentru că în acest caz nu există alte dovezi decât oamenii – trebuie să mă ocup de acești oameni. Sunt obligat să vorbesc cu toți cei care

au fost la înmormântare. Ar fi un mare avantaj din punct de vedere strategic, asta ar fi foarte oportun - dacă aş putea să vorbesc cu ei aici, la faţa locului.

— Mă tem, răspunse Helen încet, că asta va fi foarte dificil...

— Nu atât de greu pe cât credeţi. Deja am născocit ceva. Totuşi casa este de vânzare - eh bien domnul Entwistle va face cunoscut că ar fi deja vândută şi va invita pe toţi membrii familiei să vină încoace, la un sfârşit de săptămână, pentru a mai căuta unele piese de mobilier deosebite, înainte de licitaţie. Vedeţi, este foarte simplu, nu găsiţi?

Helen îl privi pătrunzător. Ochii ei albaştri erau reci.

— Vreţi să-i întindeţi cuiva o cursă, monsieur Poirot?

— Oh, din păcate pentru aceasta încă nu am informaţiile necesare. Nu, aş dori să-i supun la unele probe, să zicem, să fac experienţe.

— Probe? Ce fel de probe?

— Nici eu nu ştiu încă exact, ele vor apare de la sine. Şi oricum, madame, va fi mai bine dacă dumneavoastră nu ştiţi nimic despre aceasta.

— Pentru ca să mă supuneţi şi pe mine unei probe?

— Aţi aruncat deja o privire în culise. Acum există, înainte de toate, o dificultate: tinerii vor fi de acord, probabil fără multă vorbă; dar pentru ca domnul Timothy Abernethie să vină încoace va fi dificil. Cum aud, el nu-şi părăseşte niciodată locuinţa.

Helen zâmbi brusc.

— Cred că aici veţi avea noroc. Maude mi-a telefonat ieri. Au meseriaşi în casă, locuinţa va fi vopsită şi Timothy suferă cumplit din cauza mirosului de vopsea. El pretinde că sănătatea sa va fi serios afectată din această pricină. De aceea cred că va veni încoace cu Maude, chiar cu plăcere - pentru o săptămână, două. Maude încă nu poate să se ocupe serios de el şi de gospodărie... Ştiaţi că ea şi-a fracturat glezna?

— Nu. Ce ghinion!

— Din fericire au putut s-o angajeze pe menajera Corei, domnişoara Gilchrist. Ea pare că s-a dovedit a fi o adevărată perlă.

— Ce? Întrebă Poirot pe un ton foarte tăios. Dumneavoastră aţi făcut propunerea? Sau cine?

— După câte ştiu, Susan a pus totul la cale, Susan Banks.

— Aşa! Simpatice Susan a pus totul la cale, spuse Poirot trăgănat. Aţi auzit, de fapt, că domnişoara Gilchrist a scăpat, ca prin urechile acului, de moarte? I s-a trimis o bucată de tort de nuntă otrăvit şi ea a mâncat din el.

— Nu! Helen avea o privire speriată. Acum mi-am adus aminte ce mi-a spus Maude la telefon, că domnişoara Gilchrist tocmai a ieşit din spital, dar n-am avut nici o idee de ce a fost internată. Otrăvită? Dar, monsieur Poirot, chiar de ce?

— Chiar, nu puteţi să vă închipuiţi?

Helen răspunse iritată:

— Bine. Toţi trebuie să vină încoace! Dumneavoastră stabiliţi adevărul! Nu mai trebuie să se comită o altă crimă!

— Deci mă veţi ajuta?

— Da, o voi face.

Anne Gilchrist aruncă o privire de cunoscătoare în bucătărie.

— Linoleumul strălucește chiar ca o oglindă, doamnă Jones, cât de frumos l-ați făcut! Și cana de ceai de pe masă arată atât de îmbietor. Vin imediat înapoi, după ce-i duc domnului Abernethie cafeaua de ora unsprezece.

Urcă treptele încet, cu o tavă apetisantă pe brațe. Ciocăni la ușa lui Timothy și intră când auzi un mârâit.

— Cafeaua și prăjiturile, domnule Abernethie. Sper că azi vă simțiți mai bine, este o zi atât de minunată.

Timothy mormăi suspicios:

— Și laptele n-are nici un fel de caimac?

— Cum așa domnule Abernethie, l-am dat la o parte cu multă grijă și pentru cazul că s-a format din nou un strat proaspăt, am adus o mică sită. Unii oameni preferă desigur caimacul, spun că ar fi smântână și chiar așa este.

— Idioți! Pufni Timothy. Ce fel de biscuiți sunt aceștia?

— Din cei foarte ușor digerabili.

— Ce înseamnă asta? Turta dulce este singura prăjitură care-mi place.

— Îmi pare rău, dar brutarul n-a avut, în această săptămână, nici un fel de turtă dulce. Dar biscuiții aceștia sunt cu adevărat buni. Doar încercați!

— Cunosc, vă mulțumesc... Dar ce tot umblați la draperii?

— M-am gândit că v-ar face plăcere să aveți ceva soare. Este o zi așa de minunată!

— Vreau să am camera întunecată, am o migrenă îngrozitoare. Acest miros de vopsea este de vină! Am fost mereu sensibil la vopsele, sunt o adevărată otravă pentru mine!

Anne trase aer pe nas și apoi declară radioasă:

— Aici de-abia miroase. Vopsitorii lucrează acum deja în cealaltă aripă a clădirii.

— Dumneavoastră n-aveți nervii olfactivi atât de sensibili ca ai mei.

Chiar trebuie să-mi luați toate cărțile pe care le citesc?

— Oh, scuzați-mă, vă rog, domnule Abernethie, n-am știut că le citiți pe toate.

— Unde este soția mea? N-am văzut-o deloc de mai bine de o oră.

— Doamna Abernethie se odihnește pe sofa, în salon.

— Spuneți-i că ar putea să vină aici să se odihnească.

— Îi voi comunica imediat, domnule Abernethie. Dar poate că a adormit. Hai să spunem, într-un sfert de oră?

— Nu, spuneți-i că am nevoie de ea acum. Și lăsați plapuma în pace, stă așa cum vreau.

— Iertați-mă, vă rog, m-am gândit că va aluneca.

— Nu mă deranjează deloc. Acum mergeți și aduceți-o pe soția mea.

Am nevoie de ea.

Anne coborî și intră în salon în vârful picioarelor unde Maude stătea cu piciorul bolnav ridicat pe o pernă și citea.

— Scuzați-mă, vă rog, doamnă Abernethie, spuse ea smerită, dar domnul Abernethie are tare nevoie de dumneavoastră.

Maude dădu cartea la o parte cu un sentiment de vinovăție.

— Doamne, mă duc imediat sus.

Își luă bastonul. De-abia intră în cameră, că Timothy se răsti la ea.

— În fine, ai venit!

— Iartă-mă, te rog, dragule, n-am știut că ai nevoie de mine.

— Această persoană pe care ai angajat-o mă scoate din minți.

Cotcodăcește și dă din aripi în jurul meu ca o găină bezmetică. Mă tratează de parcă aș fi un copil prost. Este o situație enervantă!

— Da, îmi închipui. Dar te rog, te rog dragă Timothy, străduiește-te să nu fii prea aspru față de ea. Eu sunt chiar cu totul neajutorată, până... Și recunoaște, totuși, că ea gătește bine.

— Știe să gătească, recunosc el fără plăcere. Da, gătește foarte bine, dar trebuie să rămână doar la bucătărie. Nu trebuie să se agite în jurul meu.

— Nu, dragule, firește că nu. Dar cum îți merge?

— Foarte rău. Spune-i lui Barton să vină imediat, el trebuie să mă consulte. Acest miros greu de vopsea îmi pune inima la încercare. Și cafeaua este rece, continuă bolnavul, privind indignat ceașca din care încă nu băuse. De ce nu pot să am și eu parte de o cafea cu adevărat fierbinte?

— O încălzesc din nou.

Anne începuse să bea ceai la bucătărie și discuta amabilă, deși cu un aer de ușoară superioritate, cu doamna Jones, femeia care făcea zilnic curățenie.

— Fac tot ce-mi stă în putință ca s-o scutesc de orice efort pe doamna Abernethie, explica ea. Această alergătură în sus și în jos pe scară este atât de chinuitoare pentru dânsa.

— Ea-i citește în ochi orice dorință, a consimțit doamna Jones, amestecându-și zahărul în ceașcă.

— E rău să fii atât de bolnav ca el.

— Nu este atât de bolnav, o contrazise doamna Jones. Îi place pur și simplu să stea în pat, să tot sune și să poruncească să fie mereu servit. Dar dacă el vrea, poate foarte bine să se ridice și să alerge încolo și încă. L-am văzut chiar și în sat, plimbându-se, când doamna Abernethie era plecata. Merge atât de vioi ca oricare altul. De ceea ce are el nevoie cu adevărat, ca tutun sau o marcă poștală, își aduce singur. Și de aceea am refuzat, când el a vrut să rămân aici peste noapte, când ea nu s-a întors la timp de la înmormântare. „Îmi pare rău, sir, am spus, dar trebuie să am grijă de soțul meu. Dimineața pot să vin, dar trebuie să fiu acasă când se întoarce de la muncă.” Și am refuzat. Asta poate să-i prindă bine, m-am gândit că trebuie și el odată să se îngrijească singur. Atunci poate și el să vadă de câtă muncă este nevoie pentru orice. Și am rămas tare pe poziție. Toate mârâiturile nu i-au fost de nici un folos.

Doamna Jones a respirat adânc și sorbi o lungă și binefăcătoare înghițitură din ceaiul de culoare închisă.

— Voi deretica în bucătărie așa cum trebuie și apoi plec. Cartofii sunt curățați - se află lângă chiuvetă.

Deși cam afectată de tonul lipsit de jenă al doamnei Jones, Anne era totuși bucuroasă că atât de mulți cartofi așteptau deja curățați. Înainte ca ea să poată răspunde ceva, a sunat telefonul și a alergat pentru a ridica receptorul.

Maude Abernethie apăru în capul scărilor. Anne o anunță:

— Doamna Helen Abernethie este la telefon.

— Spuneți-i, vă rog, că vin imediat.

Maude coborî încet, șchiopătând, scările, cu dureri vizibile.

Anne îi spuse încet:

— Îmi pare atât de rău că trebuie să coborâți, doamnă Abernethie.

Domnul Abernethie a terminat micul dejun? Mă duc să iau tava. Îi întinse receptorul.

Bolnavul o primi pe Anne cu o privire supărată și întrebă iritat, când ea luă tava:

— Cine este la telefon?

— Doamna Helen Abernethie.

— Oh! Iar vor sta la taifas mai bine de o oră. Femeile pierd la telefon orice simț al timpului. Nu se gândesc niciodată cât costă asta.

Anne interveni cu remarca judicioasă că doar doamna Helen ar trebui să plătească convorbirea.

El mârâi:

— Trageți, vă rog, draperia. Nu, nu pe aceea. Nu vreau să-mi bată lumina direct în ochi... Așa este mai bine. Chiar dacă sunt bolnav, nu trebuie să stau, în definitiv, toată ziua în întuneric. Și aduceți-mi din bibliotecă cartea... Și acum ce mai este? De ce alergați așa?

— Sună cineva la intrare, domnule Abernethie.

— N-am auzit nimic. Dar îngrijitoarea este jos, nu? Ea trebuie să deschidă.

— Desigur, domnule Abernethie. Ce carte doriți?

Bolnavul închise ochii.

— Nu mai pot să-mi aduc aminte, mi-ați risipit gândurile. Acum plecați!

Anne luă tava și ieși grăbită, se duse la bucătărie și apoi alergă la ușa de la intrare. Maude vorbea încă la telefon. Anne reveni imediat și spuse încet:

— Iertați-mă, vă rog, că vă întrerup. Afară este o călugăriță care susține că strânge donații pentru „Fundatia Sf. Maria Magdalena”, spuse ea. Are o listă. Cei mai mulți oameni par să fi dat doi până la cinci șilingi.

Maude spuse încet:

— O clipă, Helen, și-i răspunde pe un ton sever: Nu da nimic. Aici avem propriile noastre așezăminte filantropice.

Anne ieși grăbită; ea îi făcuse lui Maude o impresie bizară, tulburătoare.

Maude termină convorbirea după câteva minute cu următoarele cuvinte: „Voi vorbi cu Timothy despre aceasta.” După care puse receptorul

jos, o privi pe Anne, care stătea ca împietrită în ușa salonului și tresări când Maude o întrebă:

— Dar ce s-a întâmplat? Vă lipsește ceva, domnișoară Gilchrist?

— O, nu, doamnă Abernethie. Doar mă gândesc la ceva. O mare prostie din partea mea, când sunt atâtea de făcut.

Anne se consacră din nou treburilor casnice cu o hărnicie de albină și Maude urcă cu mare greutate scările către camera soțului ei.

— Helen a fost la telefon. Se pare că vila a fost vândută acum... Unei organizații internaționale de ajutorare a refugiaților.

Ea nu mai adăugă nimic, în timp ce Timothy își manifesta nemulțumirea cu expresii tari, că locuința în care se născuse și crescuse urma să fie năpădită de o adunătură de refugiați.

— Nu mai există nici o bună-cuviință în țara noastră! Vechea mea casă părintească! Nici nu pot să mă gândesc la așa ceva!

Maude a relatat în continuare:

— Helen bănuiește starea ta actuală și propune ca noi să mai mergem o dată acolo. Ea își face griji pentru sănătatea ta. Se teme că vopsitul locuinței te-a afectat mult și se gândește că poate ar fi mult mai bine pentru tine să mergi la Enderby, decât să tragi la un hotel. Personalul vilei este încă acolo, așa că ai putea avea tot confortul cu care te-ai obișnuit.

Timothy care tocmai deschisese gura să dea o replică, tăcu. Avu dintr-o dată o privire șireată și dădu aprobator din cap.

— Foarte prevenitoare, Helen, spuse el, foarte prevenitoare. Trebuie să mă odihnesc. Nici o îndoială că aceste vopsele mă otrăvesc... Toate vopselele conțin arsenic, din câte știu. Cred că am auzit asta cândva. Pe de altă parte, s-ar putea ca această călătorie să mă obosească. E greu de hotărât ce este cel mai bine.

— Poate că ar fi mai bine să mergi la un hotel, dragule, răspunse Maude. Un hotel bun, ce-i drept, este foarte scump, dar dacă este vorba de sănătatea ta...

El o întrerupse:

— Aș vrea, aș putea să-ți spun limpede, Maude, că noi „nu suntem milionari”. De ce ar trebui să mergem la un hotel, când Helen ne propune binevoitoare să tragem la Enderby? Nu că ea ar avea căderea să ne propună vila de la Enderby, în fond nu-i aparține. Nu mă pricep la tertipurile avocățesti, dar bănuiesc că vila ne aparține, este a tuturor, până când este vândută și împărțită suma obținută. Refugiați străini! Bunicul s-ar răsuci în mormânt! Da, oftă el, aș vrea tare mult să mai văd odată vechea casă înainte de a muri.

Maude scoase cu multă amabilitate ultimul ei atu:

— Și domnul Entwhistle a propus ca toți membrii familiei să mai caute, înainte de licitație, mobile, porțelanuri, sau ce vor ei.

Timothy se ridică brusc în capul oaselor.

— Bineînțeles că trebuie să mergem acolo. Trebuie să se stabilească exact ce să aleagă fiecare. Acești bărbați care s-au căsătorit cu fetele... Din tot ce-am auzit despre ei, n-am încredere în niciunul. S-ar putea să se trișeze

acolo. Helen este mult prea îngăduitoare. În calitate de cap de familie, este de datoria mea să fiu prezent.

Se sculă și începu să se plimbe prin cameră cu pași energici, viguroși:

— Da, o idee excelentă! Scrie-i Helenei că sosim. Înainte de toate, mă gândesc la tine, copila mea. Va fi o salvare agreabilă pentru tine și poți să te refaci. Tu ai avut, în ultimul timp, multe, prea multe de făcut. Vopsitorii pot să-și vadă de treabă, în timp ce noi suntem plecați și această persoană, această Gillespie, trebuie să rămână aici și să aibă grijă de casă.

— Gilchrist, îl corectă Maude.

Timothy dădu plictisit din mână și spuse:

— Este totuna cum o cheamă.

Anne Gilchrist a strigat îngrozită:

— Nu, asta nu pot!

Maude o privi uimită. Tremurând toată, Anne i-a explicat:

— Este stupid din partea mea, știu... Dar nu pot, pur și simplu, să rămân singură în casă. N-ar putea să doarmă și altcineva aici? Nu rămân singură în casă!

Ea o privea implorator pe Maude, care dădu din cap, căci știa că nici o femeie din sat n-ar fi rămas acolo peste noapte.

Anne se văita întruna disperată:

— Desigur, credeți că sunt isterică și nici eu nu mi-aș fi închipuit că mă voi comporta așa. N-am făcut niciodată o criză de nervi, dar acum este cu totul altceva. Doar la gândul că trebuie să rămân singură în casă mă trec fiorii.

— Vă înțeleg, îi replică Maude, încercând s-o liniștească, după toate prin câte ați trecut acolo, la Lytchett St. Mary.

— Așa o fi... Nu este logic, știu. Și, în primul rând, nici n-am avut această stare. Nu mă deranja cu nimic să rămân singură în căsuța doamnei Lansquenet, după ce... S-a comis crima. Asta a venit treptat. Veți găsi că este ridicol, doamnă Abernethie, dar, abia de când mă aflu aici, am această senzație, am această teamă, vreau să spun. Nu mi-e frică de ceva anume, pur și simplu am o teamă. Este o prostie și din cauza asta mi-e rușine. Mi-e frică tot timpul că se va întâmpla ceva îngrozitor... Chiar această călugăriță mi-a inspirat teamă. Oh, Doamne, sunt într-o stare atât de jalnică...

— Poate să fie doar șocul așa-numit tardiv, spuse Maude, vădit interesată.

— Poate! Nu știu. Este extrem de penibil pentru mine să par nerecunoscătoare, după ce ați fost atât de bună față de mine...

Maude o liniști:

— Desigur că vom găsi noi o soluție.

George Crossfield se opri o clipă nehotărât, când zări pe cealaltă parte a străzii o femeie; el îi vedea doar spatele, care tocmai dispărea pe ușa unui magazin cu două vitrine. Apoi dădu din cap gânditor și traversă.

Magazinul cu pricina era dezafectat, dincolo de vitrine se zărea un spațiu pustiu, dezolant. George bătu precipitat la ușa care tocmai se

închisese. Un tânăr cu ochelari și cu o față inexpresivă deschise și-l aținti cu privirea.

— Scuzați-mă, vă rog, spuse George, dar cred că verișoara mea tocmai a intrat aici.

Tânărul se dădu un pas înapoi și George strigă:

— Bună ziua, Susan.

Susan care stătea pe o cutie și mânua o riglă de măsurat, se întoarse surprinsă:

— Hallo, George, cum de-ai ajuns aici?

— Ți-am văzut doar spatele, dar am fost sigur că tu ești.

— Cât de inteligent din partea ta! Probabil că tocmai un spate are caracteristicile lui deosebite.

— Chiar mai mult decât un chip, se declară el de acord. Se poate lipi o barbă și obrajii pot fi bombați, părul vopsit, dar să eviți să întorci spatele.

— Am să-mi aduc aminte. Poți ține minte, doi metri patruzeci și unu, până notez?

— Firește. Ce este asta? Un raft de cărți?

— Nu, sunt dimensiunile camerei... Doi metri cincizeci și șapte înălțime... Un metru douăzeci și șapte lățime...

Tânărul cu ochelari, care se lăsa de pe un picior pe altul, tuși și spuse sfios:

— Vă rog să mă scuzați, doamnă Banks, dar dacă doriți să stați mai mult aici...

— Da, vreau, răspuse ea. Lăsați-mi cheia acolo, închid eu și o dau la birou, când termin. E bine?

— Da, mulțumesc, doamnă Banks. În această dimineață noi nu suntem prea mulți, altfel eu aș...

Susan îl scuti de alte scuze și el părăsi magazinul.

— Sunt bucuroasă că am scăpat de el, exclamă ea. Asemenea oameni sunt o calamitate. Vorbesc fără încetare tocmai când vrei să calculezi ceva...

— Hm, spuse George, crimă într-un magazin pustiu. Cât de palpitant ar fi pentru trecători să vadă dincolo de vitrină cadavrul unei femei frumoase. Se vor holba ca peștișorii aurii.

— Ce motiv ar trebui să ai ca să mă ucizi, George?

— Păi, aș primi a patra parte din moștenirea ta. Când nu mai ai bani, ar fi suficient un asemenea motiv.

Susan își întrerupse lucrul și-l privi cu atenție; ochii ei erau dilatați.

— Tu arăți schimbat, George. Într-adevăr, este... Uimitor.

— Schimbat? Cum așa?

Ea se așeză pe o ladă și-și aprinse o țigară.

— Ai avut nevoie atât de urgent de partea ta de moștenire din averea unchiului Richard, George?

— Nici un om nu va susține în zilele noastre că n-ar avea nevoie de bani, răspuse el glacial.

— Ai fost într-o mare încurcătură, nu-i așa?

— Ce-ți pasă?

- Doar mă interesez.
- Vrei să faci un magazin aici? Întrebă el.
- Cumpăr toată casa.
- Plăcut să ai atâția bani, nu-i așa, Susan?

În ciuda tonului său malițios, ea a ripostat, respirând adânc:

— Trebuie să recunosc deschis, eu găsesc că e minunat. Rugile mele au fost auzite.

- Rugăciuni ca să moară rudele bătrâne?
Susan nu-i acordă nici o atenție.

— Această casă este de-a dreptul ideală pentru noi. La primul etaj voi amenaja o locuință ca-n povești.

- Și ce vrei să faci aici, jos? Haute couture?

— Nu, un salon de cosmetică. Preparate din plante, creme de față.

- Tot tacâmul!

— Chiar și asta face parte din afacere. Și se face plătind. Doar trebuie să dai afacerii o notă personală!

George își examinează verișoara. Îi admiră trăsăturile ei cam neregulate, gura frumos arcuită, culorile de o mare prospețime. Dar mai presus de orice, o față neobișnuită, o față plină de viață, energică. Susan va avea sigur succes!

— Da, spuse el, cred că tu ai calitățile necesare. Ai avut în gând așa ceva mai demult?

- De peste un an.

— De ce nu i-ai spus bunului și bătrânului nostru unchi? Poate că el te-ar fi finanțat?

- I-am făcut propunerea.

— Și n-a mușcat? Asta mă miră. Ar fi trebuit să observe că tu ești din același aluat ca și el.

George văzu cu ochii minții apărând imaginea unui alt bărbat, un bărbat tânăr, subțire, nervos, cu o privire neîncrezătoare - soțul Susanei.

— Și ce va face Greg al tău în această situație? Întrebă el. Vrea să renunțe la spițerie?

— Firește. În partea din spate vom construi un laborator. Vom face propriile noastre preparate cosmetice.

George își reprimă un rânjă. Ar fi spus cu plăcere: „Deci copilașul va avea o jucărie”, dar își înghiți remarca. El nu și-a înnăbușit aceste vorbe din considerente legate de rudenie, ci pentru că avea senzația că dragostea manifestată de Susan față de soțul ei trebuia tratată cu băgare de seamă. Sigur, erau de temut izbucniri primejdioase. Acest Gregory îi stârnise mereu uimirea. Un tip ciudat, atât de insignifiant - și totuși în spatele lui trebuia să se ascundă ceva... O privi pe Susan, care zâmbea liniștită.

— Tu ești o Abernethie autentică, spuse el, singura din familie. Pentru unchiul Richard a fost sigur o mare decepție că ești femeie. Mă prind că ai fi moștenit totul, dacă ai fost un tânăr.

Susan îi spuse încet:

— Da, cred și eu – desigur, dar acum totul este în cea mai bună ordine, totul s-a brodit așa cum am vrut.

Aceste cuvinte au trezit în George o senzație de stânjeneală. Nu-i plăceau femeile la care iscusința era însoțită de un așa sânge rece. Schimbând subiectul discuției, o întrebă:

— Te-a invitat Helen la Enderby la acest sfârșit de săptămână?

— Da, se pare că toată familia vrea să se adune.

George râse sarcastic:

— Poate pentru că unul ar putea să aleagă o piesă de mobilier mai prețioasă decât celălalt?

Și Susan a râs:

— Ah, cred că se va evalua totul exact. Aș dori cu multă plăcere câteva amintiri de la întemeietorul averii noastre. În plus, ar fi amuzant să avem în locuință niște obiecte de lux autentice din epoca victoriană. Acolo era, de pildă, în salon, o masă verde de malachit. În jurul acesteia s-ar putea desfășura o simfonie de culori. Vii și tu acolo?

— Firește, doar pentru a fi atent ca totul să se facă corect. Poate că Rosamund ar dori să aibă masa ta verde de malachit pentru un decor pe scenă.

Susan nu a râs, ci s-a încruntat.

— Ai văzut-o pe Rosamund în ultima vreme?

— De când ne-am întors toți împreună de la înmormântare, într-un compartiment de clasa a III-a, n-am mai văzut-o pe frumoasa verișoară.

— Eu am fost împreună cu ea o dată sau de două ori... Mi s-a părut cam ciudată.

— Poate că era copleșită de gândul de a avea bani suficienți pentru un spectacol înfiorător, în care Michael al ei să devină ridicol.

— Michael, oricum, este un actor bun care captivează oamenii. Spre deosebire de Rosamund, care este frumoasă, dar fără speranță de a avea talent.

— Sărmana, frumoasa, netaalentata Rosamund!

— Și nici nu este atât de naivă, cum s-ar putea crede. Spune câteodată lucruri care sunt surprinzător de profunde și de care n-ai crede-o în stare. Într-adevăr, este o enigmă.

— Așa, ca și răposata noastră mătușă, Cora...

— Da...

Pe amândoi îi cuprinse deodată un sentiment neplăcut, provocat de amintirea Corei Lansquenet. Apoi George spuse cu o indiferență prost disimulată:

— Pentru că tocmai vorbeam de Cora, ce-o mai fi cu menajera ei? Cred că ar trebui să se facă ceva pentru ea.

— Să se facă ceva pentru ea? Ce vrei să spui cu asta?

— După părerea mea, este de datoria familiei. Cora a fost, totuși, mătușa noastră și m-am gândit că această femeie își va găsi foarte greu o altă slujbă.

— Te-ai gândit la asta? Ce drăguț!

— Da, fiecare are grijă de pielea sa. Nu vreau să spun că cei care i-ar da de lucru ar fi cuprinși de teamă că această domnișoară Gilchrist s-ar năpusti asupra lor cu un topor – dar, în fond, fiecare va face o legătură între ea și această poveste feroasă. Oamenii sunt acum cam superstițioși.

— Ce curios, George, că tu ți-ai făcut probleme din această pricină?

— Curios? Ce este curios în asta? Consider că ar trebui să facem ceva pentru ea, să-i dăm o mică rentă sau așa ceva, pentru a o ține pe linia de plutire. N-ar trebui s-o pierdem cu totul din vedere.

— Atunci nu-i nevoie să-ți mai faci griji, răspunse Susan; vocea ei suna sec. M-am îngrijit deja de ea, este în serviciu la Timothy și Maude.

George îi aruncă o privire uimită.

— Dar este... Este înțelept, Susan?

— A fost lucrul cel mai bun care mi-a venit în minte pe moment.

O privi pătrunzător.

— Oare ești foarte sigură de ceea ce spui, Susan? Știi tu ce faci și nu ai nici o... Muștrare de cuget?

Ea răspunse superficial:

— Este o pierdere de timp pentru așa ceva.

Capitolul VI.

Vizită la Enderby.

Michael puse scrisoarea pe masă și întrebă:

— Ce trebuie să facem?

— Să mergem acolo. Nu ești de părere? Răspunse Rosamund.

El dădu replica gânditor:

— Da, bine. Aș vrea mai ales să fac câteva schițe la Enderby – mai ales în salon; căminul, de pildă și acea sofa arcuită. Ele ar fi tocmai bune pentru „Progresele Înălțimii Sale” – în caz că o punem din nou în scenă.

Se ridică și se uită la ceas.

— Acum trebuie să plec, trebuie să fiu la Casa Rozelor. Voi întârzia, mănânc cu Oscar la cină.

— Dragul de Oscar. El se va bucura să te revadă după atâta timp.

Salută-l din partea mea.

Michael o privi cu asprime.

— Ce înseamnă asta – după atâta timp? Sună ca și cum nu l-aș mai fi văzut de luni de zile.

— Și nu este așa? Murmură Rosamund.

— Nu. Am luat prânzul abia acum o săptămână.

— Ce curios, el trebuie să fi uitat asta de tot. Ieri a dat telefon și a spus că nu te-ar mai fi văzut de la premiera cu „Tilly”.

— Bătrânul imbecil nu mai este în toate mințile, a răspuns Michael râzând.

Rosamund se uită la el ironică, cu ochii măriți.

— Probabil că mă crezi tare proastă, Mick?

— Dar, dragă, sigur că nu.

— Ba da. Știu că tu nu te-ai întâlnit recent cu Oscar. Știu de asemenea, cu cine ai fost. E o prostie din partea ta să mă minți în halul ăsta.

— Dar, Rosamund... Strigă el înfuriat, însă se opri, când soția sa îi spuse cu blândețe:

— Deci noi vrem să prezentăm această piesă, nu-i așa?

— Vrem? Este rolul vieții mele.

— Da, asta cred și eu, este un rol minunat pentru tine. Dar nu ne este permis a accepta prea multe riscuri.

El o privi foarte concentrat și spuse încet:

— Sunt banii tăi, știi. Dacă tu nu vrei să riști...

— Sunt banii noștri, dragule! Îl corectă Rosamund. Și asta este, după câte se pare, destul de important.

— Ascultă, dragă. Rolul lui Eileen ți se potrivește de minune.

Ea zâmbi.

— Nu vreau să-l interpretez.

— Draga mea copilă! Michael era consternat. Ce se întâmplă cu tine?

— Nimic.

— Ba da. Te-ai schimbat de la un timp - ești cam deprimată, nervoasă.

Ce se întâmplă?

— Nimic. Doresc doar să te sfătuiesc insistent... Să fii prudent, Mick. Tu îți închipui totdeauna că poți să izbutești mereu și că oricine crede ce spui. A fost o prostie din partea ta să susții adineauri că ai fi fost împreună cu Oscar.

Michael se înroși fără să vrea.

— Și tu? Ai spus că ai fi făcut târguieli împreună cu Jane. Și nu este așa. Jane este în America... de câteva săptămâni.

— Da, asta a fost o prostie de-a mea, recunosc eu ea. Am făcut doar o plimbare - în Regent 's Park.

— În Regent's Park? Dar nu te-ai plimbat niciodată în viața ta în Regent's Park. Ce înseamnă asta? Ai un prieten? Poți să spui ce vrei, Rosamund, dar în ultima vreme te-ai schimbat. De ce?

— M-am gândit la multe. Ce trebuie să facem noi - totuși situația noastră s-a schimbat complet. Trebuie să chibzuim și să făurim planuri. N-am scăpat încă de greu, suntem abia la început...

— Rosamund...

Rosamund stătea acolo ca dusă pe gânduri; cu ochii larg deschiși, cu privirea ațintită asupra lui, dar părea că nici nu-l vede. Abia când o strigă pe nume a treia oară, ea tresări ușor și se trezi din reverie.

— M-am gândit, șopti ea, dacă trebuie să mă duc la acea locuință - la Lytchett St. Mary, pentru a vorbi cu această domnișoară - dar cum o cheamă?

— Cu menajera mătușii Cora.

— Dar de ce?

— Totuși ea va pleca în curând la rude, sau își va lua o nouă slujbă și sunt de părere că n-ar trebui s-o lăsăm să plece mai înainte de a-i pune câteva întrebări.

— Ce întrebări?

— Cine a omorât-o pe mătușa Cora?

Michael se holbă la ea năucit.

— Tu crezi că ea știe?

— Presupun, totuși a fost în casă, răspuse ea.
— Păi, atunci ar fi spus poliției.
— Nu cred că ea știe asta sigur, dar, cu certitudine, are unele bănuieli. Înainte de toate, ea ar putea ști ce-a spus unchiul Richard, când a fost acolo.
— Dar ea o fi auzit foarte greu ce-a spus el.
— Nu, dragule. Rosamund vorbea ca și cum voia să explice ceva unui copil neștiutor. Bănuiesc că a ascultat la ușă.
— A tras cu urechea, vrei să spui?
— Presupun mai mult, sunt sigură.
Michael puse o întrebare stupidă:
— Rosamund, cine crezi tu că a ucis-o pe Cora? Și pe bătrânul Richard?
Ea îl privi din nou pătrunzător.
— Dragule - nu fii atât de naiv - tu știi asta la fel de bine ca și mine. Dar este mult, mult mai bine să nu mai vorbim de asta. Așa că renunțăm la discuție.

Hercule Poirot stătea în bibliotecă, lângă cămin și-i privea pe cei de față. El dorise ca toți să vină aici și așa s-a întâmplat. Dar acum se întreba cum ar trebui să procedeze cu ei.

Oftând, își bău cafeaua. Pentru el nu exista nici o cale directă către adevăr. Știa că poate folosi doar o metodă complicată, dar mai sigură. Va trebui să aibă discuții, multe discuții. Și, în cele din urmă, printr-o minciună sau printr-un adevăr, ei se vor da de gol. Helen a făcut prezentările și el a trebuit să înfrunte nemulțumirea generală pe care o stârnise prezența sa - prezența unui intrus și pe deasupra a unui străin - la acest consiliu de familie. Cu dibăcie, el făcu posibilă situația de a avea cu fiecare în parte o discuție tête-à-tête pe terasă, pentru a face constatări și a trage concluzii. A fost o surpriză pentru el s-o găsească aici pe Anne Gilchrist, a conversat cu ea despre strălucirea dispărută a ceainăriei pe care o avusese și despre prepararea corectă a brișelor și a eclerurilor de ciocolată. A mers cu ea până și în grădină, pentru a discuta despre folosirea diferitelor plante.

Apoi a ascultat cel puțin o oră văicăreala lui Timothy despre starea sănătății lui și reproșurile în legătură cu „duhoarea” provocată de vopsirea locuinței.

Culori? Pictură? Poirot se încruntă. Cineva spusese, totuși, ceva despre pictură - a fost domnul Entwhistle?

S-au spus mai multe despre pictură. Despre Pierre Lansquenet ca pictor. Despre tablourile Corei, admirate de domnișoara Gilchrist și desconsiderate de Susan. „Întocmai ca în cărțile poștale”, spuse ea. „Sunt sigură că ea a copiat pur și simplu cărți poștale ilustrate.”

Anne Gilchrist a protestat și a răspuns pe un ton tăios că scumpa doamnă Lansquenet a pictat întotdeauna după natură.

— Nu-i adevărat, Cora a trișat, îi spuse Susan lui Poirot, după ce Anne ieșise din cameră.

— De unde știți asta? Poirot se uită la bărbia ei energică. „Ea va fi întotdeauna sigură de situația ei” se gândea el, „dar poate că într-o zi va fi prea sigură...”

Susan a continuat:

— Ascultați, dar să nu-i spuneți acestei Gilchrist. Unul dintre peisajele ei redă portul Polflexan – golful, farul și cheiul – tabloul obișnuit pe care-l pictează toți amatorii. Dar cheiul a fost distrus complet de bombardament în timpul războiului și fiindcă mătușa Cora a făcut schițe abia acum doi ani, ea nu putea să le facă după natură. Cărțile poștale ilustrate, care se vând acolo, au și acum imaginea cu cheiul, cum era înainte de război. Am găsit o asemenea carte poștală în dormitorul ei, în comodă. Este foarte amuzant când se descoperă tertipurile scumpilor tăi semenii.

— Da, într-adevăr, este amuzant. El chibzui și se hotărî s-o încolțească. Dumneavoastră nu vă amintiți de mine, madame, încep eu, dar eu nu v-am uitat. Noi nu ne vedem pentru prima oară!

Ea îl privi uimită și Poirot a dat din cap spre ea binevoitor.

— Da, da, așa este. Eram într-un automobil, bine deghizat. Dumneavoastră vorbeați cu mecanicul de la un alt garaj. N-ați luat act de prezența mea – ceea ce este explicabil. Deci, eu eram într-un automobil – un străin mai în vârstă, deghizat. Dar v-am observat, căci sunteți tânără și drăguță, o apariție reconfortantă, și stăteați în soare. Când am sosit aici și v-am văzut, m-am gândit: „Tiens! Ce întâmplare!”

— Într-un garaj? Unde? Când?

— Nu de mult, poate acum o săptămână. Pe moment nu pot să-mi aduc aminte unde era, am cutreierat atât de mult prin țară, minți el; avea în minte imaginea clară a garajului de la „King's Arms”.

— Pentru a căuta o casă potrivită pentru refugiați?

— Da. Pentru aceasta trebuie să ai atâtea în vedere: preț, regiune, posibilități de extindere și așa mai departe.

Apoi schimbă subiectul discuției și a acceptat ca Susan să-i dezvăluie planurile de viitor. Ea făcu aceasta atât de amănunțit, încât destăinui, fără să vrea, multe lucruri legate de persoana sa.

— Ce noroc, spuse el, că nu trebuie să vă impuneți nici o restricție, cum fac atâția oameni loviți de sărăcie. Fără capital nu se ajunge departe în ziua de azi. Să ai idei creatoare și să nu poți să le realizezi din lipsă de mijloace – asta poate fi aproape insuportabil.

— Eu n-aș suporta. Dar aș fi făcut rost de bani – și oricine mi-ar fi împrumutat. Trebuie folosită orice ocazie! Ea răsuflă adânc: Asta trebuie să se facă!

Poirot, care privise dincolo de ea, spuse bine dispus:

— Oh, iată că vine soțul dumneavoastră, el poate să ia parte la mica noastră discuție – tocmai vorbeam despre ocazii, domnule Banks. Ocaziile de aur – care trebuie prinse cu amândouă mâinile. Cât de departe se poate merge cu conștiința curată? Ce părere aveți?

Dar nu-i era dat să afle părerea lui Gregory Banks despre ocazii sau despre altceva. El se văzu pus în imposibilitatea de-a purta vreo discuție cu Gregory Banks. Acesta avea un fel bizar de a se eschiva. Ori din propria-i dorință, ori din dorința soției sale, el părea că n-are chef pentru un tête-à-tête sau o conversație liniștită.

Dar Poirot a discutat cu Maude Abernethie – despre vopsele – despre mirosul acestora – despre faptul că era un noroc că Timothy a putut veni la Enderby și ce drăguț a fost din partea lui Helen să o accepte printre invitați și pe Anne Gilchrist.

— Căci ea este, într-adevăr, de mare folos, a explicat Maude. Cred că a fost un dar al providenței, atunci când i-au cedat nervii și n-a vrut să rămână singură în locuința noastră, chiar dacă trebuie să mărturisesc că asta m-a supărat puțin la început.

— Și-a ieșit din fire? Întrebă Poirot interesat.

A ascultat cu luare-aminte când Maude i-a povestit cum Anne Gilchrist și-a pierdut brusc stăpânirea de sine.

— Îi era teamă, spuneți? Și ea n-a putut spune exact din ce cauză? Asta este interesant, extrem de interesant. S-a întâmplat ceva deosebit în acea zi?

— Nu, după câte știu, nu. Se pare că a fost cuprinsă de această stare doar după ce a plecat din Lytchett St. Mary, așa spunea ea. Cât timp a fost acolo, nici n-ar fi luat seama la așa ceva.

Și pentru că era atât de curajoasă, i s-a trimis o felie de tort de nuntă otrăvit, se gândi Poirot. Că ea a fost cuprinsă de teamă din acel moment, desigur că nici nu era de mirare... Și când s-a stabilit în regiunea liniștită de la Stansfield Grange, teama nici vorbă să dispară, dimpotrivă, s-a accentuat. De ce? Poate că îngrijirea unui ipohondru pretențios, cum era Timothy, ar fi trebuit să alunge teama sau s-o transforme într-o simplă neplăcere.

Dar ceva din casa lui Timothy i-a inspirat teamă. Ce? Oare știa și ea ce?

Când Poirot s-a aflat scurt timp, înainte de cină, singur cu Anne, a adus discuția la această temă, parcă împins de curiozitatea nestăvilită a străinului.

— Este imposibil, înțelegeți, să vorbești despre crimă cu membrii familiei. Totuși mă preocupă și nu e greu de înțeles. O crimă înfiorătoare – o artistă sensibilă să fie ucisă în propria-i căsuță. Groaznic pentru familie. Dar și pentru dumneavoastră, îmi închipui, căci, așa cum mi-a spus doamna Maude Abernethie, ați fost atunci acolo?

— Da, am fost, dar vă rog să mă scuzați, monsieur Pontarlier, n-aș dori să vorbesc despre aceasta.

— Înțeleg, doar înțeleg prea bine!

După ce-a rostit aceste cuvinte, Poirot a așteptat. Așa cum prevăzuse, Anne începu imediat să vorbească. Și abia după ce a relatat foarte amănunțit cum se simțise ea însăși, ce spusese medicul, cât de prietenos a fost domnul Entwistle față de ea, Poirot a trecut, cu prudență, la următorul punct.

— Consider că a fost inteligent și înțelept că n-ați rămas singură în casa doamnei Lansquenet.

— Oh, mi-ar fi fost imposibil, monsieur Pontarlier, n-aș fi suportat.

— Înțeleg. Înțeleg, de asemenea, că n-ați vrut să rămâneți singură nici în casa domnului Timothy Abernethie.

Anne își feri privirea, rușinată.

— Este groaznic de neplăcut pentru mine. Este atât de stupid. Am fost cuprinsă brusc de un fel de panică, nu știu deloc de ce.

— Dar asta este chiar firesc. Tocmai v-ați revenit întrucâtva dintr-o ticăloasă tentativă de a fi ucisă prin otrăvire...

Anne oftă acum și îi explică clar că nu înțelege, pur și simplu. De ce a vrut cineva s-o otrăvească?

— Dar asta este clar, stimate doamnă, pentru că acest răufăcător, acest criminal s-a gândit că dumneavoastră știți ceva ce-ar putea să ducă la arestarea sa de către poliție.

— Dar ce trebuia să știu? Vreun vabagond ordinar sau un individ pe jumătate nebun, periculos, o fi comis crima.

— Dacă a fost un vabagond? Nu cred că este așa...

— Dar monsieur Pontarlier, răspunse Anne, dintr-o dată vizibil neliniștită, așa ceva nu puteți să spuneți, nu cred asta.

— Ce nu credeți?

— Nu pot să cred că nu un - vreau să spun - că nu...

Tăcu încurcată.

— Și totuși, interveni Poirot tăios, credeți!

— Nu, nu cred. Nu cred!

— Credeți! Și de aceea vă e frică, neîncetat, nu-i așa?

— Nu, nu, de când sunt aici nu mai mi-e frică. Aici sunt atât de mulți oameni și domnește o atmosferă atât de fermecătoare, reconfortantă. O, nu, aici mă simt foarte bine.

— Mi se pare, trebuie să-mi scuzați curiozitatea, dar sunt un om bătrân și cam șubred și folosesc mult timp pentru a ajunge la idei vanitoase despre lucrurile care tocmai mă preocupă - deci, mi se pare că vă comportați de parcă la Stansfield Grange o anumită întâmplare, poate vreun amănunt nesemnificativ, a făcut ca teama dumneavoastră să fie și mai mare. Nu puteți să vă amintiți deloc ce a fost?

Anne se gândi o clipă, apoi spuse iute:

— Știți, monsieur Pontarlier, mă tem că ar fi fost o călugăriță.

Înainte ca Poirot să fi putut înțelege corect cuvintele ei, au intrat în cameră Susan împreună cu soțul ei, urmași de Helen.

O călugăriță? Se gândi Poirot. Unde am mai auzit eu ceva despre o călugăriță în această împrejurare?

Familia era foarte drăguță față de monsieur Pontarlier, reprezentantul UNARCO. Și câtă dreptate avusese să se folosească de aceste inițiale. Toți le acceptaseră ca pe o noțiune, dăduseră chiar impresia că ar ști ceva despre aceasta. El devenise oarecum ceva demn de a fi văzut, străin de aceste meleaguri. De fapt, era predominantă părerea că Helen ar fi trebuit să evite să-l aducă în casă, tocmai la sfârșit de săptămână, dar pentru că acum se afla aici, s-a impus acceptarea situației.

Din fericire, acest străin, de statură mică, comic, lăsa impresia că nu știe prea multă engleză. Adesea nu înțelegea ce i se spunea și când discutau între ei, părea că se zbate ca peștele pe uscat.

Mai mult sau mai puțin uitat de toți, Hercule Poirot stătea confortabil într-un fotoliu, își bea încet, savurând, cafeaua și-i observa pe cei prezenți, ca

o pisică ce urmărea zborul încioace și încolo al unui stol de păsări. Pisica încă nu era pregătită pentru salt...

După ce moștenitorii lui Richard Abernethie scotociseră și inspectaseră meticolos casa, timp de douăzeci și patru de ore, fiecare știa cam ce-ar vrea să aibă și era gata să lupte pentru aceasta.

La început discuția s-a învârtit în jurul unui serviciu de desert, din porțelan Spode, pe care tocmai îl folosiseră.

— Eu nu voi mai avea prea mult de trăit, a anunțat Timothy cu o voce slabă, melancolică, Maude și cu mine nu avem copii. Din această pricină de-abia merită să ne mai împovărăm cu lucruri nefolositoare, dar din motive sentimentale aș dori cu multă plăcere să am acest serviciu de desert; îmi aduce aminte de zilele bune de altădată. Aș fi cu totul mulțumit să am pe lângă acesta, poate, și biroul Louis XIV din Budoarul Alb.

— Vii prea târziu, unchiule, spuse George cu o nonșalanță amicală. Azi-dimineață am rugat-o pe Helen să-mi rezerve serviciul.

Timothy se făcu roșu ca racul.

— Ce înseamnă asta? Totuși, până acum, nu s-a stabilit încă nimic. Și ce vrei să faci cu un serviciu de desert? Nici nu ești căsătorit?

— Fac colecție de porțelanuri Spode. Și acesta de aici este un serviciu deosebit de frumos. Dar biroul poți să-l păstrezi, unchiule, nu l-aș lua chiar dacă mi-ar fi dăruit.

Timothy refuză biroul cu un gest disprețuitor.

— Ascultă tinere, totuși nu fii îndărătnic! Sunt mai în vârstă decât tine și unicul frate rămas în viață al lui Richard. Serviciul de desert îmi aparține!

Când George a cedat, în cele din urmă, cu un zâmbet crispat, Timothy era amenințat de un atac de apoplexie.

— Dar nu te enerva, unchiule. Ia serviciul de desert, doar am glumit!

— Strașnică glumă! Credincioasa Maude era indignată. Unchiul tău ar putea face un infarct.

— Nu cred, se opuse George bine dispus. Unchiul Timothy va trăi, probabil, mai mult decât noi toți. I se potrivește proverbul: „Cine tușește mult, trăiește mult!”

Acum Timothy era atât de furios, că rămăsese fără grai.

— Vino, Timothy! Maude s-a ridicat fermă, calmă, era o coloană vibrândă de energie. Ai avut o seară tensionată; trebuie să-ți vezi de sănătate. Nu vreau să mi te îmbolnăvești din nou. Vino sus, ia un calmant și te culci imediat. Deci Helen, Timothy și cu mine vom lua ca amintire de la Richard serviciul de desert și biroul Louis XIV. Sper că nu există nici o obiecție.

Ea îi privi provocator pe cei prezenți. Deoarece niciunul dintre ei n-a intervenit, plecă din cameră, sprijinindu-l pe Timothy, și-i făcu semn Annei, care stătea nehotărâtă în ușă, s-o ajute.

George rupse primul tăcerea după această ieșire din scenă:

— Femme formidable! Asta o caracterizează perfect pe mătușa Maude. Niciodată nu m-aș fi gândit să-i perturb marșul victorios.

Anne reveni vizibil stânjenită și spuse încet:

— Doamna Abernethie este întotdeauna atât de bună. Dar această remarcă n-a fost luată în seamă.

Michael Shane râse deodată și spuse:

— Totul mi se pare o glumă sinistră. De altfel, profit de ocazie pentru a vă atenționa că Rosamund și cu mine vrem masa de malachit din salon.

— Nu, a strigat Susan, pe aceea o vreau eu!

— Poftim bucluc, spuse George și privi spre plafon.

— Nu ne vom certa din această cauză, a explicat Susan, am nevoie de masă pentru salonul meu de cosmetică. Va aduce o notă cromatică plăcută - voi pune pe ea un buchet mare de flori de ceară, va arăta minunat. Pot să fac rost ușor de flori de ceară, dar nu este atât de simplu să intru în posesia unei mese de malachit verde.

— Dar, dragă Susan, interveni Rosamund, tocmai de aceea vrem să avem această masă. Pentru piesa cea nouă. Cum spui tu, o notă cromatică - și este din perioada...

— Te înțeleg, Rosamund, se opuse Susan, fă una care poate să arate exact ca asta de aici, dar pentru salonul meu am nevoie de o masă de malachit autentică...

Anne se simți obligată să intervină împăciuitoare:

— Această casă este atât de plină de lucruri frumoase. Masa verde va arăta minunat oriunde. N-am văzut încă niciodată una asemănătoare, trebuie să fie valoroasă.

— Valoarea va fi scăzută din partea mea de moștenire, firește, a spus Susan.

— Oh, scuzați-mă, vă rog, n-am... N-am vrut să spun asta... se bâlbâi Anne, complet încurcată.

— Achităm valoarea din partea noastră de moștenire, a declarat Michael, și florile de ceară.

— Ele produc o impresie atât de plăcută și locul lor este acolo, pe masă, a remarcat Anne, au un efect, într-adevăr artistic, pur și simplu fermecător.

Nimeni nu luă în seamă banalitățile bine intenționate ale Annei.

Greg a strigat cu vocea sa impunătoare, nervoasă:

— Dar Susan trebuie să aibă această masă!

Toți tresăriră, ca și când s-ar fi auzit o notă falsă.

Helen a schimbat repede subiectul, întorcându-se către oaspetele străin.

— Îmi pare rău, monsieur Pontarlier, că discuția trebuie să fie plictisitoare pentru dumneavoastră.

— Nicidecum, madame. Mă simt onorat că pot să iau parte la viața dumneavoastră de familie. El s-a înclinat. Aș vrea să spun - nu pot să exprim bine ce simt - aș vrea să-mi arăt regretul că această casă trebuie să intre pe mâini străine. Am auzit că ar fi vorba să se deschidă aici o școală. O școală mănăstirească - condusă de călugărițe. Poate că ați prefera asta?

— Ah, ce vă trece prin gând! Interveni George.

— Fundația Sf. Maria Magdalena, a continuat Poirot. Din fericire, noi putem să facem, mulțumită generozității unui donator anonim, o ofertă mai

avantajoasă. Acum se adresă direct Annei: Nu prea le simpatizați pe călugărițe, nu-i așa?

Anne se înroși și tăcu stingherită.

— Nu pot să-mi închipui cum poți ajunge călugăriță, a exclamat Susan.

— Veșmântul vine foarte bine, spuse Rosamund. Vă amintiți piesa „Miracol” de anul trecut? Sonia Wells arăta nespus de frumoasă îmbrăcată în călugăriță.

— Mă surprinde doar, interveni și George, că Atotputernicul a trebuit să pună mare preț pe acest veșmânt medieval. Căci straietele de călugăriță sunt grele, neigienice și nepractice.

— Și toate călugărițele arată aproape la fel, spuse Anne. Este o prostie, dar m-am speriat când deunăzi, la doamna Abernethie, a venit o călugăriță la ușă pentru a colecta donații. Mi se părea că era aceeași care venise în casa sârmanei doamne Lansquenet, din Lytchett St. Mary, în ziua când s-a întrunit comisia de constatare a decesului. Am avut senzația că ea m-ar fi urmărit! Dar, firește, că nu putea fi aceeași călugăriță, pentru că una strângea donații pentru o orgă la biserica St. Barnaba, cred, și aceasta cerea cu totul altceva: era ceva cu copii.

— Dar amândouă arătau la fel? Întrebă Hercule Poirot.

Întrebarea trăda un interes deosebit. Anne se întoarse către el.

— Cred că da, răspunse ea. Aceeași buză de sus – aproape ca și când ea ar fi avut odată mustață. Știți, cred că aceasta m-a neliniștit, pentru că și așa eram cu nervii zdruncinați. M-am gândit la istorisirile din perioada războiului, când erau lansați parașutiști travestiți în călugărițe. Natural că asta a fost o prostie din partea mea. Acum știu.

— A te travesti în călugăriță este o idee excelentă, spuse Susan gânditoare, se pot ascunde atât de bine picioarele.

— În general, cei mai mulți au darul de a-i observa cu atenție pe oameni, interveni în discuție George. De aceea declarațiile martorilor în fața completului de judecată diferă întotdeauna exagerat de mult. De-abia dacă există un observator credibil, dar este greu de găsit.

— De asemenea, este foarte ciudat, a explicat Susan, când te vezi pe ne-așteptate în oglindă și nu știi cine este acolo; fața ți se pare oricum cunoscută. Și spui în sine ta: „Acesta este cineva pe care-l cunosc foarte bine...”. Până când, deodată, îți devine clar că ești tu însuși.

— Și mai dificil ar fi, spuse George, dacă te-ai putea vedea în realitate, ci nu în oglindă.

— Cum așa? Întrebă Rosamund.

— Pentru că nu te vezi niciodată așa cum te văd oamenii de lângă tine, te vezi întotdeauna distorsionat.

— Dar oare în acest caz arăți altfel?

— Și încă cum! Răspunse Susan. Dar asta este clar. Pentru că nici un om nu are fața simetrică. Sprâncenele sunt diferite, gura este într-o parte mai ridicată și nu există nici un nas complet drept. Asta se poate constata cu un creion. Cine are un creion?

S-a adus un creion și ei se amuzau cu acesta, fiecare ridicându-l în dreptul nasului.

Revenise buna dispoziție, toți erau volubili. Doar Helen Abernethie era liniștită, distrată.

Hercule Poirot se sculă oftând și a urat ceremonios gazdei sale noapte bună.

— Mai bine, madame, mă despart de pe acum de dumneavoastră. Trenul meu pleacă mâine dis-de-dimineată, la ora nouă, asta este foarte devreme pentru mine. Așa că aș dori să vă mulțumesc acum pentru amabilitate și ospitalitate. Ziua luării în primire a vilei o stabilim împreună cu minunatul domn Entwhistle. Firește că mă conformez întrutotul dorinței dumneavoastră.

— Poate fi oricând, monsieur Pontarlier, eu... Eu sunt gata cu toate.

— Vă veți întoarce acum în Cipru, la locuința de acolo?

— Da. Un zâmbet ușor înflori pe buzele Helenei.

— Vă bucură acest gând? Întrebă Poirot. Nu vă pare rău?

— Să părăsesc Anglia? Sau casa de aici, vreți să spuneți?

— Am vrut să spun casa de aici.

— Nu, nu. Nu este bine să te atașezi prea mult de trecut. Trebuie odată și odată să-l lași în urma ta.

— Dacă e posibil. Poirot a zâmbit către fețele politicoase din jurul său. Uneori trecutul nu acceptă să fie învăluit de uitare. Îți dă un ghiont și spune: „Încă nu sunt sfârșit.”

Susan a zâmbit sceptică.

— Sunteți de părere, spuse Michael, că refugiații care sosesc aici nu vor fi în stare să uite cu totul suferințele pe care le-au îndurat?

— Nu mă refer la refugiații mei.

— El face aluzie la noi, dragule, spuse Rosamund, vrea să spună că unchiul Richard și mătușa Cora și toporul și toate astea. Ea se întoarse către Poirot. Nu-i așa?

Poirot se uită țintă la ea și o întrebă:

— De ce spuneți asta, madame?

— Pentru că sunteți un detectiv. Asta sunteți, nu-i așa? De aceea vă aflați aici. Această organizație, UNARCO, sau cum vreți s-o numiți, este o evidentă aberație.

Încordarea care domnea acum în încăpere era aproape palpabilă. Poirot o simți, chiar dacă nu-și luă privirea de pe fața drăguță, calmă a Rosamundei. Spuse cu o ușoară plecăciune:

— Aveți o privire foarte perspicace, madame.

— Nicidecum, îl contrazise Rosamund. Mi-ați fost arătat odată, într-un restaurant. Și, brusc, mi-am adus aminte.

Michael spuse cu o voce care-i scăpase de sub control:

— Rosamund, ce înseamnă...?

Acum Poirot își îndreptă privirea către el. Michael era furios. Furios sau îngrijorat? Privirea lui Poirot se roti mai departe în jurul mesei: Susan, de asemenea furioasă, era evident cu ochii în patru; Gregory avea o figură

impenetrabilă; Anne Gilchrist arăta stupid și rămăsese cu gura căscată; George stătea cu privirea la pândă; Helen era nervoasă, deprimată.

Totul era cât se poate de normal în această situație. Poirot ar fi dorit să fi văzut toate aceste chipuri cu o fracțiune de secundă mai înainte, când Rosamund a rostit cuvântul „detectiv”. Căci acum, bineînțeles, nu mai era același lucru...

Dând din umeri, el făcu o reverență. Accentul său sună dintr-o dată mai puțin străin.

— Da, răspunse el, sunt detectiv.

— Cine v-a trimis? Întrebă George răstit.

— Am fost însărcinat să cercetez împrejurările în care a murit domnul Richard Abernethie.

— A murit de moarte bună. Cine a susținut altceva?

— Doamna Cora Lansquenet a spus-o. Și doamna Lansquenet este de asemenea moartă.

— Ea a spus-o aici - în această cameră, a strigat Susan, dar nu m-am gândit că ea într-adevăr...

— Nu te-ai gândit, Susan? George o privi și zâmbi sarcastic. De ce trebuie să ne mai prefacem? Și așa nu va avea nici un efect asupra oaspetelui nostru, monsieur Pontarlier.

— Numele său corect nu este Pontarlier, se făcu auzită Rosamund, se numește Hercules sau așa ceva.

— Hercule Poirot, dacă-mi permiteți, o corectă Poirot, înclinându-se. Se așternu tăcerea.

— Pot să vă întreb la ce concluzii ați ajuns? Întrebă George.

— Dragul meu, el nu ți se va dezvălui, își spuse părerea Rosamund, și dacă-ți va spune ceva, o va ticlui bine.

Ea părea să fie singura dintre cei prezenți care se amuza. Hercule Poirot o privea gânditor...

Helen Abernethie încă nu se culcase. Stătea meditând în fața mesei de toaletă și privea țintă în oglindă, fără a se vedea. A fost silită să-l primească pe Hercule Poirot. La început n-a vrut să știe nimic de asta, dar domnul Entwhistle a perseverat până când ea a fost de acord. Și acum toată povestea a ieșit la iveală. Nimeni n-a mai stăruit ca odihna veșnică a lui Richard Abernethie să nu fie tulburată. Și toți au invocat cele câteva vorbe ale Corei.

După înmormântare - cum arătaseră ei toți? Cum o priviseră ei pe Cora? Cum arătase ea însăși? Ce spusese George despre modul în care se vede fiecare pe sine? Și nu fusese amintit un citat? „Ar trebui să te vezi pe tine însuși, așa cum te văd ceilalți...!”

Ochii ei, care până atunci erau așintiți în oglindă fără a vedea ceva, văzură deodată clar. Se văzu pe sine - dar în realitate nu pe ea însăși, nu așa cum o vedeau ceilalți. Nu, cum o văzuse Cora pe ea în acea zi.

Sprânceana ei dreaptă - nu, era ceva mai sus decât cealaltă. Gura? Nu, gura ei era conturată simetric. Dacă ar sta față-n față cu ea însăși, desigur că

nu ar constata nici o mare diferență față de această imagine din oglindă. Spre deosebire de Cora.

Cora - imaginea îi apărea clar în fața ochilor. Cora, în ziua înmormântării, capul dat într-o parte, punând cunoscuta întrebare, privind-o pe Helen...

Deodată Helen ridică mâinile la frunte și își spuse: „Pur și simplu nu corespunde - imposibil să poată corespunde...

— Alo, aici Entwhistle. Cine este la” telefon? Oh, dumneavoastră, Helen.

— Da, îmi pare teribil de rău că v-am sculat. Dar mi-ați spus că trebuie să vă sun imediat ce-mi aduc aminte de ceea ce mi s-a părut atunci nefiresc - în ziua înmormântării, când Cora a întrebat dacă Richard n-ar fi fost ucis...

— Da, și v-ați adus aminte?

Helen spuse nesigură:

— Da, dar oricum nu se potrivește.

— Lăsați-mă pe mine să decid aceasta. Ați observat ceva deosebit la cineva dintre cei care au fost acolo?

— Da. Pare să fie complet absurd. Cuvintele sunau de parcă ea ar fi vrut să se scuze. Mi-am adus aminte când m-am privit aseară în oglindă. Oh...

Strigătului slab de spaimă îi urmă un sunet în aparat - un sunet nedeslușit, înăbușit, pe care domnul Entwhistle nu putea să și-l explice. El a strigat nerăbdător:

— Alo! Alo! Sunteți încă acolo? Helen...! Sunteți încă acolo...? Helen...!

LIPSĂ DOUĂ PAGINI

— Nu v-a spus despre cine?

— Dacă mi-ar fi spus, poate că de-abia m-aș fi putut abține să nu vă comunic, răspunse domnul Entwhistle cu amărăciune în glas.

— Iartă-mă, te rog, mon ami, aveți dreptate.

— Va trebui să așteptăm până își revine, înainte ca să putem afla despre ce e vorba. Ea nu se află încă la Enderby?

— Nu, am considerat că este mai sigur să fie dusă la spital cu ambulanța; acolo primește o îngrijire excelentă și nimeni, nici un membru al familiei sau altcineva, nu are voie s-o viziteze.

Domnul Entwhistle spuse, răsuflând ușurat:

— Îmi luați o piatră de pe inimă. O apreciez în mod deosebit pe Helen Abernethie, este o femeie cu un caracter remarcabil.

— Și eu sunt de această părere, consimți Poirot. Acum am o rugămintă. Trebuie să întreprindeți o mică călătorie, nu e nevoie să vă faceți griji, nu este departe, doar până la Bury St. Edmunds - ma foi! Ce nume au orașele englezești - acolo închiriați un automobil și mergeți până la Forsdyke House. Acesta este un sanatoriu de boli nervoase. Interesați-vă la medicul-șef, doctor Penrith, de un pacient externat de curând, pe nume Gregory Banks. Aflați de ce a fost în sanatoriu.

— Deci este bolnav psihic?

— Pst! Fiți prudent, mon ami. Luați aminte. Aveți la ora douăsprezece un tren excelent către Bury St. Edmunds. Dacă aflu mai înainte ceva nou, vă telefonez. Ați înțeles? Bien! Și acum - la revedere - pe curând!

Poirot auzi cum se puse receptorul în furcă la celălalt capăt al firului și apoi răsună un al doilea clic ușor - el zâmbi. Cineva, în hol, puse receptorul jos. Ieși. Nu era nimeni. În vârful picioarelor, se strecură până la dulapul de sub scară și privi înăuntru: era gol.

Câteva minute mai târziu, după ce părăsise casa pe ușa din spate, se duse repede la poșta aflată la jumătate de kilometru, unde a comandat o convorbire telefonică interurbană. Curând răspunse domnul Entwhistle.

— Da, aici Poirot. Nu mai contează ce v-am spus mai înainte. C'était une blague! Cineva a ascultat. Acum, mon vieux, vine misiunea adevărată. Trebuie să luați un tren, ce-i drept, dar nu către Bury St. Edmunds, ci aș dori să călătoriți până la locuința lui Timothy Abernethie.

— Dar Timothy și Maude se găsesc la Enderby.

— Tocmai. Acolo nu se află decât îngrijitoarea, doamna Jones, care păzește casa. Aș dori să aduceți ceva de acolo.

— Dragul meu Poirot! Dar nu pot să comit o spargere.

— Nu va arăta a spargere. Îi veți spune doamnei Jones, care este de treabă, că domnul sau doamna Abernethie v-ar fi rugat să luați un anumit obiect și să-l duceți la Londra. Ea nu va avea nimic împotrivă.

Cu o voce chinuită, domnul Entwhistle întrebă:

— Și despre ce fel de obiect este vorba?

Poirot i-a explicat.

— Dar Poirot, realmente, nu înțeleg...

Poirot îl întrerupse pe bătrânul avocat:

— Nu e nevoie să înțelegeți, înțeleg eu.

— Și ce trebuie să fac cu afurisitul ăsta de obiect?

— Îl veți duce la cineva la Londra, în Elm Park Gardens. Luați, vă rog, un creion și notați-vă adresa.

După ce făcu aceasta, domnul Entwhistle spuse:

— Sper că știți ce faceți, Poirot.

Sună sceptic, dar Poirot răspunse sigur pe sine:

— Firește că știu. Curând totul se va lămurii.

Domnul Entwhistle oftă:

— Măcar dacă am bănui ce-a vrut să spună Helen.

— Știu.

— Știți? Dar dragul meu Poirot...

— Acum nu este timp pentru explicații. Dar pot să vă asigur că știu ce-a descoperit ea, când s-a privit în oglindă.

Micul dejun a fost dezagreabil; nu apăruseră nici Rosamund, nici Timothy și ceilalți discutau între ei doar cu jumătate de glas și au mâncat mai puțin decât de obicei.

— Nu înțeleg, spuse Susan, de ce Helen a trebuit să dea telefon în toiul nopții și cu cine a vorbit.

— I-a fost rău, a explicat Maude convinsă.

— Probabil că s-a trezit, s-a simțit bolnavă și a vrut să cheme medicul. Atunci a cuprins-o amețeala și a căzut. Așa trebuie să fi fost.

— Dar ce ghinion, să se lovească cu capul de prag, își spuse părerea Michael Shane. Dacă ar fi căzut alături, pe covorul gros de velur, n-ar fi pățit nimic.

Ușa se deschise și Rosamund își făcu apariția.

— Nu reușesc să găsesc acele flori de ceară, spuse ea încruntată. Care erau pe masa de malachit în ziua înmormântării unchiului Richard. O privi acuzatoare pe Susan. Le-ai luat tu?

— Ce-ți trece prin minte? Cum de ți-a venit această idee, Rosamund...

Se opri o clipă, căci Lanscombe apăruse în ușă pentru a se uita dacă ei terminaseră micul dejun.

— Puteți să strângeți masa, Lanscombe, a strigat George și s-a ridicat. Oare ce-o fi cu amicul nostru străin?

— A cerut în camera sa cafea și pâine prăjită.

— Petit déjeuner pentru UNARCO, spuse Rosamund și-l întrebă pe Lanscombe: Știți unde sunt florile de ceară care au stat întotdeauna pe masa verde din salon?

— Recent doamna Helen le-a scăpat din mână și globul de sticlă s-a spart. A vrut să comande altul, dar cred că n-a reușit s-o facă.

— Și unde sunt florile?

— Probabil în dulap, sub scară. Acolo sunt duse toate lucrurile care trebuie reparate. Să mă uit?

— Mulțumesc, pot s-o fac singură. Vino, dragă Michael, acolo este întuneric și după ceea ce i s-a întâmplat mătușii Helen, nu mai merg singură prin ungherele întunecoase ale casei.

Toți o priviră uimiți.

— Ce vrei să spui cu asta, Rosamund? Întrebă Maude cu vocea ei joasă.

— Dar poate că ea a fost lovită.

Gregory Banks s-a opus vehement.

— Și-a pierdut brusc cunoștința și a căzut.

Rosamund a râs.

— Ți-a spus ea? Dar nu fii stupid, Greg, firește că ea a fost lovită.

George îi spuse dojenitor:

— N-ar trebui să spui așa ceva, Rosamund.

— Prostii, a ripostat Rosamund. Așa trebuie să fi fost. Totul se potrivește. Un detectiv în casă care face investigații. Unchiul Richard a fost otrăvit, Cora a fost ucisă cu un topor, domnișoara Gilchrist a primit prin poștă un tort de nuntă otrăvit și mătușa Helen a fost lovită. Veți vedea că va continua povestea. Noi toți vom fi uciși pe rând și acela, acela care rămâne ultimul, a fost - adică el este asasinul. Dar eu nu voi fi - aceea care să fie ucisă, vreau să spun.

— De ce ar vrea cineva să te ucidă, frumoasă Rosamund, o întrebă George într-o doară.

Rosamund își îndreptă privirea țintă asupra lui.

— Pentru că știu prea multe, firește.

— Dar ce știi tu? Maude Abernethie și Gregory Banks puseseră întrebarea în același timp.

Rosamund zâmbi angelic, dusă pe gânduri.

— V-ar face mare plăcere să aflați, nu-i așa? Întrebă ea cu blândețe. Vino Michael!

La ora unsprezece se prezentară toți, la rugămintea lui Hercule Poirot, în bibliotecă, pentru o discuție. Poirot privi gânditor pe cei prezenți.

— Ieri seară, începu el, doamna Shane v-a dezvăluit că eu sunt detectiv particular. Sperasem, ce-i drept, să-mi fi păstrat incognito-ul mai mult timp, dar nu face nimic, în orice caz, azi, sau cel mai târziu mâine, v-aș fi spus adevărul. Acum, vă rog, să mă ascultați cu atenție.

Tuși ușor și privi în jur, sigur pe sine: Sunt prieten cu domnul Entwhistle de mai mulți ani...

— Aha, deci el se ascunde în spatele acestei povești!

— Dacă vreți s-o luați așa, domnule Crossfield! Cum am spus, domnul Entwhistle și eu suntem prieteni și el m-a însărcinat să clarific împrejurările în care a survenit moartea lui Richard Abernethie.

Făcu o pauză.

Am început asta... Iar urmă o pauză; toți tăceau. Poirot își azvârli capul pe spate. Eh bien, veți auzi cu satisfacție că, în urma investigațiilor, am ajuns la convingerea că domnul Richard Abernethie a avut o moarte naturală. Bănuiala că el ar fi fost ucis este cu totul neîntemeiată. El zâmbi și-și ridică mâinile triumfător. Este o veste bună, nu-i așa?

După felul în care ei o primiseră, desigur că nu era vorba de așa ceva. Toți îl priveau cu atenție și în ochii tuturor, cu excepția unuia dintre auditorii săi, el citea îndoială și neîncredere. Excepția era Timothy Abernethie, care dădea cu putere din cap, aprobator.

— Firește că Richard n-a fost ucis, ripostă el iritat. Sunt bucuros că ați avut atâta minte și ați ajuns la unica concluzie corectă, domnule... Cum vă cheamă? Găsesc că a fost o impertinență din partea lui Entwhistle să vă trimită aici și să spionați. Dacă el crede că poate să împovăreze masa succesorală cu cheltuielile dumneavoastră, atunci s-a înșelat amarnic. O neobrăzare de necrezut! Cum de a ajuns aici? Ce-și închipuie el, de fapt? Când familia este convinsă...

— Asta nu prea a fost o familie, unchiule Timothy, îl întrerupse Rosamund.

— Poftim? Ce înseamnă asta? Timothy își privea nepoata cu indignare.

Izbutni din nou o ceartă în familie, și în timp ce valurile discuției se ridicau, Poirot se furișă afară.

Poirot, care stătea în chioșcul victorian din grădină, își scoase ceasul cel mare din buzunar și-l puse pe masă.

Înainte de a părăsi biblioteca, el anunțase în treacăt că va pleca cu trenul de ora douăsprezece. Deci mai avea o jumătate de oră.

O jumătate de oră în care cineva ar fi putut să ia o hotărâre și să vină la el, poate chiar mai mulți...

Anne Gilchrist a venit prima. Era agitată și atât de descumpănită, că abia mai putea vorbi coerent.

— Oh, monsieur Pontarlier... Celălalt nume îl uit mereu, începu ea. Trebuie să vă spun ceva, chiar dacă nu-mi face plăcere, dar am senzația că trebuie s-o fac. Cred că ceea ce i s-a întâmplat sărmanei doamne Helen azidimineață... Nu pot să-mi închipui că a fost apoplexie, căci tatăl meu a avut apoplexie, și a fost cu totul altfel, mai ales că și medicul a spus că ar fi comoție cerebrală.

S-a oprit o clipă, a respirat adânc și l-a privit implorătoare pe Poirot.

— Doriți să-mi dezvăluiți ceva? Întrebă el prietenos și încurajator.

— Cum v-am spus deja, o fac cu cea mai mare neplăcere - pentru că a fost atât de drăguță cu mine. Ea mi-a făcut rost de slujbă la doamna Abernethie și altele.

— Vreți să spuneți că doamna Banks?

— Da, vedeți... Anne lăsase ochii în jos și-și frământa mâinile, jenată.

Apoi și-a ridicat privirea și a spus, răsuflând din nou adânc: Știți, am ascultat la ușă.

— Ați auzit o convorbire...?

— Nu! Ea a scuturat din cap cu o fermitate eroică. Vreau să vă spun adevărul, am ascultat intenționat la ușă - atunci când domnul Richard Abernethie a vizitat pe doamna Lansquenet. Eram curioasă, știți, pentru că el venise după atâția ani, deodată, cu totul surprinzător. Și am vrut să știu - când ai o viață monotonă și nu prea multe bucurii, te interesezi - înțelegeți - vreau să spun...

— Asta este foarte firesc, a încurajato Poirot.

— Da, era firesc - chiar dacă nu este corect, dar am făcut-o. Și am auzit ce-a spus el. Cam așa ceva: „Cu Timothy nu se poate vorbi. Tot ce nu-i convine, respinge disprețuitor, pur și simplu nu te ascultă. De aceea vreau să-mi ușurez inima fața de tine. Totuși, noi trei suntem singurii care am rămas în viață. Și chiar dacă te prefaci cu plăcere că ești naivă, tu ai bun simț. Așadar, ce-ai fi făcut în locul meu?”

N-am putut să aud exact ce-a răspuns doamna Lansquenet, dar am înțeles cuvântul „poliție”, și după aceea domnul Abernethie a spus foarte tare: „Asta nu pot s-o fac, doar ea este nepoata mea, la urma urmelor.” Și apoi a trebuit să fug la bucătărie, căci ceva dădea în foc și când am venit înapoi, domnul Abernethie spunea: „Chiar dacă voi avea o moarte nefirească, aș vrea să nu fie anunțată poliția, oricum, așa ceva trebuie evitat. Dar tu înțelegeți asta, nu-i așa, draga mea copilă? Dar nu fii tristă. Acum, fiindcă știu, voi lua toate măsurile preventive necesare.” Și apoi el a zis, în continuare, că ar fi făcut un nou testament și ea, doamna Cora, nu mai trebuie să-și mai facă griji.

Anne tăcu o clipă și Poirot mormăia:

— Înțeleg, înțeleg...

— Dar n-am vrut să vorbesc niciodată, de fapt. Nu cred că i-ar fi convenit doamnei Lansquenet. Dar acum, după ce doamna Helen a fost

agresată azi-dimineață și după ce ați declarat că domnul Abernethie ar fi avut o moarte naturală...

Poirot a zâmbit.

— Vă mulțumesc, doamnă Gilchrist, este foarte important că ați vorbit cu mine.

Nu a avut ce face, a trebuit să scape de ea, căci aștepta și alte confesiuni.

Și avusese dreptate. Abia plecase Anne, că Gregory Banks a venit, călcând pe gazon și a dat buzna în chioșc. Era foarte palid, fruntea îi era acoperită cu broboane, ochii săi aveau o sclipire neliniștitoare.

— În sfârșit! A strigat el. Chiar mi-a fost teamă că această persoană neroadă va sta aici o veșnicie. Tot ce-ați spus azi-dimineață este fals. Richard Abernethie a fost ucis - eu l-am ucis!

Hercule Poirot, liniștit și cu sânge rece, îl examina cu privirea de sus până jos pe tânărul agitat.

— Așadar dumneavoastră l-ați ucis? Cum ați făcut-o?

Gregory Banks zâmbi.

— N-a fost greu pentru mine. Probabil că vă puteți închipui. Puteam să-mi procur, fără nici o problemă, cincisprezece până la douăzeci de medicamente adecvate. Cu mult mai dificil a fost folosirea lor corectă, dar, în cele din urmă, am avut o idee genială. Și cea mai bună idee era ca să nu mă aflu nicidecum în preajma sa la momentul respectiv.

— Foarte abil, a spus Poirot.

— Da. Gregory Banks privi în jos cu modestie. Evident că era mulțumit de sine. Da, a fost cu adevărat genial, asta pot s-o spun.

Poirot îl întrebă cu interes:

— De ce l-ați ucis? Pentru banii pe care i-ar fi moștenit soția?

— Nu, nu, la ce vă gândiți! Greg era indignat. Nu sunt lacom după bani, nu m-am căsătorit cu Susan din pricina banilor ei.

— Nu, domnule Banks?

— El n-a crezut asta, se opuse Greg cu amărăciune. Richard Abernethie! El o iubea pe Susan, aștepta multe de la ea, era mândru de ea ca de o adevărată Abernethie! Dar a considerat că s-a căsătorit cu o persoană de condiție inferioară - i se părea că nu sunt destul de bun pentru ea, mă disprețuia, mă trata ca pe un incult - găsea că mă îmbrac execrabil. Era un snob - un snob scârbos! Și de aceea l-am ucis!

— O crimă reușită, l-a felicitat Poirot sec. Dar de ce mărturisiți acum?

— Pentru că ați afirmat că ați descoperit totul. Ați spus că el n-ar fi fost ucis. Și am vrut să vă dovedesc că nu sunteți atât de inteligent, cum credeți - și în afară de asta - în afară de asta...

— Da? Întrebă Poirot. Și în afară de asta?

Deodată Greg se lăsă moale pe bancă, fața-i strălucea, părea a fi în extaz.

— A fost foarte rău, a fost o ticăloșie din partea mea. Trebuie să fiu pedepsit - trebuie să fiu dus înapoi la locul ispășirii. Pentru a mă pocăi! A face penitență! Ispășire!

Poirot îl privi cu atenție câteva clipe, apoi întrebă:

— Probabil că aveți o mare dorință de a fugi de Susan?

Gregory s-a schimbat la față.

— Susan? Susan este minunată - minunată!

— Da, Susan este minunată; dar ea vă este o grea povară. Susan vă iubește cu devotament. Și asta nu este o povară pentru dumneavoastră?

Gregory privea țintă în fața sa. Apoi a spus ca un copil îndărătnic:

— De ce nu mă lasă ea în pace? El se ridică brusc. Iat-o că vine-acolo, pe gazon. Acum plec. Dar spuneți-i ce v-am dezvăluit. Spuneți-i că m-am dus la poliție - pentru a mărturisi.

Susan a intrat cu sufletul la gură.

— Unde este Greg? A fost aici! L-am văzut!

— Da. Poirot făcu o mică pauză, înainte de a continua să vorbească. El mi-a declarat că l-a otrăvit pe Richard Abernethie...

— O absurditate atât de îngrozitoare! Sper că nu-l credeți. El era la multe mile depărtare când unchiul Richard a murit.

— Poate. Unde a fost el când Cora Lansquenet a fost ucisă?

— La Londra. Amândoi am fost acolo.

Poirot clătină din cap.

— Nu puteți să-mi povestiți așa ceva. Dumneavoastră, de pildă, ați fost plecată toată după-amiaza cu automobilul. Știu unde ați fost: la Lytchett St. Mary.

— Nu este adevărat.

El zâmbi.

— Când v-am cunoscut aici, madame, nu vă vedeam, așa cum v-am spus, pentru prima dată. După stabilirea cauzei decesului doamnei Lansquenet, ați fost în apropierea garajului de la hanul „King's Arms”. Acolo ați vorbit cu un mecanic și ați stat lângă un automobil în care se afla un turist străin în vârstă. Nu m-ați observat, dar eu v-am văzut.

— Nu vă înțeleg. Asta a fost totuși în ziua întrunirii comisiei de constatare a decesului.

— Da, dar mai știți ce v-a spus mecanicul? El v-a întrebat dacă sunteți o rudă a celei ucise și dumneavoastră ați răspuns că ați fi nepoata ei.

— Dar asta a fost o pură curiozitate. Toate astea sunt bârfeli!

— Și apoi el a spus: „V-am mai văzut deja odată, dar nu-mi amintesc unde.” Unde vă mai văzuse el deja odată, madame? Asta trebuie să fi fost la Lytchett St. Mary, căci el, oricum, stabilise o legătură între dumneavoastră și mătușa Cora. V-a văzut în apropierea casei mătușii? Și când?

Susan îl fixă cu privirea. Respira mai repede, dar nu lăsa să se vadă nici o emoție.

— Totuși este absurd, monsieur Poirot. V-am spus deja...

— Da, madame, mi-ați spus că Gregory n-ar fi părăsit Londra în acea zi, dar asta nu puteați s-o știți pentru că nu erați acolo. De ce ați fost atunci la Lytchett St. Mary, doamnă Banks?

Susan a respirat adânc.

— Bine, dacă vrei să știi totul: Remarca făcută de Cora după înmormântare mă neliniștise și nu puteam să mi-o scot din minte. Așa că m-am hotărât să mă duc la ea și s-o întreb de ce spusese așa ceva. În jurul orei trei am ajuns la casa ei, am bătut la ușă, am sunat și, fiindcă nu mi-a deschis nimeni, m-am gândit că ea s-o plimba prin împrejurimi sau o fi plecat într-o călătorie și m-am întors direct la Londra. Asta este tot.

Cu o față inexpressivă, Poirot întrebă:

— Cum se face că soțul se acuză de crimă?

— Pentru că lui... Un cuvânt îi stătea pe limbă, dar ea nu-l rosti.

— Ați vrut să spuneți „că-i lipsește o doagă”. Așa se spune la disperare - dar, în acest caz, disperarea este foarte aproape de adevăr. El a fost, înainte de a-l întâlni dumneavoastră, câteva luni, în sanatoriul de boli nervoase Forsdyke House, nu-i așa?

— El n-a fost dus, s-a tratat acolo de bunăvoie.

— Așa este. Nu poate fi considerat de-a dreptul nebun, dar este, să spunem din punct de vedere psihologic, dezechilibrat, are un complex de vinovăție, probabil din copilărie.

Susan l-a aprobat cu ardoare:

— El ar vrea mult să fie ceva mare - nu doar un ajutor de farmacist, căruia să i se comande mereu. Acum totul va fi altfel, va avea laboratorul său, poate să-și prepare rețetele proprii.

— Da, da, îl veți readuce la realitate - pentru că-l iubiți, dar cu toate acestea el va fi ceva ce nu vrea să fie...

— Ce?

— Soțul lui Susan!

— Cât de crud sunteți! Și ce enormități spuneți! Se întoarse furioasă și ieși val-vârtej din chioșc.

Monsieur Poirot zâmbea de unul singur. Totul mergea după dorința sa. Când apăru următorul vizitator, el privea preocupat în jur.

— Trecând pe-aici, am vrut să vă văd și să-mi iau rămas bun, explică Michael Shane într-o doară.

Poirot simți farmecul pe care-l degaja actorul și-l privi câteva clipe în tăcere. El constată că-l cunoștea cel mai puțin pe acest om, dintre cei prezenți în casă, căci Michael Shane întorcea mereu doar acea față pe care voia s-o arate.

— Soția dumneavoastră, începu Poirot, este o personalitate bine conturată. Ea știe ce vrea. El oftă. Și asta o știu atât de puțini oameni.

— Aha! Michael zâmbea. Vă gândiți la masa de malachit?

— Poate. Poirot făcu o pauză și apoi adăugă: Și la ceea ce stătea pe ea.

— Florile de ceară, vrei să spuneți?

— Da, florile de ceară.

Michael își încreți fruntea.

— Nu prea vă înțeleg, monsieur Poirot. Dar cu toate acestea, vă sunt - acum zâmbea din nou - nespus de recunoscător că ne-ați ajutat să ieșim din încurcătură. A fost, eufemistic vorbind, neplăcut să ne gândim că unul dintre

noi l-ar fi ucis pe unchiul Richard. Unchiul cel bun – cred că el nu m-a simpatizat prea mult.

— Poate că nu vă considera statornic în sentimente?

Michael a râs.

— Cât de demodat!

— Dar nu este așa?

— Ce vreți să spuneți?

Poirot își apropie vârful degetelor.

— Au fost făcute diverse investigații, cum știți, mormăi el. De pildă, poliția s-a interesat mai ales de ceea ce au făcut rudele doamnei Lansquenet în ziua morții sale.

— Asta este extrem de neplăcut. Michael o spuse pe un ton șarmant, confidențial, aproape cu regret. Exact în acea zi i-am oferit soției un pretext, că aș lua prânzul cu un oarecare Oscar Lewis. În realitate m-am dus la Sorrel Dainton – o actriță cunoscută. Cu câțva timp în urmă am apărut cu ea pe scenă.

— Da, înțeleg că poate fi neplăcut – și această domnișoară Dainton ar confirma asta?

— Nu cu plăcere, dar pentru că este vorba de o crimă, ea o va face de bună seamă.

— Poate că ar face-o și chiar dacă n-ați fost la ea.

— Ce înseamnă asta? Michael arată deodată ca o furtună amenințătoare. Vreți să spuneți că nu mă credeți?

— Nu e vorba de asta, dacă vă cred sau nu. Nu eu trebuie să mă declar mulțumit cu mărturisirea.

— Atunci cine?

Poirot a zâmbit.

— Inspectorul Morton, care tocmai a apărut pe terasă.

Puțin mai târziu, monsieur Poirot și inspectorul Morton se plimbau împreună de colo până colo pe terasă.

— Am auzit că sunteți aici, monsieur Poirot, a spus inspectorul. Am călătorit împreună cu inspectorul-șef Parwell din Matchfield. Doctorul Larraby i-a telefonat în legătură cu doamna Helen Abernethie și el a venit pentru a face investigații. Medicul este de părere că ceva nu este în regulă.

— Și dumneavoastră, prietene, întrebă Poirot, cum de-ați venit înapoi? Din regiunea natală, Berkshire, până aici este o călătorie lungă.

— Am vrut să pun unele întrebări – și oamenii pe care vreau să-i chestionez par să se fi adunat, practic cu toții aici. Se opri o clipă și apoi întrebă: Ați început ceva?

— Da.

— Și drept urmare, doamna Helen Abernethie a fost lovită...

— Nu trebuie să-mi reproșați asta. Dacă ea ar fi venit la mine – dar n-a făcut-o, ci s-a hotărât să-i dea telefon avocatului ei la Londra.

— Ea era pe punctul să-i comunice ceva important, când – tronc! A putut să-i spună măcar ceva?

— Nu multe. Ajunsesse doar să-i spună că s-a privit în oglindă.

— Da, da, a remarcat inspectorul, tocmai acest obicei îl au femeile în sânge. Îl privi pătrunzător pe Poirot. Și asta v-a spus ceva?

— Da, pot să-mi închipui ce-a vrut ea să-i comunice. Dar..., el se apără de întrebarea inspectorului cu o mișcare a mâinii, aș dori să vă rog, prietene, să-mi lăsați un răgaz de încă câteva ore. Dacă am dreptate, atunci voi putea să vă ofer o dovadă concretă.

— Asta ne-ar face plăcere, răspuse Morton, plin de speranță. De altfel, noi am primit o știre foarte curioasă de la starea unei mănăstiri: două dintre călugărițele ei au făcut colectă. Se pare că ele au ajuns la casa doamnei Lansquenet cu o zi înainte de uciderea ei, dar nimeni n-a deschis, deși au bătut la ușă și au sunat. N-ar fi nimic surprinzător - căci ea era deja plecată, în acea zi, la înmormântarea lui Richard Abernethie, iar această Gilchrist avea ziua ei liberă și se dusesse într-o excursie la Bornemouth. Dar ciudățenia este că aceste călugărițe au susținut că cineva ar fi fost în casă, căci ele au auzit clar suspine și gemete. Și dacă este așa, cine era? Pentru că toată familia era la înmormântare.

Poirot puse o întrebare aparent străină de această discuție:

— Călugărițele care au strâns colectă acolo în regiune și-au mai încercat norocul și în altă zi la casa doamnei Lansquenet?

— Da, cam o săptămână mai târziu, în ziua în care s-a întrunit comisia de constatare a decesului, cred.

— Se potrivește, spuse Hercule Poirot, asta se potrivește excelent. Morton îl privi surprins.

— De ce vă interesați așa deodată de călugărițe?

— Ele m-au silit să le acord atenție, vrând-nevrând. N-o fi scăpat atenției dumneavoastră, domnule inspector, faptul că a doua vizită a acestor călugărițe a avut loc în ziua în care a sosit și tortul de nuntă otrăvit.

— Dar nu cumva vă gândiți - nu, într-adevăr, dar asta este absurd!

— Ideile mele nu sunt absurde, se opuse Poirot cu fermitate. Și acum, mon cher, trebuie să vă las timp interogatoriilor și investigațiilor legate de cazul doamnei Abernethie. Eu sunt nevoit să pornesc în căutarea frumoasei Rosamund.

Poirot o găsi pe Rosamund stând pe o bancă, pe malul unui pârâu, care acolo forma o mică cădere de apă. Dusă pe gânduri, ea avea privirea ațintită asupra apei.

— Sper că nu deranjez o Ofelie, a spus el și s-a așezat pe bancă. Poate că vă pregătiți chiar rolul?

— Am jucat doar odată Shakespeare, a răspuns ea, pe Jessica, în „Neguțătorul din Veneția”. Un rol sărăcăcios. Am crezut că ați plecat, spuse ea cu un reproș discret și se uită la ceas. Deja este trecut de douăsprezece.

— Am pierdut trenul. Știți, madame, ședeam în micul chioșc din grădină și am sperat că poate vă plimbați pe acolo.

Ea îl privi îngândurată.

— A trebuit să mă gândesc la multe, la lucruri importante. Trebuie să iau o decizie.

— Din cauza soțului?

— Da, oarecum. Săracul Michael. El crede că n-aș ști că în ziua aceea a fost cu o femeie.

— În care zi?

— În care a fost ucisă Cora.

— De unde știți asta?

— Am sesizat-o după felul în care a spus că ar merge să mănânce împreună cu Oscar. Asta trebuia să sune ca ceva ocazional, știți, și atunci a mișcat puțin din nas, așa cum face mereu când minte.

— Poate că nu este un soț prea fidel, spuse Poirot prudent.

— Nu.

— V-a fost teamă că s-ar putea să vi-l ia altă femeie?

— Nu, răspunse ea sigură, mai ales acum. Pentru Michael scena este întotdeauna pe primul plan. Și de acum înainte el are toate posibilitățile – chiar poate să scoată propria-i piesă, poate să o regizeze și chiar să joace rolul principal. Nu, nu-mi fac nici un fel de griji din pricina lui Michael, căci doar există banii mei.

Poirot o privi liniștit. Se gândea cât de curios este faptul că ambele nepoate ale lui Richard Abernethie iubeau cu atâta pasiune niște bărbați care nu puteau să le împărtășească dragostea.

— Chestiunea este aceasta, a continuat Rosamund, că trebuie să iau o hotărâre importantă – din cauza viitorului. Michael încă nu știe. Ea zâmbea. A aflat că în ziua cu pricina n-am făcut nici un fel de cumpărături și este teribil de suspicios din cauza plimbării în Regent's Park.

— Cum așa? Întrebă Poirot mirat.

— Am fost acolo după ce-am trecut prin Harley Street. Vroiam doar să meditez în liniște. Dar Michael crede că am avut o întâlnire. Zâmbind satisfăcută, ea a adăugat: Și asta nu-i place deloc.

Poirot s-a uitat la ea câțva timp, în tăcere, și în cele din urmă a spus:

— Cred, madame, că trebuie să cedați masa verde de malachit verișoarei Susan.

Ea îl privi foarte surprinsă.

— De ce trebuie s-o fac, totuși am nevoie de masă.

— Știu, știu. Dumneavoastră vă veți păstra soțul, dar sărmana Susan și-l va pierde.

— Să-l piardă? Vreți să spuneți că Greg pleacă cu alta? Nu l-aș fi crezut capabil de așa ceva, nu arată deloc.

— Un soț poate fi pierdut și altfel, nu doar din cauza infidelității, madame.

— Doar nu credeți... Ea-l străpunse cu privirea, uluită. Doar nu credeți, cumva, că Greg l-a otrăvit pe unchiul Richard, că a ucis-o pe mătușa Cora și aproape că i-a spart capul mătușii Helen? Dar asta este ridicol, aici mă pricep mai bine.

— Atunci cine a făcut-o?

— George firește. George este un individ dubios. Este amestecat în afaceri necurate cu devize – asta o știu de la prietenii din Monte Carlo.

Presupun că a aflat și unchiul Richard și a vrut să-l dezmoștenească. Mulțumită de sine, a mai adăugat: Deja știu de mult că a fost George.

Poirot a deschis telegrama sosită către ora șase seara, fără să mai recurgă la obișnuitele sale gesturi ceremonioase – erau cinci cuvinte și o semnătură. Oftă ușurat, scoase o hârtie de o liră sterlină și o dădu mesagerului, care rămase ca trăsnet.

— Există momente, i-a explicat lui Lanscombe, în care nu trebuie să te uiți la bani.

— Prea bine, sir, a consimțit politicos bătrânul venerabil.

— Unde este inspectorul Morton? A întrebat Poirot.

— Unul din domnii de la poliție – Lanscombe vorbea ușor disprețuitor, sugerând discret că lui i-ar fi imposibil să țină minte așa ceva, precum numele unor polițiști – a plecat. Celălalt se află în bibliotecă, cred.

— Excelent, a spus Poirot, mă duc imediat la el.

A intrat în încăperea destinată bibliotecii și a dat telegrama inspectorului Morton, fără să scoată un cuvânt.

Morton o citi uimit.

— Nu înțeleg nici un cuvânt.

— Acum a sosit momentul când pot să vă explic totul.

Morton zâmbi sarcastic.

— Vorbiți ca o tânără domnișoară dintr-o patetică dramă victoriană. Dar este timpul să spuneți ceva. Confuzia asta mă calcă tot mai mult pe nervi. Acest Banks susține întruna, sus și tare, că l-ar fi otrăvit pe Richard Abernethie și se fălește cu ideea că noi nu vom afla niciodată cum a comis crima. Deci, pentru numele lui Dumnezeu, dați-i drumul!

De această dată, Hercule Poirot i-a adunat pe toți în salonul cel mare; ei îl priveau mai degrabă amuzați decât încordați. Pentru că acum forța publică, poliția, în persoana inspectorului Morton și a inspectorului-șef Parwell, domina evident situația, monsieur Poirot, detectivul particular, devenise pentru cei prezenți aproape o figură dintr-o fițuică umoristică.

Timothy a dat glas acestei păreri generale, când a șoptit soției sale, dar suficient de tare pentru a auzi și cei din jur: Un mic fanfaron ridicol! Entwhistle trebuie să se fi ramolit de-a binelea...

Totul arăta că lui Hercule Poirot îi va fi greu să obțină efectul dorit.

El începu, dându-și importanță:

— Pentru a doua oară pe ziua de azi îmi anunț plecarea. Dimineață am anunțat plecarea cu trenul de douăsprezece, acum vă aduc la cunoștință că m-am hotărât pentru trenul de nouă și jumătate, imediat după cină. Plec, pentru că aici nu-mi mai rămâne nimic de făcut.

— Asta v-aș fi putut spune și eu mai demult, îl ironiză Timothy. Niciodată n-ar fi avut ce să caute aici. A fost o impertinență din partea flăcăului.

Poirot își privi cercetător publicul. El a subliniat dramatic:

— Am venit aici pentru a dezlega o enigmă – acum enigma este rezolvată. Mai întâi aș vrea să-mi amintesc încă o dată diferitele puncte, asupra cărora mi-a atras atenția admirabil domnul Entwhistle.

Cel dintâi: domnul Richard Abernethie a murit subit. Al doilea: După înmormântare, sora sa, Cora Lansquenet, a spus: „Dar el a fost ucis, totuși, nu-i așa? Al treilea: doamna Lansquenet a fost ucisă. Problema se pune dacă există vreo legătură între aceste trei evenimente. Hai să vedem ce s-a întâmplat în continuare: Domnișoara Gilchrist, menajera celei ucise, se îmbolnăvește după ce a mâncat o bucată de tort de nuntă care conținea arsenic. Asta este următoarea verigă din lanț.

V-am declarat, încă de azi-dimineață, că n-am putut găsi nici o dovadă că domnul Abernethie ar fi fost otrăvit. Desigur, trebuie să mai recunosc, n-am putut dovedi ireproșabil că el n-ar fi fost otrăvit. Dar dacă urmărim evenimentele în continuare, explicația va deveni mai ușoară. Fără îndoială că doamna Cora Lansquenet a pus întrebarea senzațională. Și firește că ea a fost ucisă în ziua următoare. Acum, hai să cercetăm al patrulea eveniment. Poștașul susține destul de sigur – dar el nu poate să jure – că n-a adus pachetul cu tortul de nuntă. Dacă asta se confirmă, altcineva trebuie să fi adus pachetul. Nu puteam să excludem o persoană necunoscută, dar trebuie să întrebăm, înainte de toate, pe acele persoane care au fost la fața locului și care au avut posibilitatea să pună pachetul acolo unde a fost găsit. Ar fi următoarele persoane: domnișoara Gilchrist bineînțeles; doamna Susan Banks, care a sosit în casă în ziua în care s-a întrunit comisia amintită; domnul Entwistle – da; trebuie să-l luăm și pe el în considerare, căci a fost de față când Cora a făcut remarcă ei neliniștitoare – și încă alte două persoane: un domn în vârstă, care s-a prezentat drept domnul Guthrie, un critic de artă, și o călugăriță, sau mai multe, care au venit în dimineața zilei respective cu o listă de donații.

El s-a oprit un moment și apoi a continuat: domnișoara Gilchrist nu avea nici un fel de avantaje de pe urma morții lui Richard Abernethie și trăgea doar foarte mici foloase din dispariția Corei Lansquenet. În afară de aceasta, a trebuit transportată la un spital, ca urmare a unui otrăviri cu arsenic. Doamna Susan Banks trăgea foloase din moartea lui Richard Abernethie, dar și moartea doamnei Lansquenet îi aducea avantaje, mai modeste – deși motivul ei putea fi, înainte de toate, acesta: dorința de-a se pune la adăpost. A avut un motiv întemeiat de a bănui că domnișoara Gilchrist a tras cu urechea la o discuție între doamna Cora Lansquenet și fratele acesteia, Richard, care se referea la ea, la doamna Banks, și, de aceea, s-ar putea să se fi hotărât s-o înlăture pe domnișoara Gilchrist. Chiar ea a refuzat, dacă vă amintiți, să mănânce din tortul de nuntă și a vrut, atunci, noaptea, când s-a îmbolnăvit domnișoara Gilchrist, să cheme medicul doar către dimineață.

Domnul Entwistle nu trăgea foloase directe în urma morții celor doi frați, Richard Abernethie și Cora Lansquenet, dar era executorul testamentar al celui dintâi, trebuia să-i rezolve afacerile și era custode al acelor bunuri patrimoniale, din care unii moștenitori aveau doar uzufructul. Deci o bucată foarte grasă pentru el. De aceea, el ar fi putut să dorească moartea grabnică a lui Richard Abernethie. Dar veți observa că domnul Entwistle, dacă el ar fi

vinovatul, nici nu mi-ar fi încredințat acest caz spre elucidare. Dar există o replică și la aceasta: N-ar fi prima dată când un asasin este prea sigur.

Acum ajungem și la aceia pe care aș putea să-i numesc outsidersi, la domnul Guthrie și la o călugăriță. Dacă domnul Guthrie este cu adevărat cunoscutul critic de artă Guthrie, atunci el este în afara oricăror bănuieli, la fel ca și călugărița, dacă ea este cu adevărat o călugăriță.

Desigur, este curios că în cursul acestor evenimente apar mereu călugărițe: o călugăriță vine la ușa locuinței domnului Timothy Abernethie și domnișoara Gilchrist crede că ar fi aceeași pe care a văzut-o la Lytchett St. Mary. Și din nou o călugăriță, sau mai multe, au trecut pe aici, la Enderby, în ziua morții lui Richard Abernethie...

George Crossfield a murmurat:

— Pariez zece contra unu pe călugăriță.

Dar Poirot nu se lăsă influențat de această intervenție: Prin urmare, avem verigile lanțului nostru - moartea lui Richard Abernethie, uciderea doamnei Cora Lansquenet, tortul de nuntă otrăvit, călugărița.

Aș putea să menționez și alte puncte care mi-au atras atenția: vizita unui critic de artă, mirosul de vopsele, o carte poștală cu imaginea portului Polflexan, și, în cele din urmă, un buchet de flori de ceară aflat pe o masă de malachit, unde acum vedem o vază de porțelan. Când am reflectat cu multă atenție asupra acestor lucruri, am ajuns la dezlegarea enigmei - pe care n-aș vrea s-o ascund față de dumneavoastră.

El și-a netezit mustața: Primul meu rezultat vi l-am comunicat deja, azi-dimineață: Richard Abernethie a murit subit. Dar n-ar fi existat nici cea mai mică bănuială, dacă sora sa, Cora, n-ar fi făcut după înmormântare acea faimoasă aluzie. Bănuiala că Richard Abernethie a fost ucis se bazează pur și simplu pe vorbe. Voi toți ați crezut în aceste vorbe, că ar fi avut loc o crimă și ați crezut nu doar din pricina vorbelor, ci pentru că știați caracterul Corei Lansquenet. Și acum ajung la întrebarea pe care mi-am pus-o de curând: „Cât de bine o cunoșteți, voi toți, pe Cora Lansquenet?”

Tăcu o clipă și Susan întrebă tăios:

— Ce înseamnă asta?

Poirot a continuat: O cunoșteți foarte puțin - acesta este răspunsul. Cei mai tineri membri ai familiei, mai ales, n-o văzuseră încă niciodată, sau doar atunci când erau foarte mici. În acea zi erau prezente aici doar trei persoane care, într-adevăr, o cunoscuseră: Lanscombe, majordomul, care este pe jumătate orb, doamna Maude Abernethie, care o văzuse doar de câteva ori în perioada celebrării căsătoriei sale cu Timothy și doamna Helen Abernethie, care o cunoștea bine, ce-i drept, dar n-o mai văzuse de peste douăzeci de ani.

Prin urmare, m-am întrebat: Dacă nu Cora Lansquenet a venit la înmormântare, atunci cine a fost în locul ei?

— Vreți să spuneți că mătușa Cora n-ar fi fost mătușa Cora? A întrebat Susan neîncredătoare. Și vreți să mai spuneți că nu mătușa Cora a fost ucisă, ci altcineva?

— O, nu, doamna Cora Lansquenet a fost ucisă; dar nu Cora Lansquenet a fost cea de la înmormântarea fratelui ei. Femeia care a fost aici, în acea zi, a venit doar pentru a profita de situația creată în urma morții subite a lui Richard Abernethie și a trezi printre rudele acestuia bănuiala că el ar fi fost ucis. Și persoana respectivă a reușit aceasta excelent!

— Absurd! De ce? Ce rost are asta? Îl întrerupse brutal, cu un strigăt, Maude.

— De ce? Pentru a abate atenția de la o altă crimă. De la uciderea Corei Lansquenet. Căci dacă Cora susține că Richard ar fi fost ucis, în ziua următoare ea însăși este ucisă, între cele două morți se poate stabili o legătură ca de la cauză la efect. Doar dacă se pătrunde prin efracție în locuința Corei și ea este ucisă în această împrejurare; poliția însă are serioase îndoieli că este vorba de un atac tâlhăresc și atunci pe cine poate bănui? Firește pe cei din imediata apropiere a Corei, deci pe femeia care a locuit împreună cu ea.

Anne Gilchrist a protestat cu o voce aproape veselă:

— Dar, monsieur Pontarlier, doar nu vreți să susțineți că aș fi comis o crimă pentru a moșteni o broșă de ametist și câteva schițe fără valoare?

— Nu, a răspuns Poirot, dar pentru ceva mai mult decât toate acestea. Una din aceste schițe, domnișoară Gilchrist, aceea care oferă o imagine a portului Polflexan, a fost, așa cum a constatat doamna Banks, dovedind perspicacitate, copiată după o carte poștală care reprezenta vechiul chei de dinainte de război. Dar doamna Lansquenet a pictat întotdeauna după natură. Apoi mi-am amintit că domnul Entwhistle îmi povestea că a simțit un miros de vopsea de ulei, când a intrat, pentru prima dată, în locuința Corei Lansquenet. Doar știți să pictați, nu-i așa domnișoară Gilchrist? Tatăl dumneavoastră a fost pictor, și înțelegeți multe din pictură. Dacă unul din tablourile pe care Cora le-a cumpărat ieftin la licitații era de mare valoare? Dacă ea însăși nu-și dăduse seama, dar dumneavoastră ați sesizat? Știați că ea urma să primească cât de curând vizita unui vechi prieten, a unui cunoscut critic de artă; atunci a murit subit fratele Corei și v-ați făcut un plan. Era ușor pentru dumneavoastră să-i turnați în ceaiul de dimineață un somnifer puternic, așa că era căzută în nesimțire în ziua înmormântării lui Richard Abernethie, în timp ce personal ați jucat la înmormântare rolul Corei Lansquenet...

Cunoșteți Enderby din relatările Corei. Așa cum fac oamenii în vârstă, cu plăcere și ea v-a povestit multe despre copilăria la Enderby Hall, încât ați putut interpreta cu ușurință rolul ei. Nimeni n-a avut nici cea mai vagă bănuială că n-ați putea fi Cora. Ați îmbrăcat hainele ei, ați reușit să arătați ceva mai împlinită și pentru că ea purta un breton fals, bineînțeles că ați putut face la fel. Cei din familie n-o mai văzuseră de douăzeci de ani și în douăzeci de ani oamenii se schimbă adesea atât de mult, că de cele mai multe ori se aude expresia: „Eu n-aș fi recunoscut-o niciodată”. Dar unele particularități nu se uită și Cora avea câteva, pe care le-ați studiat atentă în fața oglinzii.

Dar ați făcut prima greșală, într-un mod ciudat: V-a scăpat din vedere că o oglindă redă invers orice imagine. Când ați exersat, în fața oglinzii, poziția înclinată a capului, cum îl ținea ea câteodată, din obișnuință, nu v-ați gândit că ați greșit, lăsând capul în partea opusă. N-ați remarcat că ea obișnuia să-și lase capul spre dreapta, dar i-ați văzut această poziție a capului doar în oglindă și ați uitat că dumneavoastră ați lăsat de fapt capul spre stânga, adică într-o poziție greșită.

Și asta a surprins-o în mod neplăcut și a neliniștit-o pe doamna Helen Abernethie, când ați înscenat faimoasa mistificare. Ea a găsit că ceva nu e „în regulă”. Asta mi-a devenit clar așară, când doamna Rosamund Shane a spus că imaginea din oglindă poate face ca omul să apară schimbat. Când pretinsa Cora a făcut remarcă știută, după înmormântare, toți cei prezenți, au privit-o involuntar pe vorbitoare. Deoarece doamna Helen avea senzația amintită, ceva a trebuit, deci, să nu fie „în regulă” la Cora Lansquenet. După discuția despre imaginile din oglindă, doamna Helen s-a privit probabil în oglindă, înainte de a merge la culcare. Pentru că fața ei este aproape simetrică, a văzut-o pe Cora, desigur, cu ochii minții și brusc și-a adus aminte că aceasta obișnuia să încline capul spre dreapta; acum a făcut și ea acest gest și a descoperit fulgerător ceea ce a surprins-o ca fals la Cora.

Ea a meditat asupra acestei descoperiri: ori Cora căpătase obișnuința să încline altfel capul – ceea ce era foarte neverosimil – ori Cora nu era Cora. Niciuna, nici alta nu i se părea a fi posibil, dar s-a hotărât să-i comunice imediat lui Entwhistle descoperirea sa. Cineva, care este obișnuit să se scoale devreme, s-a strecurat după ea în bibliotecă și a doborât-o cu un retevei găsit în spatele ușii de la intrare, din cauza fricii provocate de destăinuirea pe care ea ar fi făcut-o.

Poirot se opri o clipă și apoi vorbi în continuare: Vă va interesa știrea, domnișoară Gilchrist, că starea mentală a doamnei Abernethie nu este gravă. În curând ea va putea să ne relateze personal întâmplarea.

— N-am făcut asta, a strigat Anne, este o minciună josnică!

— Totuși ați fost aici în acea zi, interveni brusc Michael Shane, după ce o privise atent pe Anne. Ar fi trebuit să descopăr asta ceva mai devreme. Am avut vaga senzație de a vă fi văzut deja odată, dar, firește, nu ești atent la... El tăcu.

— Nu, asta nu se face, nu trebuie să te ostenești să privești mai îndeaproape o menajeră, l-a completat Anne cu vocea tremurată. Un cal de bătaie, un spirit servil! Dar povestiți în continuare aberații fantastice!

— Aluzia din ziua înmormântării, că s-ar putea să fi fost comisă o crimă, a fost doar primul dumneavoastră pas, domnișoară Gilchrist. Mai aveți multe în rezervă. De pildă, erați pregătită să mărturisiți, la momentul potrivit, că ați tras cu urechea la o convorbire a lui Richard cu sora sa. Se poate ca el să-i fi spus, de fapt, că n-ar mai avea mult de trăit, ceea ce explică și o remarcă neclară din scrisoarea pe care a trimis-o Corei, după ce s-a întors acasă. Istoria cu călugărița a fost o altă manevră de-a dumneavoastră. Călugărița sau călugărițele care au venit la locuința Corei în ziua știută v-au inspirat și ați ajuns la ideea de a povesti despre o călugăriță care v-ar „urmări” și v-ați

folosit de acest pretext pentru a trage cu urechea la convorbirea telefonică a doamnei Maude Abernethie cu cumnata sa, Helen, aflată la Enderby. Și ați vrut neapărat s-o însoțiți pe noua stăpână pentru a vedea cine era suspectat. A te otrăvi singur nu este foarte periculos, este un truc vechi; în treacăt fie zis, asta l-a făcut pe inspectorul Morton să vă bănuiască.

— Dar tabloul, a întrebat Rosamund, ce fel de tablou era?

Poirot desfăcu încet o telegramă:

— Azi-dimineață l-am chemat la telefon pe domnul Entwhistle, un om cu conștiința responsabilității și l-am rugat să meargă la Stansfield Grange și acolo, chipurile, din însărcinarea domnului Abernethie – Poirot îl privi pătrunzător pe Timothy – să ia din camera Annei Gilchrist un anumit tablou, o vedere cu portul Polflexan, pentru a fi din nou înrămat – o mică atenție față de domnișoara Gilchrist. Domnul Entwhistle a dus tabloul la Londra, la domnul Guthrie, pe care-l înștiințasem telegrafic. Imaginea, care fusese pictată în grabă peste tabloul original, a fost îndepărtată, așa că originalul a ieșit la iveală.

El a ridicat telegrama și a citit cu glas tare: „Fără îndoială un Vermeer autentic. Guthrie”.

Anne a sărit de pe scaun ca electrizată și un torent de cuvinte, neavând nici o intenție de a-l opri, i-a izvorât din gură:

— Știam că era un Vermeer. Știam! Ea n-a știut. Ea vorbea mereu despre creațiile lui Rembrandt și despre primitivii italieni, dar nu era în stare să descopere un Vermeer pe care-l avea sub nas. Pălăvrăgea fără încetare despre artă, dar n-avea nici cea mai vagă idee. A fost o persoană de o prostie nemărginită. Ea nu știa cât de plictisitor este să fii obligată să ascuți aceeași vorbărie inutilă, ceas de ceas, zi de zi și să fii silită să spui: „O, da, doamnă Lansquenet” și „Într-adevăr, doamnă Lansquenet”? Mereu să fii silită să te prefaci că ești interesată, dar în realitate să te plictisești de moarte. Și nici cea mai mică perspectivă că s-ar putea schimba ceva, nimic, ceva care să promită un viitor mai bun... Și apoi – un Vermeer! Am citit în ziare că recent un Vermeer a fost vândut cu peste zece mii de lire sterline.

— Ați omorât-o într-un mod atât de îngrozitor... Pentru zece mii de lire sterline? Vocea lui Susan suna neîncrezătoare.

— Cu zece mii de lire sterline, a spus monsieur Poirot, se poate cumpăra și amenaja o minunată ceainărie...

Anne se întoarse către el.

— Măcar dumneavoastră mă înțelegeți. Era unica ocazie care mi se oferea. Aveam nevoie de capital. Vocea-i tremura din cauza obsesiei. Am vrut s-o numesc „La palmieru' „. Voiam să prind meniurile pe mici ilustrații cu cămile. Ceainăria aș fi deschis-o într-un orașel încântător, unde aș fi putut avea clienți cu adevărat simpatici. M-am gândit la vechea așezare a artiștilor, Rye, sau poate la Chichester...

Inspectorul Morton risipi vraja. Anne a răspuns demnă și politicoasă:

— Bineînțeles, vin imediat cu dumneavoastră. N-aș vrea să vă fac greutăți. Dacă tot nu pot să am „La palmieru' „, restul îmi este indiferent...

A ieșit liniștită din încăpere, urmată de inspector și Susan spuse cutremurată:

— Este de neînchipuit - o criminală cumsecade!

Rosamund îl privea cu reproș pe Poirot, cu ochii ei mari, albaștri.

— Dar nu înțeleg ce-ați vrut să spuneți cu florile de ceară?

Ei se aflau în apartamentul lui Helen, din Londra. Helen stătea pe sofa, iar Rosamund și Poirot își luau ceaiul împreună cu ea.

— Nu înțeleg ce legătură există între florile de ceară și această poveste, spuse din nou Rosamund, și masa de malachit.

— Masa de malachit n-avea nimic de-a face cu acest caz, dar florile de ceară au dezvăluit a doua greșeală a Annei Gilchrist. Ea a spus cât de frumoase arătau pe masa de malachit. Dar ea n-ar fi putut să le vadă, căci globul de sticlă se spărsese și ele fuseseră deja luate de acolo, înainte ca ea să vină la Enderby, împreună cu domnul și doamna Abernethie. Prin urmare, ea n-ar fi avut cum să le vadă decât atunci, când a fost acolo sub înfățișarea Corei Lansquenet.

— A fost o mare prostie din partea ei, murmură Rosamund.

Poirot ridică amenințător arătătorul.

— Asta vă dovedește, madame, cât de periculoase pot fi discuțiile.

— Voi ține minte, a spus ea gânditoare și apoi a întrebat radioasă:

— Dar asta o știți? Aștept un copil.

— Aha, de aceea plimbarea prin Harley Street și Regent's Park?

— Da. Eram atât de uimită și surprinsă că trebuia să mă duc undeva, unde să pot chibzui. Trebuia să iau o hotărâre pentru viitor. Și m-am decis să părăsesc scena și să fiu doar mamă.

— Un rol care vi se va potrivi de minune. Deja văd imagini mișcătoare ale mamei și copilului în „Sketch” și în „Tatler”.

Rosamund zâmbea fericită.

— Da, este minunat. Și Michael este entuziasmat; chiar că nu m-am așteptat din partea lui. Se opri o clipă și apoi spuse: Susan poate să ia masa de malachit. M-am gândit, pentru că eu am un copil... Nu și-a terminat fraza.

— Salonul de cosmetică deschis de Susan trebuie să arate splendid, a spus Helen.

— Cred că ea poate să spere într-un mare succes.

— Da, este născută pentru succes. Și soțul ei?

— Greg urmează undeva un tratament, mi-a spus ea, răspunse Rosamund.

Poirot dădu din cap, a mai luat un eclair de pe tava așezată în fața sa și a întrebat-o pe Helen:

— Și dumneavoastră, plecați în Cipru?

— Da, cam peste două săptămâni.

— Atunci pot să vă urez o călătorie plăcută.

Când el și-a luat rămas bun, Helen l-a însoțit afară și i-a spus de-a dreptul:

— Aș vrea să vă mai spun, monsieur Poirot, că banii pe care mi i-a lăsat Richard înseamnă pentru mine mai mult decât pentru ceilalți.

— Cum așa, madame?

— În Cipru mă așteaptă un copil. Soțul meu și cu mine ne-am iubit nespus, dar am fost tare amărâți că n-am avut un copil. După moartea sa m-am simțit îngrozitor de singură. La sfârșitul războiului am lucrat ca infirmieră într-un spital din Londra și am cunoscut un bărbat – era mai tânăr decât mine și căsătorit, chiar dacă nu prea fericit. Am fost doar puțin timp împreună, apoi el s-a reîntors în Canada, la soția și copiii săi. El nu știe nimic despre... Fiul nostru. Cu banii lui Richard pot să-mi trimit așa-zisul nepot la o școală bună și la universitate... Ea tăcu un moment. Dumneavoastră știți atâtea despre noi toți, că trebuie să aflați și asta despre mine.

Poirot s-a înclinat adânc deasupra mâinii întinse de Helen Abernethie.

Când a intrat în casă, el constată că fotoliul din stânga căminului era ocupat.

— Bună seara, Poirot, l-a salutat domnul Entwhistle. Vin direct de la proces. Firește că a fost declarată vinovată. Dar bănuiesc că ea își va sfârși zilele într-un ospiciu. În închisoare și-a pierdut mințile. Este atât de fericită și foarte prietenoasă și face planuri despre întemeierea unui concern de ceainărie cu numeroase filiale. Una din ceainărie trebuie să se numească „La tufa de soc” și să se deschidă foarte curând.

— S-ar putea spune că ea încă de atunci era cu mintea zdruncinată, dar nu cred.

— În nici un caz! Era la fel de normală, ca noi doi, când a pus la cale crima și a comis-o cu sânge rece.

Poirot s-a înfiorat.

— Mă gândesc la o remarcă făcută de Susan Banks: „O criminală cumsecade – asta este de neînchipuit”.

— De ce? A întrebat domnul Entwhistle. Există asasini de toate felurile. Ei tăcură și Poirot se gândea la asasinii pe care-i cunoscuse...

SFÂRȘIT